

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2024 rok

WSTĘP.....	2
I. PODSTAWA PRAWNA FUNKCJONOWANIA I REALIZACJI ZADAŃ PCPR	2
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA PCPR, KADRA, BUDŻET, SIEDZIBA I KONTROLE ZEWNĘTRZNE	5
III. POMOC SPOŁECZNA	14
III.1. Przeciwdziałanie przemocy domowej i interwencja kryzysowa	14
III.1.1. Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej	14
III.1.2. HOSTEL – miejsca całodobowe dla kobiet w ciąży i matek/ojców z dziećmi	20
III.2. Usamodzielnienie osób opuszczających placówki	22
III.3. Domy pomocy społecznej	23
III.4. Pomoc cudzoziemcom	27
IV. PIECZA ZASTĘPCZA – RODZINNA I INSTYTUCJONALNA	30
IV.1. Rodzinna piecza zastępcza	35
IV.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	49
IV.3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	54
V. REHABILITACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	58
V.1. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnością	61
V.1.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	61
V.1.2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	61
V.1.3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	62
V.1.4. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	62
V.1.5. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	62
V.1.6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	63
V.1.7. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	64
V.2. Programy PFRON	64
V.2.1. Program pn. <i>Aktywny Samorząd</i>	64
V.2.2. Program pn. <i>Program wyrównywania różnic między regionami</i>	68
V.2.3. Program pn. <i>Samodzielność - Aktywność - Mobilność</i>	68
V.2.4. Realizacja zadań w zakresie usług transportowych door-to-door	69
VI. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZĘKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	70
VI.1. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	70
VI.2. Legitymacje osób niepełnosprawnych	74
VI.3. Karty parkingowe osób niepełnosprawnych	74
VII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	75
VII.1. Potrzeby w zakresie obszarów pomocy społecznej	75
VII.2. Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej	77
VII.3. Potrzeby jednostki w zakresie realizowanych zadań	79
SPIS TABEL	80
SPIS WYKRESÓW	80
Załącznik Nr 1 - Sprawozdanie z efektów pracy PPCPR w Lęborku jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim	81
Załącznik Nr 2 - Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na Lata 2021-2027	94
Załącznik Nr 3 - Raporty z realizacji programów w obszarach przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027	102
Załącznik Nr 4 - Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023-2030	117

WSTĘP

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2024 rok sporządzono na podstawie:

- art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 24 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 1283 ze zm.), który wskazuje, że: *Dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej,*
- art. 182 ust. 5 i art. 76 ust. 4 pkt. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 49), które wskazują, że: *Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej oraz iż do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.*

I. PODSTAWA PRAWNA FUNKCJONOWANIA I REALIZACJI ZADAŃ PCPR

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zostało powołane na podstawie uchwały Nr III/20/98 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 grudnia 1998 roku w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Rozpoczęło swoją działalność z dniem 1 stycznia 1999 roku. PCPR jest jednostką organizacyjną powiatu lęborskiego, prowadzoną w formie jednostki budżetowej powiatu, podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu Lęborskiego. Centrum obejmuje swoim działaniem obszar powiatu lęborskiego.

W 2024 roku zakres działania jednostki regulował statut przyjęty uchwałą Nr XLIX/330/2022 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 14 grudnia 2022 roku w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz regulamin przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu Lęborskiego Nr 512/2023 z dnia 25 stycznia 2023 roku, zmieniony w 2024 roku uchwałą nr 8/2024 z dnia 19 czerwca 2024 roku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wykonuje zadania własne i zlecone na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych, a także uchwał Rady Powiatu Lęborskiego i Zarządu Powiatu Lęborskiego. W 2024 roku obowiązywały następujące podstawowe akty prawne regulujące działalność jednostki:

1. ustawa z dnia 24 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 1283 ze zm.),
akty wykonawcze:
 - a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 734 ze zm.),
 - b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 roku, poz. 954 ze zm.),
 - c) ustawa z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 769 ze zm.)
i rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 roku w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1946),
 - d) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1946),
 - e) rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 roku w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych (Dz. U. poz. 2354);

2. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 49 ze zm.),

akty wykonawcze:

- a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 292, poz. 1720 ze zm.),
 - b) rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 listopada 2023 roku w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. poz. 2452),
 - c) rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. poz. 2052);
3. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 44 ze zm.),

akty wykonawcze:

- a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 926 ze zm.),
 - b) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków państwowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1605 ze zm.),
 - c) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. nr 230, poz. 1694 ze zm.),
 - d) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 2284),
 - e) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 857),
 - f) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 roku w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. nr 17, poz. 162 ze zm.),
 - g) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 listopada 2007 roku w sprawie warunków, sposobu oraz trybu gromadzenia i usuwania danych w ramach elektronicznego krajowego systemu monitoringu orzekania o niepełnosprawności (Dz. U. nr 228, poz. 1681),
 - h) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 62, poz. 560);
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 1673),
- akty wykonawcze:
- a) uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 roku w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 (M.P. poz. 1232 ze zm.),
 - b) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870),
 - c) rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 roku w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz. U. poz. 1166),

- d) rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz. U. poz. 1164),
- e) rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. poz. 1163)
- 5. uchwała nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 Czerwca 2022 roku w sprawie przyjęcia Polityki Publicznej Pod Nazwą Strategia Rozwoju Usług Społecznych, Polityka Publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 roku) (M.P. z 2022 roku, poz. 767),
- 6. uchwała Nr XXVI/193/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021 – 2027,
- 7. uchwała LX/412/2024 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2024 roku, która została zmieniona uchwałami nr V/23/2024 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 13 września 2024 roku oraz uchwałą nr VIII/48/2024 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 16 grudnia 2024 roku,
- 8. uchwała Nr LII/344/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 23 marca 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2023 – 2025,
- 9. uchwała Nr 571/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 sierpnia 2023 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim,
- 10. uchwała Nr XV/118/2012 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 29 lutego 2012 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- 11. uchwała nr LVII/387/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027, zmieniona uchwałą Nr V/24/2024 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 13 września 2024 r.
- 12. uchwała nr LVII/388/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023-2027,
- 13. uchwała nr LVII/389/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023-2027,
- 14. uchwała nr LVII/390/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023-2027.

W powiecie lęborskim w okresie sprawozdawczym obowiązywała Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021–2027 (uchwała Nr XXVI/193/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku). Podstawą prawną jej wdrażania i realizacji jest art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie z którym do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy m.in. opracowanie tego dokumentu. Celem Strategii jest podejmowanie rozwiązań w zakresie problemów społecznych w powiecie lęborskim oraz planowanie i realizacja wyznaczonych kierunków działań w zakresie lokalnej polityki społecznej. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną na poziomie społeczności lokalnej, rodziny jak i jednostki. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, podejmując zadania w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji

osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania przemocy domowej, monitoruje działania oraz dostosowuje ich realizację do zmieniającej się sytuacji i możliwości tak, aby udzielane mieszkańcom powiatu lęborskiego wsparcie było jak najbardziej adekwatne do ich potrzeb.

Powiatowa Strategia, w określonych celach strategicznych polityki społecznej, opiera się na istniejącym lokalnym systemie pomocy społecznej. Zakłada rozwój pomocy społecznej i wskazuje na konieczność budowania zintegrowanego systemu wsparcia dla grup szczególnie zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Przedstawione kierunki działań wpisują się w sformułowaną misję Strategii, którą jest podejmowanie działań zmierzających do *rozwój usług społecznych powiatu lęborskiego celem podniesienia jakości życia mieszkańców*, określoną wizją natomiast: *pomoc społeczna spójnym i efektywnym elementem rozwoju powiatu lęborskiego*.

Cele projektowanych zmian strategicznych pogrupowano w czterech priorytetach:

Priorytet I – RODZINA W ŚRODOWISKU LOKALNYM – SPRAWNY SYSTEM REAGOWANIA W SYTUACJI KRYZYSU:

Budowanie sprawnego i skutecznego systemu działań wzmacniających funkcjonowanie rodzin, szczególnie rodzin znajdujących się w kryzysie;

Priorytet II – DOSKONALENIE SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM: Rozwój systemu pieczy zastępczej;

Priorytet III – WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ: Wsparcie osób z niepełnosprawnością w dążeniu do samodzielnego i aktywnego życia;

Priorytet IV – WSPARCIE I AKTYWIZACJA SENIORÓW: Wsparcie i rozwijanie działań na rzecz osób starszych w celu ich aktywizacji społecznej.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim przebiega na podstawie przyjętych kierunków działań. Stan ich realizacji za 2024 rok scharakteryzowano w załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania z działalności jednostki.

II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA PCPR, KADRA, BUDŻET, SIEDZIBA I KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Strukturę organizacyjną Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku i zakres działania poszczególnych komórek w roku 2024 regulował Regulamin organizacyjny – na podstawie uchwały nr 512/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 25 stycznia 2023 roku oraz uchwały nr 8/2024 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 19 czerwca 2024 roku w sprawie Regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

W strukturach jednostki tych według stanu na 31 grudnia 2024 roku zatrudnionych było 36 pracowników na 35 etatach, ponadto Centrum współpracowało w ramach umów cywilno-prawnych z osobami i podmiotami, w tym:

- z 4 prowadzącymi rodzinne domy dziecka i 8 rodzinami zastępczymi zawodowymi, w tym 2 pełniącymi funkcję pogotowia rodzinnego;
- z 22 specjalistami – psychologami, pedagogami, terapeutami, korepetytorami, superwizorem, przede wszystkim wspierającymi rodzinną pieczę zastępczą, osoby doznające przemocy domowej i w kryzysie,
- z 5 orzecznikami lekarzami i 7 orzecznikami specjalistami Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- z 19 podmiotami w sprawach bezpośrednio związanych z zarządzaniem budynkiem, m.in. serwis i konserwacja dźwigu osobowego, przeglądów zainstalowanych w budynku systemów przeciwpożarowych, serwisu wentylacji i klimatyzacji, alarmu i kamer przemysłowych, fizyczną ochronę mienia, monitoring elektroniczny, umowy dotyczące użyczania pomieszczeń w budynku.

Na mocy niniejszego dokumentu w skład PCPR wchodziły następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

Tabela 1. Komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy PCPR w Lęborku wg stanu na 31.12.2024 roku

Wyszczególnienie
Dyrektor
Dział Finansowo-Księgowy Główny Księgowy – Obsługa finansowo-księgowa – Obsługa plac
Dział Pieczy Zastępczej Kierownik Działu Pieczy Zastępczej – Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej – Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń – Mieszkanie treningowe
Dział Integracji Osób z Niepełnosprawnością Kierownik Działu Integracji Osób z Niepełnosprawnością – Zespół ds. Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością – Zespół ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością
Dział Pomocy Społecznej i Interwencji Kryzysowej Kierownik Działu Pomocy Społecznej i Interwencji Kryzysowej – Zespół ds. Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej z miejscami całodobowymi
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności Przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności Sekretarz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności – Składy orzekające: lekarze, psychologzy, pedagodzy, doradcy zawodowi, pracownicy socjalni – Obsługa administracyjno-biurowa
Dział Administracyjny Kierownik Działu Administracyjnego – Zespół ds. Organizacyjnych – Obsługa prawna - Radca Prawny – Zespół ds. Wdrażania Projektów

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regulaminu Organizacyjnego PCPR w Lęborku (uchwała nr 8/2024 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 19 czerwca 2024 roku)

W ramach szkoleń i doskonalenia zawodowego pracownicy Centrum podnosili swoje kwalifikacje m.in. poprzez realizację studiów podyplomowych na kierunku psychotraumatologia (2 osoby) - finansowanych w 20% ze środków własnych PCPR oraz w 80% ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, oraz poprzez udział w szkoleniach, konferencjach i spotkaniach tematycznych związanych bezpośrednio z zdaniami realizowanymi na stanowiskach pracy - obszarem pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy domowej, interwencji kryzysowej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz administrowaniem, takich jak:

- Budowa odporności psychicznej u dzieci 7 os.
- Konferencja – Rozwój i deinstytucjonalizacja usług społecznych oraz wybranych usług zdrowotnych województwa pomorskiego 5 os.
- Konferencja – Losy młodzieży wychowywanej i zresocjalizowanej w instytucji – jak zadbać o dobrą przyszłość młodych ludzi 4 os.
- Konferencja – Dzieci i młodzież – zachowanie ryzykowne i zagrożenia 3 os.
- Doradztwo dotyczące dokumentacji strategicznych w obszarze usług społecznych dla pracowników obszaru metropolitalnego 4 os.
- Jak komunikować się z nastolatkiem, żeby się dogadać 11 os.
- Konferencja – Zdrowie psychiczne nastolatka FASD cz. 2 9 os.
- Zrozumieć rodzinę – dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą 9 os.

– Zachowania autoagresywne dzieci, czyli wołanie o pomoc	9 os.
– Pomoc dziecku krzywdzonemu. Dziecko w procedurze „Niebieskiej Karty”	9 os.
– Ewidencja małoletnich obywateli Ukrainy	2 os.
– Szkolenie WZON – pedagog - stosownie do § 27 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i polityki Społecznej z dnia 15.07.2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	1 os.
– Szkolenie WZON – doradca zawodowy - stosownie do § 27 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i polityki Społecznej z dnia 15.07.2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	2 os.
– Szkolenie WZON – psycholog - stosownie do § 27 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i polityki Społecznej z dnia 15.07.2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	1 os.
– Szkolenie WZON – pracownik socjalny - stosownie do § 27 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i polityki Społecznej z dnia 15.07.2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	3 os.
– Finansowanie i funkcjonowanie powiatowych zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności - spotkanie konsultacyjne	2 os.
– Stosowanie przepisów KPA w orzekaniu przez powiaty	1 os.
– Obsługa klientów z niepełnosprawnościami	2 os.
– Dostępność poza budynkiem – PFRON	2 os.
– Czy trudy dzieciństwa mają wpływ na zdrowie psychiczne?	1 os.
– Spotkania w ramach „Lęborskich Dni Walki z Depresją” organizowanego przez Centrum Zdrowia Psychicznego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lęborku – 3 os.	3 os.
– Wojewódzkie spotkanie dotyczące interdyscyplinarnych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	1 os.
– Seminarium – Usługi społeczne i zdrowotne w programie PEP	5 os.
– Praca z osobą stosującą przemoc w obszarze interwencji i pomocy psychologicznej	5 os.
– Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i realizacja procedury „Niebieskiej Karty” w świetle nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	1 os.
– Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, jak skutecznie zlecać zadania publiczne podmiotom ekonomii społecznej	1 os.
– RODO w jednostkach publicznych w kontekście kontroli NIK	2 os.
– Praca z rodziną dotkniętą problemem przemocy domowej w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” ze szczególnym uwzględnieniem budowania i realizacji planu pracy	5 os.
– Usługi społeczne i deinstytucjonalizacja oczyma jednostek samorządu terytorialnego i podmiotów ekonomii społecznej	1 os.
– Współpraca się opłaca – modele współpracy jednostek samorządu terytorialnego – podmiotów ekonomii społecznej – biznesu	1 os.
– Zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami w 2024 roku	2 os.
– Doradztwo dotyczące dokumentów strategicznych w obszarze usług społecznych	8 os.
– Dodatek motywacyjny „1000” w kontekście kontroli NIK	2 os.
– Webinaria dla kadr służb reintegracji społecznej w zakresie pracy z młodzieżą spożywającą substancje psychoaktywne	3 os.

– Kluczowe obszary w dostępności budynku z perspektywy architekta I audytora oraz przykłady nakazów zapewnienia dostępności	4 os.
– Polityka rachunkowości w pomocy społecznej	1 os.
– Szkolenie – przemoc	1 os.
– Webinarium – POMOST (migracja)	10 os.
– II wojewódzkie spotkanie dotyczące interdyscyplinarnych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	1 os.
– Prezentacja systemu CRPZ	8 os.
– Budowanie współpracy między instytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce	14 os.
– Czy trudy dzieciństwa mają wpływ na zdrowie psychiczne	1 os.
– Etapy procedury Niebieskiej Karty „Niebieska Karta A” I „Niebieska Karta B”	2 os.
– Przeciwdziałanie przemocy domowej III edycja	3 os.
– Szkolenie „Szkoła dla rodziców”	2 os.
– Spotkania ws. pieczy zastępczej. Zespół ds. Reagowania kryzysowego w obszarze pieczy zastępczej	1 os.
– XVIII Ogólnopolskie Forum PCPR, MOPR „Zawsze z rodziną”	1 os.
– Webinarium z serii „PFRON wspiera dostępność” pt. „Komunikacja z osobami o złożonych potrzebach komunikacyjnych” – 4 os.,	4 os.
– Webinarium nt. "Centrum Usług Społecznych jako nowy wymiar współpracy w partnerstwie publiczno-społecznym"	1 os.
– Spotkanie z Oddziałem Pomorskim PFRON oraz z PCPR Kartuzy w Kartuzach „Cykliczne spotkanie konsultacyjne w ramach budowania regionalnej sieci współpracy” – 1 os.,	1 os.
– Tworzenie lokalnych planów deinstytucjonalizacji (LPDI)" w ramach projektu pn. „WŁĄCZAMY POMORSKIE”	1 os.
– Webinarium pt. „Innowacje w dostępności” organizowanym przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 2 os.,	2 os.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku jest zrzeszone w Pomorskim Forum Pomocy Społecznej w ramach Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej Ośrodka Regionalnego w Gdańsku. W ramach Forum co miesiąc odbywały się spotkania tematyczne, w 2024 roku w formie spotkań i webinarium, w których brał udział dyrektor lub pracownik jednostki, o następującej tematyce:

– E-doręczenia	2 os.
– Udzielanie zamówień publicznych o wartości mniejszej niż 130.000 zł	1 os.
– Zarządzanie ośrodkiem pomocy społecznej / powiatowym centrum pomocy rodzinie	1 os.
– Specustawa ukraińska – zmiany 2024	1 os.
– Projekt socjalny - metodyka opracowania w kontekście możliwości uzyskania dofinansowania na usługi społeczne ze środków zewnętrznych	1 os.
– Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Role i zadania Zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych. Realizacja procedury „Niebieska Karta”	1 os.
– Forum Księgowych Pomocy Społecznej	1 os.
– Ustalenie solidarnej opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej- wraz z odstąpieniem od opłat - prowadzenie postępowania, wydawanie decyzji, zagadnienia problematyczne	1 os.

Budżet Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie obejmuje rozdziały w zakresie obsługi PCPR, Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, przeciwdziałania przemocy domowej oraz warsztatów terapii zajęciowej, a ponadto środków z algorytmów i programów PFRON oraz programu osłonowego MRPIPS.

Wykonanie wydatków za 2024 rok z podziałem na rozdziały, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2024 roku

Rozdział	Wydatek	Kwota (w PLN)
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w tym zadanie publiczne pn. „Język komunikacji bez przemocy”	59.083,34 24.887,10
85218	PCPR w tym w ramach uchwały Nr 62 Rady Ministrów z dnia 19.06.2024 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” (M.P. z 2024 roku, poz. 505)	2.360.795,00 171.615,91
85220	Jednostki specjalnego poradnictwa, mieszkania treningowe i ośrodki interwencji kryzysowej	509.110,63
85231	Pomoc dla cudzoziemców	8.700,00
85295	Pozostała działalność	3.596,00
85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych - Warsztaty terapii zajęciowej – budżet powiatu	112.320,00
85321	PZOON, w tym: – dotacja z budżetu Wojewody	763.745,03 707.302,76
85395	Środki z Funduszu Pomocy – art. 26a ustawy z dn. 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	8.896,01
85508	Rodziny zastępcze w tym w ramach uchwały Nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 roku w sprawie rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” i uchwały nr 61 Rady Ministrów z 19.06.2024r. w sprawie rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027” i w ramach „Rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 r.	4.855.944,57 20.699,56 80.215,98 130.670,00
85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	209.498,20
85595	Środki z Funduszu Pracy - finansowanie pobytu dzieci - obywateli Ukrainy umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	16.952,07
Wydatki pozabudżetowe, w tym:		
-	Algorytm środków PFRON	3.454.574,84
-	Aktywny Samorząd	355.691,00
-	Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III	0,00
-	Samodzielność-Aktywność-Mobilność	2.000,00
Razem:		12.720.906,69

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych PCPR w Lęborku za 2024.

Siedzibą PCPR w Lęborku, od dnia 23 stycznia 2023 roku jest budynek przy ul. Stefana Okrzei 15 w Lęborku. Na rzecz jednostki, decyzją Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 28 kwietnia 2021 roku (znak G.6844.ZTP-31.2021.MG) nieruchomości o powierzchni 0,2857ha położone w obrębie 7 miasta Lęborka przy ul. Stefana Okrzei 15 oznaczone w ewidencji gruntów nr 151/3, 151/5 i 156/5 i budynki zabudowane trzykondygnacyjnym budynkiem o powierzchni użytkowej 1522,43m² oraz parterowym budynkiem garażowym o powierzchni 102m², zostały przekazane w trwały zarząd. Na pierwszej kondygnacji usytuowany jest Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny, Ośrodek Interwencji Kryzysowej z miejscami całodobowymi dla matek lub ojców z dziećmi i kobiet w ciąży, osób w sytuacji kryzysowej. Pierwsze piętro zajmuje: sekretariat, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Dział Integracji Osób z Niepełnosprawnością, Dział Pieczy Zastępczej, Dział Finansowo-Księgowy oraz Dział Administracyjny. Ostatnia, trzecia kondygnacja zajmowana jest przez organizację pozarządową. Funkcjonuje tu Klub Seniora Stowarzyszenia EDUQ oraz zajęcia dla młodzieży także usamodzielnianej opuszczającej pieczę zastępczą prowadzone przez Regionalne Centrum Młodzieży. W odrębnej części 410m² budynku funkcjonuje Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lęborku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku objęte było w okresie sprawozdawczym kontrolami zewnętrznymi oraz przeprowadzało kontrole jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i podmiotów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W 2024 roku realizowane były następujące kontrole w tym zakresie:

– **kontrola zewnętrzna – Kontrola Najwyższej Izby Kontroli – Delegatura w Gdańsku – Przeciwdziałanie przemocy domowej**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli – NIK - P/24/080 - upoważnienie do kontroli nr LGD/70/2024 z 22 kwietnia 2024 r. oraz nr LGD/104/2024 z 21 czerwca 2024 r. - główny specjalista kontroli państwowej.

Zakres przedmiotowy kontroli: Organizacja wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym współpraca z innymi podmiotami; Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, a także pozostałych programów z tego zakresu; Ochrona osób doznających przemocy domowej, w tym zapewnienie im miejsc w ośrodkach wsparcia lub interwencji kryzysowej.

Okres objęty kontrolą: lata 2021 – 2023 z wykorzystaniem dowodów sporządzonych także przed tym okresem

Termin przeprowadzenia kontroli: 22.04. – 28.06.2024 rok

Wnioski z kontroli: *W kontrolowanym okresie PCPR prawidłowo realizowało zadania Powiatu Lęborskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, o których mowa w przepisach ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zadania były ujęte w statucie i regulaminie Centrum oraz przypisano je poszczególnym komórkom organizacyjnym. Pracownicy socjalni PCPR spełniali kryteria dotyczące wykształcenia wskazane w art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub w art. 5 ust. 1-3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej⁶ oraz podnosili swoje kwalifikacje zawodowe m.in. uczestnicząc w licznych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dyrektor zawierała porozumienia w celu współpracy z podmiotami właściwymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Centrum corocznie wnioskowało i otrzymywało dotacje celowe na realizację zadań w ww. obszarze, realizowało również wydatki w ramach projektów dofinansowanych środkami z UE. Sposób ewidencji wydatków na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej utrudniał jednakże dokładne określenie ich skali. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej opracowany m.in. na podstawie przeprowadzonej przez PCPR diagnozy określał realizatorów zadań, źródła finansowania i termin przeprowadzenia poszczególnych działań. Nie zawierał jednak mierników, umożliwiających pomiar poziomu realizacji zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, zaś projekt tego dokumentu na lata 2021-2027 PCPR przedłożył Radzie Powiatu Lęborskiego 15 stycznia 2021 r., przez co nie obowiązywał on przez cały okres objęty kontrolą. PCPR prawidłowo zorganizował i realizował programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. Osobom doznającym przemocy domowej zapewniono odpowiednią liczbę miejsc w ośrodku interwencji kryzysowej, zaś w przypadku konieczności skierowania do specjalistycznego ośrodka wsparcia PCPR zabezpieczył dostęp do tego typu usług poprzez zawarcie porozumienia. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK przedstawiła następujące wnioski: Zapewnienie terminowego opracowywania i przedkładania Radzie Powiatu projektu powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej na kolejny okres obowiązywania; Sformułowanie mierników określonych w Programie w sposób umożliwiający m.in. dokonanie pomiaru poziomu realizacji zadań dotyczących przemocy domowej, o których realizacji podmiot kontrolowany poinformował Najwyższą Izbę Kontroli.*

– **Kontrole w zakresie zadań wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku – rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka oraz placówki wsparcia dziennego**

1) Placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: art. 28a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 6 załącznika do uchwały nr 364/2021 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 6 października 2021 roku w sprawie wprowadzenia Procedur sprawowania kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i placówką wsparcia dziennego, zgodnie z przyjętym przez Zarząd Powiatu Lęborskiego harmonogramem kontroli na 2024 rok.

Zakres kontroli: kontrola problemowa - planowa kontrola, w celu zbadania wybranych zagadnień lub grupę pokrewnych zagadnień dotyczących funkcjonowania i realizowanych zadań przez Kontrolowanego w zakresie: realizacji działań animacyjnych i socjoterapeutycznych w okresie od dnia 01.01.2023 roku do dnia kontroli

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2023 roku do 16.10.2024 roku.

Termin przeprowadzenia kontroli: 16.10.-15.11.2024 roku.

Wnioski z kontroli: Zespół kontrolny wydał zalecenia pokontrolne, o których realizacji podmiot kontrolowany został zobligowany do poinformowania jednostki.

2) Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka - kontrole przeprowadzono na podstawie: art. 38b ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 6 załącznika do uchwały nr 364/2021 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 6 października 2021 w sprawie wprowadzenia Procedur sprawowania kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i placówką wsparcia dziennego, zgodnie z przyjętym przez Zarząd Powiatu Lęborskiego harmonogramem:

a) Rodzina – zakres kontroli: zapewnianie dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokajania jego potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych i religijnych, a także zapewniania im kształcenia dostosowanego do ich wieku i możliwości rozwojowych, wyrównywania braków rozwojowych i szkolnych, zapewniania rozwoju uzdolnień i zainteresowań.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2023 roku do 23.02.2024 roku.

Termin przeprowadzenia kontroli: 25.01.2024 rok.

Wnioski z kontroli: Zespół kontrolny wydał zalecenia pokontrolne, o których realizacji podmiot kontrolowany poinformował jednostkę.

b) Rodzina – zakres kontroli: zapewnianie małoletnim dostępu do przysługujących świadczeń (w szczególności zdrowotnych) oraz podejmowania działań w celu powrotu dziecka do rodziny

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2023 roku do 13.03.2024 roku.

Termin przeprowadzenia kontroli: 21.02.2024 rok.

Wnioski z kontroli: nie wydano zaleceń pokontrolnych

c) Rodzina – zakres kontroli: zapewnianie małoletnim dostępu do przysługujących świadczeń (w szczególności zdrowotnych) oraz współpracy z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2023 roku do 20.05.2024 roku.

Termin przeprowadzenia kontroli: 20.05.2024 rok.

Wnioski z kontroli: nie wydano zaleceń pokontrolnych

d) Rodzina – zakres kontroli: zapewnianie dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokajania jego potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych i religijnych, a także zapewniania małoletniemu dostępu do przysługujących świadczeń (w szczególności zdrowotnych)

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2023 roku do 25.04.2024 roku.

Termin przeprowadzenia kontroli: 25.04.2024 rok.

Wnioski z kontroli: nie wydano zaleceń pokontrolnych

e) Rodzina – zakres kontroli: zapewnianie dostępu do przysługujących świadczeń (w szczególności zdrowotnych) oraz zapewniania kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, wyrównywania braków rozwojowych i szkolnych, zapewniania rozwoju uzdolnień i zainteresowań

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2023 roku do 13.05.2024 roku.

Termin przeprowadzenia kontroli: 13.05.2024 roku.

Wnioski z kontroli: Zespół kontrolny wydał zalecenia pokontrolne, o których realizacji podmiot kontrolowany poinformował jednostkę.

f) Rodzina – zakres kontroli: kontrola doraźna w zakresie rozpatrzenia skargi przyjętej w dniu 03.04.2024 roku.

Okres objęty kontrolą: rok 2024

Termin przeprowadzenia kontroli: 05.04.2024 roku.

Wnioski z kontroli: Zespół kontrolny wydał zalecenia pokontrolne, o których realizacji podmiot kontrolowany poinformował jednostkę.

– **Kontrola Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: ustawy z dnia 12.03.2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734 ze zm.), zarządzenia Nr 37/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 20.12.2023 roku w sprawie ustalenia planu kontroli zewnętrznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz zarządzenia Nr 18/2024 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 24.07.2024 roku w sprawie ustalenia planu kontroli zewnętrznych – po zmianach.

Zakres kontroli: Ocena realizacji usług w zakresie potrzeb bytowych związanych z wyżywieniem i organizacją posiłków, utrzymaniem czystości oraz zapewnieniem odzieży i obuwia wraz z zapewnieniem warunków do rozwoju samorządności mieszkańców Domu zgodnie z rozporządzeniem z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2023 roku do dnia kontroli.

Termin przeprowadzenia kontroli: 16-18.10.2024 roku

Wnioski z kontroli: Dom spełnia wymogi wskazane w § 6 ust. 1 pkt 6 w zakresie wyżywienia i organizacji posiłków, w § 6 ust. 1 pkt 5 w zakresie utrzymania czystości, w § 6 ust. 1 pkt 7 w zakresie zapewnienia odzieży i obuwia, w § 5 ust. 1 pkt 3d) polegające na zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców domu.

Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

– **Kontrola Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Jesteśmy Razem” w Lęborku – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: art. 10b ust. 6a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, § 22 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej oraz zarządzenia Nr 37/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 20.12.2023 roku w sprawie ustalenia planu kontroli zewnętrznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz zarządzenia Nr 18/2024 Dyrektora Powiatowego

Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 24.07.2024 roku w sprawie ustalenia planu kontroli zewnętrznych – po zmianach.

Zakres kontroli: określony w § 22 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej tj. weryfikacja działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Jesteśmy Razem” oraz realizacja zaleceń pokontrolnych - prawidłowość kwalifikowania kandydatów na uczestników warsztatu; ważność posiadanych przez uczestników warsztatu orzeczeń oraz treść zawartych w nich wskazań; prawidłowość prowadzonej dokumentacji dotyczącej (uczestników, działalności merytorycznej warsztatu, w tym działalności rady programowej, współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników); prawidłowość w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu; zgodność postanowień umowy na prowadzenie warsztatu terapii zajęciowej ze stanem faktycznym; zgodność organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz z umową; prawidłowość realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji oraz prawidłowość wykorzystania środków Funduszu.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2024 roku do 09.09.2024 roku

Termin przeprowadzenia kontroli: 04.-09.09.2024 roku.

Wnioski z kontroli: Zespół kontrolny sporządził protokół z kontroli ocenił działalność jednostki pozytywnie z nieprawidłowościami, sformułował wnioski i wydał zalecenia pokontrolne, o których realizacji podmiot kontrolowany został zobligowany do poinformowania jednostki.

– **Kontrola Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Ochotnicza Służba Ratownicza w Lęborku – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: art. 10b ust. 6a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, § 22 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej oraz Zarządzenia Nr 28/2024 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25.11.2024 roku w sprawie przeprowadzenia kontroli kompleksowej w Warsztacie Terapii Zajęciowej Ochotnicza Służba Ratownicza z siedzibą w Lęborku, ul. Krzywoustego

Zakres kontroli: określony w § 22 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej tj. weryfikacja działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Ochotnicza Służba Ratownicza z siedzibą w Lęborku - prawidłowość kwalifikowania kandydatów na uczestników warsztatu; ważność posiadanych przez uczestników warsztatu orzeczeń oraz treść zawartych w nich wskazań; prawidłowość prowadzonej dokumentacji dotyczącej (uczestników, działalności merytorycznej warsztatu, w tym działalności rady programowej, współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników); prawidłowość w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu; zgodność postanowień umowy na prowadzenie warsztatu terapii zajęciowej ze stanem faktycznym; zgodność organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz z umową; prawidłowość realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji oraz prawidłowość wykorzystania środków Funduszu – w związku z weryfikacją i kontrolą zawartego Porozumienia Nr 1/2024 z dnia 28.10.2024 roku w sprawie przejęcia prowadzenia Warsztatu Terapii Zajęciowej w Lęborku przez Ochotniczą Służbę Ratowniczą od Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Jesteśmy Razem” oraz funkcjonowania od dnia przejęcia, tj. od dnia 01.11.2024 roku do dnia 20.12.2024 roku.

Okres objęty kontrolą: od 01.11.2024 roku do 20.12.2024 roku.

Termin przeprowadzenia kontroli: 09.-20.12.2024 roku.

Wnioski z kontroli: Zespół kontrolny sporządził protokół z kontroli ocenił działalność jednostki pozytywnie z nieprawidłowościami, sformułował wnioski i wydał zalecenia pokontrolne, o których realizacji podmiot kontrolowany został zobligowany do poinformowania jednostki.

III. POMOC SPOŁECZNA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podejmowało działania celem wykonania zadań własnych i z zakresu administracji rządowej powiatu w ramach pomocy społecznej, do których należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób – Starosta Lęborski przy pomocy PCPR sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej,
- prowadzenie mieszkań treningowych i wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej, w tym udzielenie pomocy osobom znajdującym się w stanie kryzysu, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób wymagających wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych,
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

III.1. Przeciwdziałanie przemocy domowej i interwencja kryzysowa

III.1.1. Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podejmowało działania z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy domowej własne i z zakresu administracji rządowej, do których należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej;
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia i ośrodkach wsparcia i interwencji kryzysowej oraz
- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;

- opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach - korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.

W 2024 roku realizowano, w ramach przeciwdziałania przemocy domowej:

- Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023 – 2027 (na podstawie uchwały Nr LVII/387/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku zmieniony uchwałą Nr V/24/2024 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 13 września 2024 r.)
- Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023-2027 (uchwała nr LVII/388/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku),
- Program psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023-2027 (uchwała nr LVII/389/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku),
- Program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023-2027 (uchwała nr LVII/390/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku).

Szczegółowe dane dotyczące wdrażania ww. programów zostały przedstawione w załączniku nr 3 do niniejszego sprawozdania.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonuje w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku od grudnia 2019 roku, od marca 2023 roku w formie ośrodka z miejscami całodobowymi. Jest on placówką wsparcia o zasięgu lokalnym, ponadgminnym realizującą zadania w zakresie udzielania pomocy rodzinom z problemem przemocy oraz osobom w sytuacjach kryzysowych, wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2024 roku wdrażał działania w zakresie udzielania i organizowania pomocy w ramach:

- pomocy i poradnictwa psychologicznej,
- pomocy terapeutycznej o charakterze krótkoterminowym,
- poradnictwa specjalistycznego rodzinnego, socjalnego, pedagogicznego,
- poradnictwa prawnego,
- warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie – Szkoła dla rodziców,
- warsztatów uspołeczniających dla dzieci i młodzieży,
- cyklicznych spotkań grup wsparcia dla kobiet – ofiar przemocy i kobiet – z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi,
- warsztatów komunikowania się bez przemocy dla par małżeńskich i partnerskich,
- ćwiczeń dla młodzieży, w zakresie skutecznego radzenia sobie ze skutkami zaburzonej komunikacji, długotrwałym stresem i samoregulacją emocji,
- możliwość zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej i w sytuacjach kryzysowych schronienia w Hostelu - ośrodka wsparcia dla kobiet w ciąży lub matek/ojców z dziećmi,
- kwalifikowanie do udziału i przeprowadzanie programu korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową, mających trudności w powstrzymywaniu zachowań agresywnych,
- programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową,
- telefonu informacyjno-interwencyjnego
- organizacji szkolenia i kampanii informacyjno-edukacyjnej dla służb i przedstawicieli realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,

- informowanie o zakresie bezpłatnej pomocy specjalistycznej udzielanej w ramach OIK, w tym o formach wsparcia w ramach programu osłonowego,
- organizowanie pomocy terapeutycznej długoterminowej i innych form wsparcia, w ramach współpracy m.in. z Lokalnym Punktem Pomocy Pokrzywdzonych Przepęstwem w Lęborku, Centrum Zdrowia Psychicznego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- instruktaż postępowania w sytuacjach kryzysowych – dotyczące osób doznających przemocy, mających myśli samobójcze, wsparcie klientów po stracie bliskiej osoby,
- przekazywanie materiałów edukacyjnych informujących osoby doznające przemocy o ich prawach i możliwościach pomocy,
- współpracy z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny, kuratorami w celu świadczenia pomocy rodzinom znajdującym się w kryzysie,
- udzielanie wsparcia, pomocy specjalistycznej dzieciom z rodzin uwięzianych w przemoc, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, często spowodowanej rozwodem rodziców,
- informowanie rodziców mających problemy opiekuńczo-wychowawcze o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej psychologiczno-terapeutycznej w Ośrodku Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży Centrum Zdrowia Psychicznego przy SPS ZOZ w Lęborku,
- udzielenie wsparcia rodzicom mającym problemy opiekuńczo-wychowawcze, możliwość udziału w warsztatach umiejętności rodzicielskiej – w warsztatach *Szkoła dla rodziców*,
- informowanie o możliwości skorzystania ze wsparcia dla osób z problemami i zaburzeniami psychicznymi w ramach współpracy z Centrum Zdrowia Psychicznego – Punktu Zgłoszeniowo-Koordynacyjnego, Poradni Zdrowia Psychicznego i Zespołu Leczenia Środowiskowego,
- udzielenie wsparcia osobom i rodzinom mającym problem z uzależnieniem od alkoholu,
- przesłanie do Prezesa Sądu Rejonowego w Lęborku, Prokuratora Rejonowego w Lęborku, Komendanta Policji, OPS-ów informatorów o realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz bazy kontaktów dotyczących podmiotów realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- informowanie gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych o możliwości kierowania osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym oraz w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lęborku,
- przekazanie do parafii materiałów dotyczących przeciwdziałania przemocy, motywowanie do nawiązania współpracy w zakresie wsparcia osób doznających przemocy oraz informowanie o realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- promowanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową, z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, podczas „Edukacyjnej przygody rodzinnej” – wyjazd do Muzeum Nauki w Gdańsku HEVELIANUM w dniu 23.11.2024 r.,
- informowanie MOPS/OPS, Sądu, szkół, przedszkoli i żłobków z terenu powiatu lęborskiego oraz WTZ, placówek opiekuńczo-wychowawczych i PPP w Lęborku o możliwości kierowania rodziców potrzebujących wsparcia w procesie wychowawczym na warsztaty umiejętności rodzicielskich – *Szkoła dla rodziców*,
- realizacji porozumień dwustronnego z MOPS/OPS/GOPS z terenu powiatu lęborskiego określającego zasady współpracy w zakresie pomocy udzielanej osobie/rodzinie korzystającej z OIK-Hostelu,

Na realizację powyższych zadań w strukturach OIK w 2024 roku zaangażowanych było na łącznie 3,875 etatów: 1 etat psychologa, 1 etat pracownika socjalnego, 1 etat pedagoga, 0,875 etatu kierownika działu oraz 7 opiekunów na umowy cywilno-prawne do pełnienia dyżurów w sytuacji całodobowego przebywania podopiecznych w OIK (wg stanu na 31.12.2024 roku). W ramach obowiązujących programów w 2024 roku zrealizowano następujące zadania:

- Pracownicy OIK brali udział w kampaniach społecznych i edukacyjnych w zakresie zjawiska przemocy domowej:
- VII Ogólnopolskim Forum Dobrych Praktyk pt.#10sekund – reaguj na przemoc, zorganizowanym w formule online przez Fundację Po drugie;
 - Międzynarodowym Dniu Zapobiegania Przystępstwu wobec Dzieci – Dzieciństwo Bez Przemocy organizowanym przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę – Nie Czekaj Reaguj – w dniu 19 listopada podświetlono budynek PCPR na czerwono, w całej Polsce ponad 2000 budynków, na znak sprzeciwu krzywdzenia dzieci;
 - promowanie działań OIK podczas Lęborskich Dni Jakubowych w dniu 20 lipca 2024, informowanie o zakresie działań oraz możliwości skorzystania z nieodpłatnych form pomocy, rozpowszechnienie wśród mieszkańców Lęborka materiałów edukacyjno-informacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej: Vademecum AntyPrzemocy w Powiecie Lęborskim i ulotek.
 - kampania informacyjno – edukacyjna skierowana do służb pomocowych, organizacji pozarządowych, policji, służby zdrowia, sądów, placówek oświatowych i innych podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, poprzez przekazanie ulotek, pendrive z trzema spotami dotyczącymi sposobów reagowania na przemoc wobec dzieci i długopisów z danymi teledoresowymi OIK przy PCPR Lębork

W dniach 14-15.10.2024r. zorganizowano szkolenie międzyinstytucjonalne o tematyce przemocy domowej, w którym udział wzięło 91 specjalistów: przeznaczone dla resortów m.in.: pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, policji, a w szczególności członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych, pracowników ośrodków pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, nauczycieli, pielęgniarek środowiskowych, specjalistów z Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i dorosłych, kuratorów, dzielnicowych oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych. Szkolenie odbyło się w formie dwóch edycji 5-cio godzinnego wykładu i dyskusji o tematyce: Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce.

W 2024 roku po pomoc do OIK zgłosiło się łącznie i prowadzono sprawy na rzecz 189 osób. Ilość klientów Ośrodka Interwencji Kryzysowej w latach 2020 – 2024, tj. od początku jego utworzenia pokazuje poniższa tabela.

Tabela 3. Osoby zgłaszające się do OIK w latach 2020-2024

Liczba osób korzystających z pomocy OIK				
rok				
2020	2021	2022	2023	2024
48	121	79	183	189

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji OIK

W 2024 roku po pomoc do OIK zgłosiło się łącznie 153 osoby pierwszorazowe. Zgodnie z katalogiem problemów było: 30 osób z problemem przemocy, w tym 26 – ofiar przemocy i 4 – sprawców, 43 osoby z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, 1 osoba z problemami związanymi z utratą zdrowia, 4 osoby uzależniona/współuzależnione, 30 osób z problemami rodzinnymi, małżeńskimi, partnerskimi, 2 osoby po próbie samobójczej, 4 osoby w żałobie oraz 39 z innymi problemami.

Tabela 4. Osoby zgłaszające się (pierwszorazowo) do OIK w latach 2023 – 2024 ze względu na okoliczność

Zgłoszenia do OIK wg katalogu problemów	Liczba osób korzystających z pomocy OIK	Liczba osób korzystających z pomocy OIK
	2023	2024
Przemoc	17	30
Trudności opiekuńczo-wychowawcze	23	43
Problemy związane z utratą zdrowia	5	1
Uzależnienia/współuzależnienia	0	4
Problemy rodzinne, małżeńskie, partnerskie	25	30
Próby samobójcze, kryzys suicydalny	2	2
Żaloba	2	4
Kłeski, katastrofy, wypadki masowe, zamachy	0	0
Inne	11	39
Razem	85	153

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji OIK

Wśród ww. osób: 93 jest mieszkańcami Lęborka, 22 osób mieszka na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska, 19 w gminie Wicko, 14 w gminie Cewice i 5 w Łebie.

Tabela 5. Osoby zgłaszające się (pierwszorazowo) do OIK w latach 2023 – 2024 wg miejsca zamieszkania

Gmina	Lata	
	2023 Liczba osób	2024 Liczba osób
Miasto Lębork	45	93
Miasto Łeba	1	5
Gmina Nowa Wieś Lęborska	23	22
Gmina Cewice	11	14
Gmina Wicko	5	19
Razem	85	153

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji OIK

Od czerwca 2024 roku Powiat Lęborski realizował, w ramach Programu Oslonowego z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów pn. *Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej* - edycja 2024, projekt pn. „Język Komunikacji Bez Przemocy”. Projekt otrzymał dotację na realizację zadań wynikających z treści projektu w kwocie 25.650,00 zł., z czego wykorzystano 24.887,10 zł. Całkowity koszt projektu wyniósł 34.235,84 zł. W ramach projektu zrealizowano następujące zadania:

- w dniach 14-15.10.2024r., celem podnoszenia jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, zorganizowano szkolenie międzyinstytucjonalne o tematyce przemocy domowej, w którym udział wzięło 91 specjalistów: przeznaczone dla resortów m.in.: pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, policji, a w szczególności członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych, pracowników ośrodków pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, nauczycieli, pielęgniarek środowiskowych, specjalistów z Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i dorosłych, kuratorów, dzielnicowych oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych. Szkolenie odbyło się w formie dwóch edycji 5-cio godzinnego wykładu i dyskusji o tematyce: Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce;
- w dniu 23.11.2024 roku, celem promowania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową, z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, propagowania prawidłowych form spędzania wolnego czasu oraz integracji członków rodziny i właściwego komunikowania się i edukacji wewnątrzrodzinnej, przeprowadzono pn. „Edukacyjna przygoda rodzinna” – wyjazd do Muzeum Nauki w Gdańsku HEVELIANUM dla 42 uczestników członków rodzin korzystających ze wsparcia OIK, w tym 3 opiekunów z PCPR;

- w IV kwartale 2024 roku w ramach światowej kampanii: „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” nawiązano współpracę z Fundacją *Po drugie* i w ramach kampanii przeprowadzono działania: Powiatowy konkurs plastyczny pn. *Słowa mają MOC*. Skierowany był do uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych i placówek opiekuńczo-wychowawczych z powiatu lęborskiego. Jego celem było zwrócenie uwagi dzieci na znaczenie komunikacji w konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów i radzeniu sobie w sytuacjach trudnych bez odwoływania się do zachowań przemocowych oraz na możliwość komunikowania się i wyrażania swoich emocji, uczuć, potrzeb i życzeń przez sztukę. Na konkurs wpłynęło łącznie 63 prace z 17 szkół i z placówek. Oceniano prace w trzech kategoriach: uczniowie klas I, II, IV-VIII i uczniowie szkół ponadpodstawowych. Nagrodzono po sześć prac w kategorii szkół podstawowych i trzy prace w kategorii szkół ponadpodstawowych, wyróżniono 15-ro dzieci. Wyniki konkursu zostały podane do publicznej wiadomości na stronie PCPR Lębork i Starostwo Powiatowe. Nagrodzone prace wystawiono w sali konferencyjnej w budynku PCPR w Lęborku, gdzie w dniu 5 grudnia 2024 roku na specjalnie zaaranżowanym spotkaniu połączonym z zajęciami edukacyjnymi, wręczono zakupione nagrody laureatom. Główną nagrodą w obu kategoriach było wyjście rodzinne do kina na wybrany film familijny oraz voucher do pizzerii;
- w październiku i listopadzie 2024 roku zrealizowano warsztaty TRE (Tension Releasing Exercises - metoda polegająca na uruchomieniu w ciele, za pomocą sekwencji ćwiczeń, wibracji neurogeniczných) dla młodzieży – które miały na celu pomoc im m.in. w: osiągnięciu równowagi emocjonalnej, autoregulacji, nawiązaniu lepszego dialogu ze swoim ciałem, „wyrzuceniu” z ciała kumulowanego stresu i napięcia, skutków zaburzonej komunikacji, nierozpoznawalnych emocji i traumatycznych przeżyć, poprawie ogólnego samopoczucia oraz w lepszym radzeniu sobie z codziennym stresem. Ćwiczenia zrealizowano dla grupy 6 dziewcząt z klas VII-VIII i szkół ponadpodstawowych w sekwencji ćwiczeń – 5 spotkań dwugodzinnych, po jednym spotkaniu w tygodniu;
- we wrześniu i w październiku 2024 roku przeprowadzono warsztaty komunikowania się bez przemocy dla par – zajęcia warsztatowe dla par, które obejmowały między innymi tematy związane z komunikowaniem się w rodzinie i jego skutkami, z komunikowaniem emocji, potrzeb, prośb czy empatią. Uczestnicy podczas zajęć poznali metody, techniki i narzędzia komunikowania się bez przemocy oraz brali udział w treningu praktycznego stosowania komunikatów - warsztaty zrealizowano dla grupy 10 osób – 5 par małżeńskich/partnerskich w cyklu 5 spotkań dwugodzinnych, po jednym w tygodniu. Warsztaty miały na celu poszerzenie świadomości i umiejętności w obszarze komunikacji oraz jej znaczenia w budowaniu więzi i porozumienia się między ludźmi, w związku małżeńskim/partnerskim, a także rozwiązywania konfliktów, świadomie akceptując swoje i cudze potrzeby;
- opracowano, zakupiono i rozpowszechniono materiały promocyjne w postaci 300 sztuk przedmiotów znakowanych: zakup 200 szt. długopisów i 100 szt. pendrive’ów, przekazanych uczestnikom warsztatów (16 osób), uczestnikom nagrodzonym w konkursie plastycznym (15 osób), resortom: pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, sądom, urzędom, policji z terenu powiatu lęborskiego (łącznie 61 instytucji).

W celu poprawy jakości usług pracownicy OIK regularnie brali udział w spotkaniach sesji superwizji. W 2024 roku odbyły się 4 spotkania superwizji po 3 godziny, w których wzięło udział 5 pracowników.

W ramach zadań przeciwdziałania przemocy domowej w OIK w 2024 roku organizowane i prowadzone było specjalistyczne poradnictwo: socjalne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne i prawne, świadczone osobom i rodzinom, które znalazły się z różnych powodów w kryzysie, bez względu na dochód, w szczególności doświadczających przemocy domowej:

- psycholog pełnił dyżury w wymiarze jednego etatu od poniedziałku do piątku w godzinach pracy OIK oraz w poniedziałki w godzinach 15.30-19.30. W 2024 roku z poradnictwa psychologicznego skorzystały 82 osoby, w tym 56 osoby nowo przybyłe oraz 26 dotychczas korzystających ze wsparcia, udzielono 265 porad;

- pedagog pełnił dyżury w wymiarze 0,75 etatu do lutego, od marca w wymiarze 1,0 etatu, według ustalonego grafiku oraz w piątki w godzinach 7:30-19:30. W 2024 roku z poradnictwa pedagogicznego skorzystało 50 osób, w tym 40 osób nowo przybyłych oraz 10 osób dotychczas korzystających ze wsparcia, odbyło się 100 spotkań poradnictwa i konsultacji pedagogicznych;
- poradnictwo prawne w 2024 roku prowadzone było w PCPR w każdą środę w godzinach 11.00-13.00. Z osób zgłaszających się do OIK w 2024 roku z porady prawnej skorzystało 41 osób, udzielono 41 porad;
- poradnictwo socjalne/rodzinne w wymiarze 0,75 etatu/1etat i 0,875 etatu, według ustalonego grafiku oraz podczas dyżurów w środy w godzinach 7:30-19:30 skorzystało 32 osoby nowo przyjęte, podczas 59 spotkań.

Tabela 6. Wsparcie świadczone przez OIK w latach 2023 – 2024

Forma poradnictwa	2023		2024	
	Liczba udzielonych porad	Liczba osób korzystających	Liczba udzielonych porad	Liczba osób korzystających
Poradnictwo psychologiczne	364	106	265	82
Poradnictwo prawne	51	31	41	41
Poradnictwo pedagogiczne	90	21	100	50
Poradnictwo socjalne/rodzinne	81	74	59	32
Zapewnienie schronienia	25	9	72	25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji OIK

W 2024 roku w OIK prowadzono (założono nowe) łącznie 153 sprawy, z których: 26 dotyczyło udzielania wsparcia dla osób doznających przemocy, 4 - rekrutacji do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, 153 - poradnictwa specjalistycznego, w 1 - udzielenia wsparcia osobie przewlekłe chorej i 7 – zabezpieczeń samotnych matek z 17 dzieci i jedną osobą starszą niepełnosprawną w ośrodku wsparcia w OIK-Hostelu. W związku z prowadzeniem ww. spraw w 2024 roku odbyło się 29 posiedzeń Zespołów Interwencji Kryzysowej dotyczących 7 przypadków, podpisano 18 kontraktów z klientami.

III.1.2. HOSTEL – miejsca całodobowe dla kobiet w ciąży i matek/ojców z dziećmi

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku celem realizacji zadania własnego powiatu wynikającego z art. 19 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej: *Prowadzenie mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz w zakresie interwencji kryzysowej z art. 47 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej: Matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi*, prowadziło miejsca całodobowe dla kobiet w ciąży i matek/ojców z dziećmi, tzw. Hostel. Hostel zapewniał standard podstawowych usług w zakresie interwencyjnym oraz terapeutycznym - wspomagającym i bytowym na poziomie wskazanym w § 3 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży z dnia 7 lutego 2024 roku, jednak nie zapewniał w zakresie usług terapeutyczno – wspomagającym porównywalnego ze standardem obowiązującym w ww. rozporządzeniu zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia tj. w zakresie udzielania wsparcia terapeutycznego. W tym obszarze korzystano ze współpracy z podmiotami zewnętrznymi świadczącymi wsparcie terapeutyczne.

Hostel, funkcjonujący w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku od dnia 25.01.2023 roku zapewnia miejsca całodobowe przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej z przeznaczeniem dla dziesięciu osób (w tym trzech kobiet lub mężczyzn wraz z dziećmi) zgodnie ze standardem usług określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki

Spolecznej z dnia 7 lutego 2024 roku w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz. U. z 2024 roku, poz. 169). Hostel ma zapewniać następujący standardy – standardy obowiązujące w zakresie podstawowych usług świadczonych przez dom obejmuje:

1) w zakresie interwencyjnym:

- a) zapewnienie mieszkańcom i ich małoletnim dzieciom schronienia,
- b) zapewnienie bezpieczeństwa oraz ochrony w związku z problemem przemocy domowej,
- c) udzielenie, w razie potrzeby, natychmiastowej pomocy psychologicznej lub wsparcia emocjonalnego przez pracownika domu;

2) w zakresie terapeutyczno-wspomagającym:

- a) dokonanie diagnozy sytuacji mieszkańca,
- b) udzielenie wsparcia terapeutycznego,
- c) udzielenie wsparcia w formie specjalistycznego poradnictwa, w szczególności psychologicznego, prawnego lub socjalnego,
- d) udzielenie wsparcia mającego na celu rozwój umiejętności psychospołecznych,
- e) przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania ról rodzicielskich oraz zapobieganie bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności przez udzielanie konsultacji wychowawczych,
- f) pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- g) doradztwo zawodowe, w tym w ramach współpracy z instytucjami rynku pracy,
- h) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- i) udzielenie wsparcia w uzyskaniu dostępu do lokalu mieszkalnego lub innego stałego miejsca schronienia po opuszczeniu domu;

3) w zakresie potrzeb bytowych:

- a) zapewnienie mieszkańcom całodobowego, okresowego pobytu:
 - w odrębnych pokojach dla mieszkańców z małoletnimi dziećmi, w razie potrzeby z miejscami do nauki dla dzieci,
 - w uzasadnionych przypadkach w jednym pokoju może przebywać dwoje mieszkańców z małoletnimi dziećmi, nie więcej jednak niż pięć osób, pod warunkiem uzyskania zgody tych mieszkańców,
 - dla kobiet w ciąży - maksymalnie dla trzech kobiet w jednym pokoju,
- b) zapewnienie wspólnego pomieszczenia do pobytu dziennego z miejscem do zabawy dla dzieci,
- c) zapewnienie ogólnodostępnych łazienek, wyposażonych w sposób umożliwiający sprawne z nich korzystanie przez mieszkańców, w tym dzieci, proporcjonalnie do liczby mieszkańców - jedna łazienka przypada na nie więcej niż pięć osób,
- d) zapewnienie co najmniej jednej ogólnodostępnej kuchni lub aneksu kuchennego z miejscami do przygotowywania posiłków, przy czym liczba miejsc do przygotowywania posiłków, jaką dysponuje dom, powinna być proporcjonalna do liczby mieszkańców, w tym dzieci - jedno miejsce do przygotowywania posiłków na nie więcej niż dziesięć osób wyposażone co najmniej w: kuchenkę, zlewozmywak, lodówkę, meble kuchenne oraz sprzęt i naczynia do przygotowywania i spożywania posiłków,
- e) zapewnienie miejsc, dostosowanych także do potrzeb dzieci, w kuchni, aneksie kuchennym lub osobnym pomieszczeniu przeznaczonych do spożywania posiłków - jedno miejsce przypada na nie więcej niż osiem osób,
- f) zapewnienie co najmniej jednego pomieszczenia do prania i suszenia,
- g) zapewnienie, o ile pozwalają na to możliwości lokalowe, pomieszczenia do przechowywania wózków dziecięcych,
- h) zapewnienie pomieszczenia do pracy indywidualnej z mieszkańcami.

W domu są świadczone usługi, odpowiednio do potrzeb, przez osoby posiadające następujące kwalifikacje zawodowe:

- 1) psychologa;
- 2) pedagoga;
- 3) terapeuty;
- 4) prawnika;
- 5) pracownika socjalnego/specjalistę pracy z rodziną.

W okresie sprawozdawczym funkcjonują, w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku ww. miejsca całodobowe w Ośrodku Interwencji Kryzysowej z siedzibą przy ul. Stefana Okrzei 15. Prawo do pobytu w Hostelu mają mieszkańcy powiatu lęborskiego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest umieszczenie klientów spoza naszego powiatu. Warunkiem przyjęcia do Hostelu jest decyzja wydana przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, na wniosek Gminnych i Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Lęborskiego oraz pisemnej prośby osoby zainteresowanej lub Policji. Pobyt w Hostelu jest nieodpłatny. Pobyt w Hostelu obejmuje okres do 3 miesięcy, może być przedłużony do 6 miesięcy. Warunkiem niesienia wszechstronnej pomocy osobom/rodzinom przebywającym w Hostelu jest zawarcie porozumienia dwustronnego pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, a właściwym do miejsca zamieszkania osoby/rodziny ośrodkiem pomocy społecznej. W 2024 roku zawarto pięć stałych porozumień z MOPS/OPS z terenu Powiatu Lęborskiego.

OIK dla osób przebywających w Hostelu zapewniał: bieżące wsparcie i poradnictwo pracownika socjalnego, wsparcie psychologa, konsultacje psychologiczne, a w razie potrzeby udział w terapii krótkoterminowej, poradnictwo prawne, konsultacje pedagogiczne w trudnościach opiekuńczo – wychowawczych oraz wsparcie specjalisty pracy z rodziną.

W 2024 roku w Hostelu schronienie otrzymało 7 kobiet, 17 dzieci i jedna osoba starsza niepełnosprawna, będąca w składzie rodziny jednej z matek umieszczonych w OIK – Hostelu.

III.2. Usamodzielnienie osób opuszczających placówki

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku świadczone również pomoc dla osób usamodzielnianych na podstawie ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którą osoby pełnoletnie opuszczające całodobową opiekę - schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, obejmuje się wsparciem mającym na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pomoc:

- pieniądze na usamodzielnienie;
- pieniądze na kontynuowanie nauki;
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym;
- w uzyskaniu zatrudnienia;
- na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

W zakresie usamodzielnienia obowiązywały w 2024 roku zasady określone w uchwale Nr 571/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 sierpnia 2023 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim – załącznik Nr 10 - Zasady przyznawania dla osób usamodzielnianych pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie.

W 2024 roku ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej korzystało 2 usamodzielnianych wychowanków. Łączna kwota wydatków powiatu na świadczenia dla osób usamodzielnianych opuszczających placówki – młodzieżowe ośrodki wychowawcze na podstawie ustawy wyniosła 9.148,00 zł – były to: pomoc pieniężna na usamodzielnienie: dla 1 wychowanka opuszczającego MOW w kwocie 1.837,00 zł oraz pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla 2 wychowanków opuszczających MOW w kwocie: dla 1 wychowanka – 1.800,00 zł, dla 1 wychowanka w wysokości 5.511,00 zł, z uwagi na posiadanie orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

III.3. Domy pomocy społecznej

Na terenie powiatu lęborskiego w 2024 roku funkcjonowały dwa domy pomocy społecznej, w których było łącznie 146 miejsc, tj.:

- Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku, ul. Stryjewskiego 23 dla osób przewlekłe somatycznie chorych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych, liczba miejsc – 88, w tym 23 dla osób psychicznie chorych,
- Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku, ul. Wojska Polskiego 43 dla osób przewlekłe somatycznie chorych oraz osób w podeszłym wieku, liczba miejsc – 58, w tym 28 miejsc dla osób przewlekłe somatycznie chorych.

Aktami regulującymi zadania, prawa i obowiązki mieszkańców, organizację domów pomocy społecznej powiatu lęborskiego regulują statuty, odpowiednio - Statut Domu Pomocy Społecznej Nr 1 zatwierdzony uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego Nr LIV/361/2023 z dnia 19 maja 2023 roku oraz Statut Domu Pomocy Społecznej Nr 2 zatwierdzony Uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego Nr LIV/362/2023 z dnia 19 maja 2023 roku.

Strukturę organizacyjną i szczegółowy zakres zadań Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku w 2023 roku określały: Regulamin organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 507/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 11 stycznia 2023 roku, natomiast Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku – Regulamin organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 552/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 21 czerwca 2023 roku.

Domy te posiadają zezwolenie Wojewody Pomorskiego, odpowiednio DPS Nr 1 – od 2007 roku i DPS Nr 2 od 2009 roku, na czas nieokreślony osiągając standardy świadczonych usług.

W 2024 roku do tut. jednostki wpłynęły 54 zapytania z ośrodków pomocy społecznej w sprawie możliwości umieszczenia osób w domach pomocy społecznej, w tym 10 dotyczących umieszczenia osób psychicznie chorych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku prowadząc w 2024 roku procedurę umieszczania osób w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu lęborskiego, z uwagi na ograniczoną ilość miejsc w placówkach wydało 34 decyzje administracyjne o umieszczeniu w domu pomocy społecznej, w tym dotyczących umieszczenia osób w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 – 15, natomiast w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 – 19 (jedna z osób, dla której została wydana decyzja o umieszczeniu nie została przyjęta do domu pomocy społecznej z powodu ostatecznego skierowania przez ośrodek pomocy społecznej do jednostki na terenie innego powiatu).

Liczba osób przewlekłe psychicznie chorych przyjętych w latach 2015 – 2024 przez DPS 1 posiadający 23 miejsca dla osób z tymi schorzeniami przedstawia się następująco:

*Tabela 7. Liczba osób przyjętych do DPS 1 na miejsca dla osób psychicznie chorych
w latach 2015 - 2024*

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób przyjętych	0	1	1	0	2	0	5	5	1	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2015 – 2024

Odeszły z ww. domów łącznie 33 osoby, z tego 16 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 1 i 17 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 2, w tym zmarło 28 osób, 3 osoby odeszły do rodziny, 1 do innej placówki, 1 usamodzielniała się.

Bilans liczby miejsc w domach pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców według stanu na 31.12.2024 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Bilans liczby miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej powiatu lęborskiego

DPS	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców przebywających wg starych zasad	Odeszło	Liczba osób przyjętych	Odeszło	Liczba osób przyjętych
		wg stanu na 31.12.2024 roku		w 2023 roku		w 2024 roku	
Dom Pomocy Społecznej Nr 1	88	88	7	8	9	16	16
Dom Pomocy Społecznej Nr 2	58	58	1	11	12	17	17
Razem:	146	146	8	19	21	33	33

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za 2024 rok

Tabela 9. Liczba osób, które odeszły z DPS w latach 2015 - 2024

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób, które odeszły, w tym:	33	34	40	24	27	26	29	35	29	19	33
– DPS 1	18	20	21	10	16	16	18	15	19	8	16
– DPS 2	15	14	19	14	11	10	11	20	10	11	17
odeszły do rodziny	2	0	3	3	2	2	3	1	1	1	3
odeszły do innej placówki	2	1	2	0	3	2	1	2	1	2	1
usamodzielniały się	1	3	1	0	0	0	1	4	0	1	1
zmarły	28	31	34	21	22	22	24	28	27	15	28

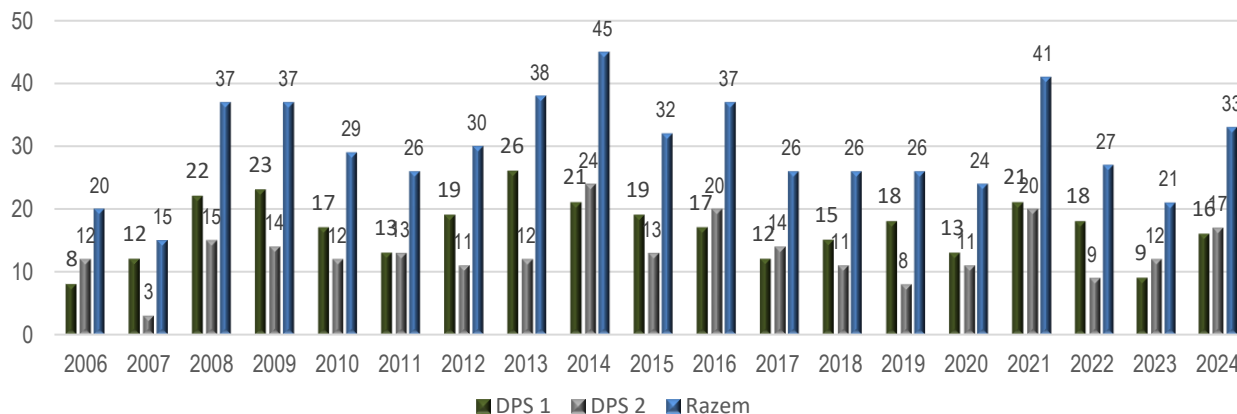
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2014 – 2024

Tabela 10. Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie lęborskim w latach 2006 - 2024

Przyjęcia do DPS	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
DPS 1	8	12	22	23	17	13	19	26	21	19	17	12	15	15	13	21	18	9	16
DPS 2	12	3	15	14	12	13	11	12	24	13	20	14	11	8	11	20	9	12	17
Razem	20	15	37	37	29	26	30	38	45	32	37	26	26	23	24	41	27	21	33

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2024

Wykres 1. Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2024

Domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego zapewniają swoim mieszkańcom wymagane przepisami prawa standardy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej.

Wszyscy mieszkańcy domów to osoby wymagające wsparcia i opieki w codziennym funkcjonowaniu, o zróżnicowanym poziomie sprawności ruchowej.

Wg stanu na dzień 31.12.2024 r. w DPS Nr 1 przebywało:

- 8 osób nieopuszczających łóżek,
- 28 osób poruszających się na wózku inwalidzkim, w tym 16 wyłącznie przy pomocy opiekunów i 12 bez pomocy,
- 11 osób poruszających się przy pomocy kuli, laski bądź balkonika,
- 41 osób sprawnych ruchowo.

Wg stanu na dzień 31.12.2024 r. w DPS Nr 2 przebywało:

- 7 osób nieopuszczających łóżek,
- 18 osób poruszających się na wózku inwalidzkim, w tym 8 wyłącznie przy pomocy opiekunów i 10 bez pomocy,
- 12 osób poruszających się przy pomocy kuli, laski bądź balkonika,
- 21 osób sprawne ruchowo.

Domy świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne, w tym:

1) w zakresie potrzeb bytowych, zapewniają:

- a) miejsce zamieszkania,
- b) wyżywienie,
- c) odzież i obuwie,
- d) utrzymanie czystości;

2) w zakresie usług opiekuńczych, zapewniają:

- a) udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
- b) pielęgnację,
- c) niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych;

3) w zakresie usług wspomagających, zapewniają:

- a) umożliwienie udziału w terapii zajęciowej,
- b) podnoszenie sprawności i aktywizowaniu mieszkańców domu, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej,
- c) umożliwienie zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych,
- d) warunki do rozwoju samorządności mieszkańców domu,
- e) stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną,
- f) działania zmierzające do usamodzielnienia mieszkańca domu, w miarę jego możliwości,
- g) pomoc usamodzielniającemu się mieszkańcowi domu w podjęciu pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny, jeżeli mieszkaniec spełnia warunki do takiego usamodzielnienia,
- h) bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
- i) finansowanie mieszkańcowi domu nieposiadającemu własnego dochodu wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nieprzekraczającej 30% zasiłku stałego,
- j) przestrzeganie praw mieszkańców domu oraz zapewnieniu mieszkańcom dostępności do informacji o tych prawach,
- k) sprawne wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców domu.

W Domu Pomocy Społecznej Nr 1 zrealizowano następujące zadania inwestycyjne i remontowe:

- remont 3 pokoi mieszkańców, kuchni pomocniczej z następującym zakresem robót: nakładanie gładzi na ściany i sufity, malowanie ścian i sufitów, ułożenie glazury na ścianach, ułożenie terakoty na podłogę, montaż

- narożników ze stali nierdzewnej, montaż płyt odbojowych (zakup materiałów – 13.981,44 zł, robocizna we własnym zakresie),
- montaż nowej instalacji elektrycznej w 6 pomieszczeniach o numerach: 255, 305, 118, 208, 218, 153 (zakup materiałów – 1.373,71 zł, robocizna – 11.988,00 zł),
 - przebudowa dwóch pomieszczeń na parterze budynku łóżkowego w celu powiększenia gabinetu rehabilitacji z następującym zakresem robót : wyburzenie ściany, nakładanie gładzi na ściany i sufity, malowanie ścian i sufitów, ułożenie glazury na ścianach, ułożenie terakoty na podłodze, montaż narożników ze stali nierdzewnej, montaż płyt odbojowych (zakup materiałów – 24.634,84 zł, robocizna – 35.000,00 zł, projekt budowlany – 2.500,00 zł, nadzór budowlany – 1.000,00 zł),
 - remont kuchni głównej z następującym zakresem robót: nakładanie gładzi na ściany i sufity, malowanie ścian i sufitów, montaż nowego oświetlenia, montaż kratki wentylacyjnej ze stali nierdzewnej (zakup materiałów – 5.200,22 zł, robocizna – 25.000,00 zł),
 - adaptację pomieszczenia na salon fryzjerski z następującym zakresem robót: nakładanie gładzi na ściany i sufity, malowanie ścian i sufitów, ułożenie glazury na ścianach, ułożenie terakoty na podłodze, montaż instalacji sanitarnej, montaż narożników ze stali nierdzewnej, montaż płyt odbojowych (zakup materiałów – 3.715,09 zł, robocizna 18.000,00 zł),
 - adaptację pomieszczenia na punkt biblioteczny z następującym zakresem robót: usunięcie nierówności na ścianach, malowanie ścian i sufitów, ułożenie terakoty na podłodze, montaż parapetów, montaż narożników ze stali nierdzewnej (zakup materiałów – 1.518,34 zł, robocizna – 3.000,00 zł – pokryto ze środków Stowarzyszenia Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku),
 - rozbudowę systemu przeciwpożarowego o lampy ewakuacyjne zewnętrzne (koszt projektu – 7.257,00 zł, robocizna z materiałem – 11.880,00 zł),
 - montaż pochwytów ze stali nierdzewnej w pokojach mieszkańców i łazienkach (koszt materiałów – 14.230,00 zł, robocizna we własnym zakresie),
 - inwentaryzację systemu przeciwpożarowego – 6.519,00 zł;

w roku 2024 dokonano następujących napraw:

- wymieniono pompy wodne w magazynach (zakup materiałów – 1.634,00 zł, robocizna – 1.150,00 zł),
- naprawiono i usunięto usterki systemu p/pożarowego, koszt robocizny z materiałami – 7.503,00 zł,
- naprawiono aparat EKG – koszt – 297,00 zł,
- naprawiono kamery wewnętrzne i zamontowano nowe kamery zewnętrzne – 4.277,00 zł,
- naprawiono pralki, suszarki, zmywarki, kosiarki, okna, monitora TV – 3.873,02 zł).

W Domu Pomocy Społecznej Nr 2 zrealizowano następujące zadania remontowe:

- naprawa dachu budynku głównego (likwidacja przecieków przez wymianę rynny koszowej, wykonanie opierzenia bocznego na styku ściany z dachem, wykonanie opierzenia wiatrowego, wymiana części łat, sprawdzenie stanu pokrycia dachowego, czyszczenie rynien, udrożnienie rur spustowych na całym kompleksie) w kwocie – 7.550,00 zł,
- remont łazienki mieszkańców III - piętra Budynku Głównego (roboty płytkarskie, wymiana sanitariatów, 2 szt. skrzydeł drzwiowych i futryn, uchwytów prysznicowych, przygotowanie ścian i sufitu do malowania, malowanie), w kwocie – 32.642,00 zł
- roboty elektryczne oraz montaż dodatkowego oświetlenia (w pralni, suszarni, pomieszczeniach magła, biurze dyrektora, biurze kierownika gospodarczego, biurze pielęgniarek, pomieszczeniu gabinetu rehabilitacji), w kwocie – 8.733,00 zł

- roboty malarskie, płytkarskie oraz elektryczne w kwocie – 7.899,14 zł,
- materiały do remontów w kwocie 4 593,50 zł,

ponadto, Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku, w ramach pozostałych wydatków rzeczowych wykonał :

- naprawy bieżące maszyn i sprzętu, w tym: naprawa samochodu w kwocie 3.355,60 zł, naprawa windy w kwocie 5.073,00 zł, naprawa zmywarki w kwocie 1.862,18 zł, naprawa drukarki sytemu SSP w kwocie 1.500,00 zł, naprawa autoklawu oraz komory uszczelki Exacta w kwocie 808,75 zł, naprawa bramy w kwocie 861,00 zł, naprawa platformy pochyłej w kwocie 183,60 zł – w kwocie 13.644,13 zł
- zakup nowych mebli kuchennych oraz wyposażenia kuchni podręcznej mieszkańców w kwocie – 10 637,00 zł,
- wymiana zużytych elementów wyposażenia (m.in. elementy kabiny prysznicowej, pojemnik na odpady, uchwyty WC, chłodziarka do mięsa, wideodomofon, krzeselka prysznicowe z oparciem, baterie wannowe, telefony bezprzewodowe, czajniki, akcesoria kuchenne, 2 krzesła biurowe, monitor, dysk zewnętrzny, akcesoria komputerowe) w kwocie – 14 963,99 zł.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2024 roku w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 wynosił: ogółem zatrudnionych 61 osób, w przeliczeniu na etaty 60,25. Stan zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 wynosił natomiast: ogółem zatrudnionych 40 osób, w przeliczeniu na etaty 39,25.

Dochody domów pomocy społecznej w 2024 roku wykonane zostały na poziomie łącznie 10.500.407,43 zł (tj. w DPS Nr 1 – 6.262.788,03 zł, a w DPS Nr 2 – 4.237.619,40 zł, w tym dochody z tytułu odpłatności za pobyt pensjonariuszy wyniosły łącznie 10.478.639,34 zł: w DPS Nr 1 – 6.242.696,55 zł, a w DPS Nr 2 – 4.235.942,79 zł, natomiast dotacja z budżetu Wojewody na prowadzenie domów pomocy społecznej wyniosła łącznie 476.974,00 zł, z tego DPS Nr 1 otrzymał 414.068,00 zł, DPS Nr 2 zaś 62.906 zł. Wydatki Domów Pomocy Społecznej w 2024 roku wyniosły łącznie 12.482.146,38 zł, w tym DPS Nr 1 – 7.652.743,07 zł oraz DPS Nr 2 – 4.829.403,31 zł.

Realizację planu finansowego w 2024 roku przez domy pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Realizacja planu finansowego przez domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego w 2024 roku

DPS	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Średni miesięczny koszt pobytu mieszkańca ustalony na rok 2024* (w PLN)
Dom Pomocy Społecznej Nr 1	7.755.980,00	7.652.743,07	6.614,51
Dom Pomocy Społecznej Nr 2	4.917.762,00	4.829.403,31	6.499,60

*Średni miesięczny koszt pobytu mieszkańca ustalony na rok 2024 na podstawie Zarządzenia Starosty nr 11/2024 z dnia 15 lutego 2024 roku, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 893 z dnia 19 lutego 2024 roku
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za rok 2024.

III.4. Pomoc cudzoziemcom

Cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji. Art. 19 pkt 8 i art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej wskazuje, iż pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach (w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub w związku z udzieleniem mu ochrony uzupełniającej), mających trudności w integracji ze środowiskiem – należy do zadań własnych powiatu. Natomiast pomoc ww. cudzoziemcom, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat. Pomocy dla cudzoziemca udziela starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemca, na wniosek złożony do starosty, za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie,

w terminie 60 dni od dnia uzyskania przez cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej lub uzyskania przez niego zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Pomocy dla cudzoziemca udziela się w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy i obejmuje ona:

1. świadczenia pieniężne w wysokości od 721,00 zł do 1.450,00 zł miesięcznie na osobę przeznaczone na:
 - utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe;
 - pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego;
2. opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne ze środków publicznych;
3. pracę socjalną;
4. poradnictwo specjalistyczne, w tym poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne;
5. udzielanie informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku pracy, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi;
6. inne działania wspierające proces integracji cudzoziemca.

Zgodnie z art. 94 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe dla deklarowanego przez cudzoziemca miejsca pobytu zobowiązane jest powiadomić w formie pisemnej Wojewodę Pomorskiego o deklarowanym przez cudzoziemca przystępującemu do realizacji programu integracji miejscu pobytu na terenie województwa pomorskiego. Wojewoda Pomorski akceptuje w formie pisemnej zadeklarowane na terenie województwa pomorskiego miejsce pobytu przez cudzoziemca opuszczającego ośrodek dla uchodźców. Pomoc dla cudzoziemca jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji, uzgodnionego między Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie a cudzoziemcem, określającego wysokość, zakres i formy pomocy, w zależności od sytuacji życiowej cudzoziemca i jego rodziny. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie niezwłocznie przekazuje Wojewodzie, celem zatwierdzenia, podpisany przez cudzoziemca program integracji wraz z przewidywanymi kosztami jego realizacji (zgodnie z art. 93 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej) - wszelkie zmiany mające wpływ na realizację indywidualnego programu integracji należy wnosić do Wojewody w formie pisemnej wraz z wnioskiem i uzasadnieniem o celowości dokonywanych korekt.

Cudzoziemiec zamieszkuje w miejscu wskazanym przez wojewodę działającego w tej sprawie w porozumieniu z powiatowym centrum pomocy rodzinie oraz gminą. Rezygnacja przez cudzoziemca ze wskazanego miejsca zamieszkania w granicach danego województwa w okresie 12 miesięcy trwania indywidualnego programu oznacza rezygnację cudzoziemca z realizacji programu.

W 2024 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wniosek o udzielenie pomocy w ramach programu integracyjnego dla cudzoziemca złożyła 1 osoba pochodząca z Białorusi. Z wnioskodawcą przeprowadzono wywiad środowiskowy oraz sporządzono Indywidualny Program Integracji. Po zatwierdzeniu Programu przez Wojewodę Pomorskiego wnioskodawcy przyznano świadczenie pieniężne w ramach programu integracyjnego dla cudzoziemca, który uzyskał ochronę uzupełniającą na okres 12 miesięcy. W związku z podjęciem pracy i zamieszkaniem na terenie innego województwa przez osobę korzystającą ze świadczenia, z dniem 01.08.2024 r. decyzja przyznająca świadczenie została uchylona, a realizację programu przejął powiat właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca. W ramach decyzji przyznającej świadczenie, cudzoziemcowi w okresie jej obowiązywania wypłacono świadczenie za okres 6 miesięcy w łącznej wysokości 8.700,00 zł (1.450,00 zł miesięcznie za okres od 01.02.2024 r. do 31.07.2024 r.).

Tabela 12. Udzielone świadczenia – zadania z zakresu administracji rządowej – pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przybywają na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W PLN	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
pomoc dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy – ogółem w tym (z wiersza 1):	0	x	0	0	0
świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0	0	0	0
świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego	0	0	0	0	0
praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	x	x	x	0	0
pomoc dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą – ogółem w tym:	1	x	8.700,00	1	1
świadczenia pieniężne na utrzymanie	1	6	8.700,00	1	1
świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego	0	0	0	0	0
praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	x	x	x	0	0
pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z nadaniem statusu uchodźcy) ¹⁾ – ogółem w tym:	0	x	0	0	0
świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0	0	0	0
świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego	0	0	0	0	0
praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	x	x	x	0	0
pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej) ²⁾ – ogółem w tym:	0	x	0	0	0
świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0	0	0	0
świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego	0	0	0	0	0
praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	x	x	x	0	0

1) dot. cudzoziemców, którzy przybywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

2) j.w., o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za rok 2024.

W związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy oraz wejściem w życie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 podmioty odpowiedzialne za system pieczy zastępczej w danym powiecie zostały zobowiązane do wpisywania do systemu teleinformatycznego, za pomocą którego prowadzona jest ewidencja małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przed przybyciem byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terenie Ukrainy. Wpisowi do ewidencji podlegają następujące kategorie dzieci: dzieci, które przekroczyły granicę RP bez opiekuna, który sprawował faktyczną opiekę nad nimi, dzieci które przekroczyły granicę RP i przed przybyciem były umieszczone w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy. Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku prowadziło rejestr postanowień sądu w sprawie ustanowienia opiekuna tymczasowego dla osoby małoletniej z Ukrainy, które wpłynęły do naszej jednostki. W 2024 roku zaewidencjonowano 1 takie postanowienie, z łącznie 55 zaewidencjonowanych małoletnich.

W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zapewniło obywatelom Ukrainy możliwość skorzystania z usług tłumacza w trakcie załatwiania spraw urzędowych w jednostce.

IV. PIECZA ZASTĘPCZA – RODZINNA I INSTYTUCJONALNA

Zadania i zakres działań podejmowanych w obszarze pieczy zastępczej w 2024 roku regulowała ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, akty wykonawcze oraz przepisy prawa miejscowego - w powiecie lęborskim w zakresie pieczy zastępczej obowiązywała podjęta przez Radę Powiatu Lęborskiego uchwała Nr LII/344/2023 z dnia 23 marca 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2023 - 2025.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku realizowało w obszarze pieczy zastępczej w 2024 roku ustawowe zadania przypisane powiatowym centrom pomocy rodzinie oraz organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej – na podstawie zarządzenia Nr 19/2011 Starosty Lęborskiego z dnia 28 września 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim.

Funkcjonowanie pieczy zastępczej podzielone jest na dwie formy, tj. pieczę rodzinną oraz instytucjonalną. Jest to rodzaj usług społecznych, będących dopełnieniem i uzupełnieniem wsparcia rodzin naturalnych, które z różnych względów nie mogą zapewnić swoim dzieciom opieki i wychowania. Zasady organizacji i prosperowania pieczy zastępczej uregulowane są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa reguluje różne typy podmiotów sprawujących pieczę zastępczą, które przedstawiono na poniższym schemacie. Podane na schemacie dane ilościowe wskazują ilości podmiotów pieczy zastępczej i przebywających w nich dzieci na terenie powiatu lęborskiego.

Schemat 1. Formy pieczy zastępczej, w tym w powiecie lęborskim wg stanu na 31.12.2024 roku*

*podane ww. dane ilościowe wychowanków pieczy zastępczej uwzględniają przekształcenia rodzin i RDD w inne formy oraz przeniesienia wychowanków oraz w pierwszych wierszach wskazano ilości dla całego okresu sprawozdawczego, dlatego nie sumują się. Dane dotyczące pieczy instytucjonalnej podano dla obecnie funkcjonujących – Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLIŚKO”.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2024.

Zadania z zakresu pieczy zastępczej realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, zgodnie z regulaminem organizacyjnym jednostki, należą do kompetencji Działu Pieczy Zastępczej, w skład którego wchodzi: Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń oraz Mieszkanie treningowe¹.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej stanowi Zespół, o którym mowa w art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jego działalność koncentruje się na realizacji ustawowych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W jego skład wg stanu na 31 grudnia 2024 roku wchodziło: 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 specjalistów pracy z rodziną, pedagog i psycholog (na 0,5 etatu), a także zadania wykonywało – dwóch psychologów i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej obejmowali wsparciem funkcjonujące w powiecie lęborskim rodziny zastępcze - zgodnie z wymaganiami obowiązującej ustawy w okresie sprawozdawczym mieli pod opieką do 15 rodzin zastępczych.

W obszarach pieczy zastępczej, pracownicy Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń prowadzą sprawy dotyczące przede wszystkim zadań w zakresie zapewnienia pieczy zastępczej w formach instytucjonalnych, świadczeń w zakresie pieczy zastępczej i usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą.

Pieczą zastępczą w powiecie lęborskim składa się z: pieczy rodzinnej, czyli funkcjonujące rodziny zastępcze, w tym rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe i spokrewnione oraz rodzinne domy dziecka, a także pieczy instytucjonalnej, czyli placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i łączącej funkcję socjalizacyjną z miejscem interwencyjnym - Dom dla Dzieci „SIEDLIKO”. Placówki te powstały w wyniku przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku na mocy uchwały Nr XIX/150/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku w placówki opiekuńczo-wychowawcze Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLIKO”, zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej, organizacyjnej i specjalistycznej tych placówek przez Centrum Obsługi Domów dla Dzieci oraz nadania im statutów zmienionej uchwałą. Statut tych jednostek określa uchwała Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie nadania statutów Domu dla Dzieci „ZAKĄTEK”, Domu dla Dzieci „SIEDLIKO” oraz Centrum Obsługi Domów dla Dzieci, natomiast obowiązujące regulaminy organizacyjne określone zostały uchwałą nr 502/2022 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 6 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Domu dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Regulaminu Organizacyjnego Domu dla Dzieci „SIEDLIKO” oraz uchwałą nr 566/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 9 sierpnia 2023 roku dla Centrum Obsługi Domów dla Dzieci.

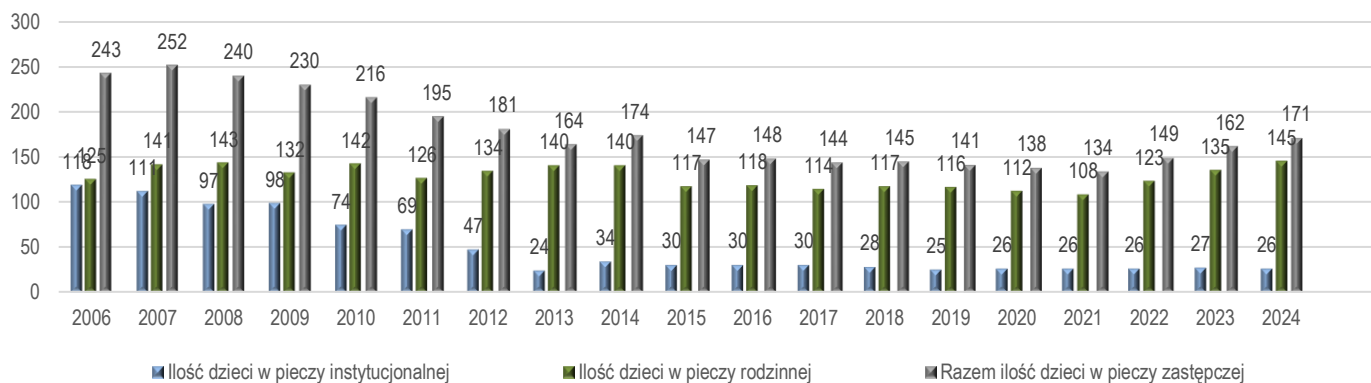
*Tabela 13. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej
w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2024 wg stanu na 31 grudnia danego roku*

Wyszczególnienie	Rok																		
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ilość wychowanków w pieczy instytucjonalnej	118	111	97	98	74	69	47	24	34	30	30	30	28	25	26	26	26	27	26
Ilość wychowanków w pieczy rodzinnej	125	141	143	132	142	126	134	140	140	117	118	114	117	116	112	108	123	135	145
Razem wychowankowie pieczy zastępczej	243	252	240	230	216	195	181	164	174	147	148	144	145	141	138	134	149	162	171

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2024.

¹ Regulamin organizacyjny – na podstawie uchwały nr 512/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 25 stycznia 2023 roku oraz uchwały nr 8/2024 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 19 czerwca 2024 roku w sprawie Regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

**Wykres 2. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej
w powiecie łęborskim w latach 2006 – 2024 (wg stanu na 31 grudnia danego roku)**

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2024.

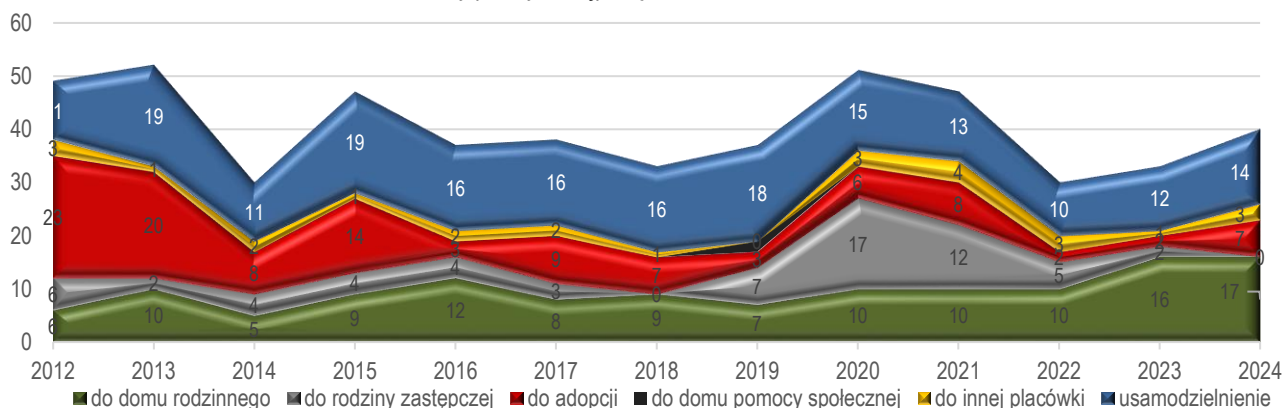
Rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą w 2024 roku opuściło łącznie 41 dzieci, w tym 33 dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą i 8 wychowanków opuściło instytucjonalną pieczę zastępczą, ponadto w 11 przypadku nastąpiło przeniesienie podopiecznych w rodzinnej pieczy zastępczej do innej formy pieczy zastępczej (1 wychowanek pod opiekę innego kraju). Dokładne dane w tym zakresie w latach, od obowiązywania obecnych przepisów prawnych², przedstawiono w poniższych tabelach i wykresie.

**Tabela 14. Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne
formy pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024**

Wyszczególnienie	Rok												
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba dzieci opuszczających pieczę zastępczą (rodzinną i instytucjonalną), w tym:	48	52	30	47	37	40	33	38	51	47	30	33	41
do domu rodzinnego	6	10	5	9	12	8	9	7	10	10	10	16	17
do rodziny zastępczej	6	2	4	4	4	3	-	7	17	12	5	2	-
do adopcji	23	20	8	14	3	9	7	3	6	8	2	2	7
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
do instytucjonalnej placówki	3	1	2	1	2	2	1	-	3	4	3	1	3
program usamodzielnienia	11	19	11	19	16	16	16	18	15	13	10	12	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2012 – 2024.

**Wykres 3. Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne
formy pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024**

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2024.

² Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 roku, poz. 49)

Pieczna zastępcza w powiecie łębarskim jest współfinansowana przez gminy powiatu łębarskiego – Łębork, Łeba, Cewice, Nowa Wieś Łębarska, Wicko. Od 1 stycznia 2012 roku, tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy partycypują w ponoszeniu wydatków na dzieci umieszczone po 1 stycznia 2012 roku w pieczy zastępczej w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% tych wydatków w drugim roku oraz 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Wysokość tego współfinansowania w stosunku do dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych przedstawiają poniższy wykres i tabele.

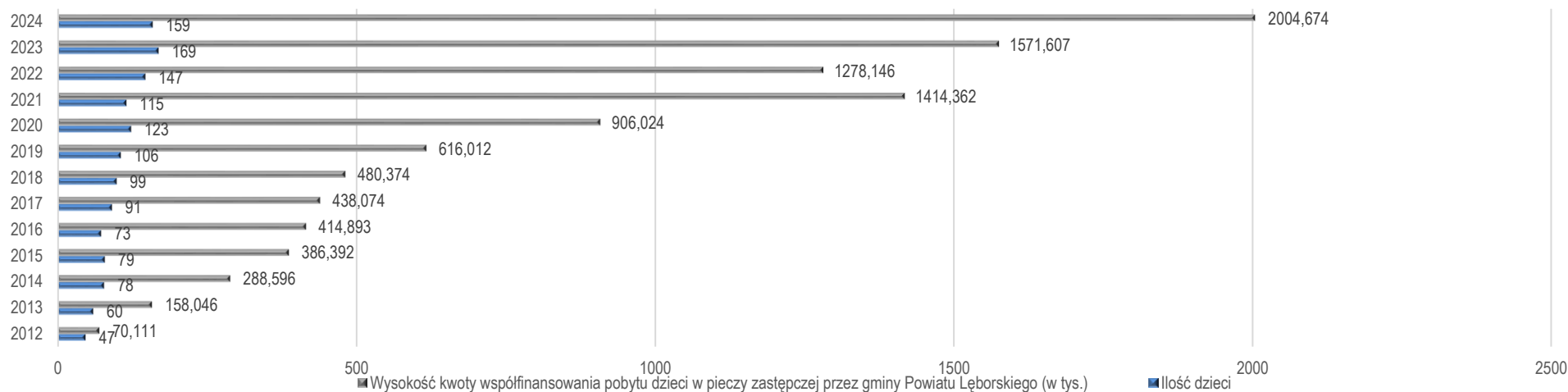
Ponadto, nadmienić należy, iż w ostatnich latach, występował i potęgował w skali kraju problem w zabezpieczaniu osób małoletnich w pieczy zastępczej. W samym województwie pomorskim brak realizacji tego zadania powiatu zgłaszały niemal wszystkie powiaty, a liczba osób małoletnich pozostałych bez tego zabezpieczenia wynosiła niezmiennie ponad 200 małoletnich. Powiat Łębarski natomiast, dzięki ogromnym wysiłkom, odpowiadaniu na potrzeby środowisk zastępczych zrealizował, za pośrednictwem PCPR, wszystkie umieszczenia zgodnie z wydawanymi postanowieniami sądów rodzinnych.

**Tabela 15. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego
po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024**

Wyszczególnienie	Rok																									
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Gmina	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Lębork	16	23.036	20	56.966	37	133.272	36	180.210	37	234.498	57	265.165	68	331.761	67	439.052	81	590.872	74	693.966	92	867.031	111	1.089.062	102	1.242.141
Gmina Miasto Łeba	0	0	1	352	1	3.261	3	9.324	3	16.010	2	14.669	3	5.620	3	5.165	3	8.180	3	10.135	3	11.482	4	16.035	4	14.026
Gmina Cewice	1	514	3	1.783	7	11.118	9	33.686	9	35.991	8	34.919	8	51.041	7	23.089	10	67.077	12	78.494	12	104.135	17	124.148	16	196.972
Gmina Nowa Wieś Lęborska	7	11.892	15	32.132	17	76.094	17	100.806	11	63.970	7	46.396	11	51.500	10	53.021	9	39.273	13	377.774	25	88.793	20	144.850	20	240.243
Gmina Wicko	23	34.666	21	66.813	16	64.856	14	62.363	13	64.422	17	67.919	9	40.449	19	105.983	20	200.622	13	253.993	15	206.705	17	197.511	17	311.292
Razem	47	70.111	60	158.046	78	288.596	79	386.392	73	414.893	91	438.074	99	480.374	106	616.012	123	906.024	115	1.414.362	147	1.278.146	169	1.571.607	159	2.004.674

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2024.

**Wykres 4. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego
po dniu 1 stycznia 2012 roku w pieczy zastępczej w odniesieniu do ilości dzieci w latach 2012 – 2024**

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2024.

IV.1. Rodzinna piecza zastępcza

Zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej, także jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie łębskim, to przede wszystkim³:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej i szkolenia tych osób do pełnienia pieczy zastępczej,
- zapewnianie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, pomocy i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, także w formie prowadzonego poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie organizacji i funkcjonowania pieczy zastępczej,
- zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo wypoczynku,
- prowadzenie postępowań dotyczących finansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej, w szczególności świadczeń, dodatków i wynagrodzeń,
- realizacja procesów usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej,
- prowadzenie postępowań w zakresie alimentacji na rzecz małoletnich przebywających w pieczy zastępczej,
- prowadzenie obsługi informatycznej i sprawozdawczości rzeczowo-finansowej pieczy zastępczej.

W ramach powierzonych zadań prowadzono postępowania kwalifikacyjne spełnienia ustawowych warunków oraz posiadania predyspozycji i motywacji do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej oparte na ocenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej ma na celu przede wszystkim zagwarantowanie dobra małoletnich wychowanków. Wskazana kwalifikacja jest procesem złożonym i trwa kilka miesięcy. Zadaniem naszej jednostki jest zatem wyposażenie rodziców zastępczych w narzędzia oraz umiejętności, które pozwolą im efektywnie wypełniać swoją rolę i z troską otoczyć opieką przyjęte dzieci i zagwarantować im należyte wychowanie. Niezbędne do tego są właściwe motywacje i predyspozycje, prezentowane postawy opiekuńczo – wychowawcze, ale także stosowne przygotowane merytoryczne. Rodzice zastępczy muszą posiadać odpowiednie kompetencje, ale także powinni być otwarci na pomoc i wsparcie wobec ewentualnie pojawiających się trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Wymagania dotyczące kandydatów wymienia art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kwalifikacji kandydatów dokonują organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, działający w powiatach. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku obowiązywało w okresie sprawozdawczym w tym zakresie zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku z dnia 01 sierpnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, pomocowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku.

³ Na podstawie art. 76 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W przyjętej praktyce składa się ona z kilku, następujących po sobie etapów:

Etap 1. Bezpośredni kontakt i spotkanie z przedstawicielem Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej celem zapoznania się z podstawowymi informacjami w zakresie rodzicielstwa zastępczego oraz pobraniem formularzy.

Etap 2. Zgromadzenie i złożenie u organizatora (PCPR) wymaganych dokumentów, np.:

- wniosku kandydatów do pełnienia funkcji pieczy zastępczej, zawierającym szczegółowy opis sytuacji rodziny wraz uzasadnieniem,
- oświadczenia o wyrażeniu zgody na gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie danych osobowych,
- oświadczenia o zapoznaniu się i akceptacji obowiązujących procedury oraz wyrażenie zgody na dokonanie wizyty w miejscu zamieszkania kandydatów, udział w badaniach psychologiczno - pedagogicznych i sprawdzenie danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym,
- odpisu aktu małżeństwa (kserokopia) – osób będących w związku małżeńskim lub odpis aktu urodzenia – osoby samotnej,
- oświadczenia, że kandydaci nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej, władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona i że wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego i nie są ograniczeni w zdolności do czynności prawnych oraz, że kandydaci nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo,
- zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- zaświadczenia o osiąganych dochodach np. z ostatnich 3 miesięcy lub PIT za ubiegły rok (w przypadku rolników zaświadczenie z Urzędu Gminy o ilości hektarów przeliczeniowych lub nakaz płatniczy, decyzja o przyznaniu dopłat do gospodarstwa rolnego),
- oryginały dowodów osobistych do wglądu,
- potwierdzenia praw do zajmowanego lokalu (np. kopia notarialnego aktu własności lokalu), aktualne potwierdzenie zamieszkania,
- kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie,

Etap 3. Organizator dokonuje sprawdzenia spełniania przez kandydatów ustawowych warunków do pełnienia funkcji pieczy zastępczej, jest to tzw. wstępna akceptacja do szkolenia kandydatów.

Działania te obejmują m.in. wizytę pracowników Działu Pieczy Zastępczej w miejscu zamieszkania kandydatów, opinię z właściwego ośrodka pomocy społecznej, konsultację psychologiczną i pedagogiczną, wystąpienie o wydanie zaświadczenia o niekaralności, weryfikacja kandydatów w rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym z dostępem ograniczonym. Zgromadzone i weryfikowane dokumenty pozwalają dokonać wstępnej akceptacji oceny spełnienia ww. ustawowych warunków. W przypadku pozytywnej jej wyniku, kandydaci otrzymują skierowanie na szkolenie.

Etap 4. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze

Kandydaci na rodziny zastępcze uczestniczą w bezpłatnym szkoleniu organizowanym przez organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W Powiecie Lęborskim zajęcia prowadzone są najczęściej przez trzech trenerów PCPR w Lęborku i trwają około 3 m-cy. Obejmuje ono minimum 60 godzin dydaktycznych sesji grupowych i indywidualnych odbywanych także w domu kandydatów oraz praktyk. Obligatoryjne są w tym, dla rodzin niezawodowych i zawodowych 10 godzinne praktyki w funkcjonujących, doświadczonych rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Szkolenia prowadzone są w formie ćwiczeń - warsztatów, gdzie kandydaci mają możliwość sprawdzenia samych siebie w różnych sytuacjach opiekuńczo - wychowawczych. Jest to czas, gdy zarówno trenerzy jak i kandydaci mogą skonfrontować swoje wyobrażenia i oczekiwania względem pełnienia roli rodzica zastępczego z rzeczywistymi potrzebami i wymaganiami. Rodzina także zastanawia się i rozważa czy jest gotowa do podjęcia tego trudnego i wymagającego wyzwania.

Szkolenia kandydatów prowadzone są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu, programem szkoleń autorstwa Centrum Tworzenia Rozwiązań Marka Hojczyka „Razem” zatwierdzonego decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 11.07.2022 roku nr 11/2022/RZ (nr DSR-I-5207.26.2022.FS). Obejmuje swym zakresem określone minimum programowe, np. zdobycie lub ugruntowanie wiedzy i umiejętności dot. zaspokajania potrzeb opiekuńczych, rozwojowych, kompensowania opóźnień, wzmacniania więzi z rodziną naturalną oraz pracy zespołowej na rzecz umieszczonego w rodzinie dziecka. Szkolenie jest bardzo ważnym elementem kwalifikacji kandydatów na opiekunów zastępczych. „Proces edukacji rodziców zastępczych nie może być tylko procesem przyswajania pewnych treści, przekonań, czy wartości, lecz zdobywania kompetencji, przede wszystkim do współpracy (wymiar indywidualny i instytucjonalny) oraz kompetencji do udzielania wsparcia i pomocy nie tylko dziecku ale i jego rodzinie biologicznej, co stanowi w praktyce ogromny problem natury psychospołecznej”⁴. Szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej prowadzone było przez pracownika jednostki oraz dwóch specjalistów zatrudnianych na umowy cywilno-prawne. Obowiązuje minimum programowe według następujących wytycznych - obligatoryjny zakres programowy szkoleń ww. programu „Razem”:

1. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i rodziny zastępczej spokrewnionej – moduł A – 60 godz. (w tym 10 godzin praktyk) (rodziny zastępcze spokrewnione wg. indywidualnego planu szkolenia, w zależności od potrzeb rodziny i dziecka)
2. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego – łącznie moduły A i B – 75 godz.
3. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, które będą sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi niepełnosprawnymi – łącznie moduły A, B i C – 95 godz.
4. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, która będzie sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi umieszczonymi na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich – łącznie moduły A, B i D – 95 godz.
5. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego – łącznie moduły A, B i E – 85 godz.

W 2024 roku dokończono cykl szkoleniowy z 2023 roku, który rozpoczął się w dniu 28.11.2023 roku i trwał do dnia 30.01.2024 roku, a następnie rodziny odbywały wymagane praktyki. Na szkolenie skierowanych było 11 osób – kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Moduł A – szkolenie rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych ukończyło 10 osób i też 10 osób (7 rodzin) otrzymało świadectwa ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, 1 osoba nie otrzymała świadectwa z uwagi na absencję na zajęciach. Kolejny cykl szkoleniowy Modułu A rozpoczął się w dniu 14.06.2024 roku i zakończył się w dniu 09.07.2024 roku. Na szkolenie skierowanych zostało 6 osób – kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Wskazana grupa szkoleniowa składała się z kandydatów na rodziny spokrewnione – 2 rodziny oraz 2 rodziny niezawodowe. Szkolenie Moduł A – ukończyło 6 osób (4 rodziny), w tym na rodzinę zastępczą niezawodową 4 osoby (2 rodziny) i na rodzinę zastępczą spokrewnioną 2 osoby (2 rodziny).

W lipcu - sierpniu 2024 roku przeprowadzono dla jednej z ww. rodzin niezawodowych szkolenie uzupełniające Modułu B i E – szkolenie na rodziny zastępcze zawodowe - pogotowie rodzinne, które zrealizowały 2 osoby (1 rodzina).

Kolejny cykl szkoleniowy rozpoczął się w dniu 2 grudnia 2024 roku i jego zakończenie planuje się w I kwartale 2025 roku. Na szkolenie skierowanych zostało 10 osób – 4 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej oraz 6 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

⁴ M. Joachimowska, *Praca socjalna i polityka społeczna – obszary współdziałania wobec wykluczenia społecznego*, pod red. K. Marzec-Holka, A. Rutkowska, M. Joachimowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2008, s. 141.

Ilość rodzin, które ukończyły szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (bez względu na wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego) latach 2021 – 2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Ilość rodzin które ukończyły szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka w latach 2016 - 2024

Ilość rodzin ¹ biorących udział / zakwalifikowanych do szkolenia kandydatów na rodziny	Rok							
	2016	2017	2018	2020	2021	2022	2023	2024
zawodowe i RDD	2	3	1	0	1	2	7	1
niezawodowe	2	2	2	2	4	2	13	2
spokrewnione	3	3	5	4	7	3	7	9

¹ rodzin - przez co rozumie się: małżonków lub osób niepozostających w związku małżeńskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2016 – 2024.

Po zakończeniu udziału w szkoleniu uczestnicy, na wniosek, otrzymują od organizatora rodzinnej pieczy zastępczej świadectwo jego ukończenia. Odbycie i uzyskanie świadectwa szkolenia dla rodzin zastępczych nie jest równoznaczne z otrzymaniem uprawnień do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Na zakończenie procesu kwalifikacji, kandydaci nabywają uprawnienia do pełnia funkcji rodziny zastępczej, których potwierdzeniem jest, wydane przez zespół kwalifikacyjny organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zaświadczenie kwalifikacyjne kandydata do pełnienia tej funkcji⁵. Natomiast w zakresie przyjęcia dziecka do pieczy zastępczej, do konkretnej rodziny ostateczną rozstrzygnięcie podejmuje właściwy sąd rodzinny.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej odbywa się w na podstawie procedur, których zastosowanie jest uzależnione od okoliczności wystąpienia konieczności zabezpieczenia dziecka. Wyszczególnia się dwa podstawowe tryby postępowania: sądowy lub administracyjny.

Tryb sądowy umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej ma miejsce wówczas, gdy do tego umieszczenia dochodzi na podstawie wydanego postanowienia sądu. Może ono stanowić zarówno o zabezpieczeniu dziecka w rodzinie zastępczej jak też jednocześnie wskazywać na ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej. Zarządzenia sądu tej treści wydawane są w sytuacjach:

- naruszenia dobra dziecka – na podstawie art. 109 Krio,
- przejawiania przez nieletniego symptomów demoralizacji – na podstawie art. 7 pkt 9 ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- jako pomoc rodzicom w wykonywaniu władzy rodzicielskiej przez organy państwa – na podstawie art. 100 Krio.

Sąd w postępowaniach o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej wydaje postanowienia na podstawie informacji i na wniosek instytucji, najczęściej takich jak ośrodek pomocy społecznej i placówki oświatowe, ale też na wniosek samych rodziców dziecka lub z urzędu. Po jego uprawomocnieniu, po upływie 7 lub 21 dni lub w trybie natychmiastowej wykonalności, rodzice naturalni zobowiązani są w wyznaczonym przez sąd terminie oddać dziecko uprawnionym osobom – wskazanym rodzicom zastępczym. Wraz z przyjęciem dziecka do rodziny mówi się o utworzeniu dla niego rodziny zastępczej. Nieco inaczej sytuacja kształtuje się w przypadku rodzin zastępczych, w których dziecko przebywało przed wydaniem stosownego rozstrzygnięcia sądu, najczęściej spokrewnionych lub niezawodowych, gdzie występuje pokrewieństwo. Wówczas momentem utworzenia rodziny nie jest dzień przyjęcia dziecka, lecz termin wskazany w orzeczeniu sądu.

Tryb administracyjny umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej występuje w przypadku nagłej i pilnej konieczności jego zabezpieczenia oraz gdy nie ma możliwości, aby wcześniej wydane zostało postanowienie sądu w tej sprawie. Przewiduje się kilka sytuacji wystąpienia przesłanek do jego zastosowania. Rodzice sami mogą złożyć wniosek o umieszczenie ich dziecka w pieczy zastępczej lub zrobić to może samo dziecko za ich zgodą. Wówczas, starosta powiatu lub osoba przez niego upoważniona, w przypadku uznania tego wniosku za zasadny, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej z rodziną

⁵ Na podstawie rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. z 2023 roku, poz. 2053)

zastępczą umieszcza w niej dziecko. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w trybie administracyjnym, tj. bez postanowienia sądu, ma miejsce także, gdy jest ono doprowadzone przez policję czy straż graniczną, a także w efekcie interwencji pracownika socjalnego, działającego na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W takich okolicznościach dzieci kierowane są do rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, które mają być w nieustannej gotowości do ich przyjęcia. Sąd jest tutaj powiadamiany o fakcie umieszczenia dziecka poza jego rodziną niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin przez interwenta, ww. rodzinę zastępczą, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Następnie sąd, w toku postępowania w sprawie dziecka, wydaje postanowienie, w którym albo postanawia o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, albo o jego powrocie do rodziny naturalnej. W tych przypadkach terminem utworzenia rodziny zastępczej będzie dzień przyjęcia dziecka. W 2024 roku interwencyjnie – doprowadzone przez KP Policji lub z art. 12a zostało umieszczonych 4 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 1 w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Bezpośrednie wsparcie merytoryczne dla rodzin zastępczych w powiecie łęborskim realizowane było w okresie sprawozdawczym przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalistów pracy z rodziną. Pracownicy ci realizują zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej m.in. w zakresie:

- udzielania pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej, w szczególności w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- przygotowania, we współpracy z odpowiednio: rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku,
- zapewniania rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszania do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielania wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- przedstawiania corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Ponadto, we współpracy z zatrudnionymi psychologami, pedagogiem oraz przedstawicielami innych instytucji, w szczególności asystentami rodzin i pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, pedagogami szkolnymi i kuratorami, na przestrzeni 2024 roku koordynatorzy realizowali zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej. Realizowano zadania w szczególności: systematyczny kontakt z rodzinami zastępczymi, sporządzanie planów pomocy dziecku i ich modyfikacji, przygotowywanie informacji i opinii dotyczących adopcji, brali udział w ocenach rodzin zastępczych oraz w zakresie opinii do sądu w zakresie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, pod kątem sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, edukacyjnej, materialnej oraz rodzinnej z uwzględnieniem należytego sprawowania opieki i wychowania odpowiedniego do umiejętności, predyspozycji i potrzeb dziecka u wszystkich rodzin zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych. PCPR w 2024 roku współpracował z ośrodkami pomocy społecznej, będącymi na terenie naszego powiatu realizatorami zadań ustawowych z poziomu gmin, w zakresie konsultacji sporządzanych w/w dokumentów, a także współfinansowania przez gminy wydatków ponoszonych na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) pochodzących z tych gmin. Kontakt z przedstawicielami OPS, w szczególności asystentami rodzin, odbywał się cyklicznie i były poprzedzone przekazaniem szczegółowych informacji o zakresie merytorycznym, tematach do analizy i wskazaniem, których dzieci w pieczy zastępczej będzie dotyczyło. Dokonywano, w zależności od okoliczności mających wpływ na ustalanie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowanie planu pomocy dziecku, monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, ocenę stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W posiedzeniach uczestniczyli:

- odpowiednio rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka,
- pedagog, psycholog, właściwy asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego,
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej oraz
- inne zapraszane osoby, w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku realizowało świadczenia i wynagrodzenia przysługujące funkcjonującym rodzinom zastępczym. Poniższa tabela przedstawia szczegółowy wykaz ustawowych świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych. Świadczenia obligatoryjne były na bieżąco finansowane przez powiat lęborski, natomiast świadczenia fakultatywne, ze względu na ograniczone możliwości finansowe realizowane były na poziomie dostępnych środków budżetowych. Kwestie te, w 2024 roku, regulowała uchwała Nr 571/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 sierpnia 2023 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim.

Tabela 17. Wykaz świadczeń i wynagrodzeń powiatu lęborskiego zrealizowanych na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej w latach 2021 – 2024 roku

Świadczenia							
Lp.	Rodzaj świadczenia	Podstawa prawna	Wysokość wydatków (w PLN) w latach 2021-2022-2023-2024				Informacje o świadczeniach
Rodzinna piecza zastępcza							
w latach:			2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	x
1.	Świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka, z tego:		1.145.306,00	1.578.182,00	1.913.079,00	2.131.866,00	x
1.1.	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka	Art. 80	992.464,00	1.366.249,00	1.640.861,00	1.818.395,00	obligatoryjne a) nie mniej niż 746,00 zł (2021r.), 785 zł (2022r.), 899 zł (2023r.) i 1.002 zł (2024r.) / m-c w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej od dnia 01 czerwca br. b) nie mniej niż 1.131 zł (2021r.), 1.189 zł (2022r.), 1.361 zł (2023r.) i 1.517 zł (2024r.) / m-c w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka spokrewnionej od dnia 01 czerwca br.
1.2.	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	Art. 81 ust. 1	40.451,00	81.125,00	115.561,00	132.713,00	obligatoryjne, nie niższy niż 227 zł (2021r.), 239 zł (2022r.), 274 zł (2023r.) i 306 zł (2024r.) miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka
1.3.	dodatek z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich	Art. 81 ust. 2	0,00	0,00	0,00	0,00	obligatoryjne nie niższy niż 227 zł (2021r.), 239 zł (2022r.), 274 zł (2023r.) i 306 zł (2024r.) miesięcznie – na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka
1.4.	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. a	53.041,84	41.250,00	30.806,00	30.165,00	fakultatywne a) do 1.500 zł na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej, b) do 2.200 zł na dziecko umieszczone w zawodowej i niezawodowej rodzinie zastępczej, RDD
1.5.	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. b	16.052,47	20.177,00	13.152,00	23.436,26	fakultatywne do 3000 zł jako świadczenie jednorazowe lub okresowe
1.6.	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	Art. 83 ust. 1 pkt 1	2.000,00	6.100,00	7.210,00	20.340,00	fakultatywnie do wypoczynku powyżej 7 dni do 1.000 zł, do dwóch razy w roku
1.7.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (dla rodziny zawodowej i niezawodowej)	Art. 83 ust. 2	4.061,20	9.729,04	16.562,00	10.348,57	fakultatywnie / obligatoryjnie w przypadku wskazanym w art. 83 ust. 3 w wysokości odpowiadającej wydatkom ponoszonym przez odpowiednio rodzinę zastępczą zawodową/rodzinny dom dziecka, na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, antenę zbiorczą, abonament tv, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji
1.8.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 1	29.235,93	53.552,07	88.927,00	75.648,53	
1.9.	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu (rodzina zastępcza zawodowa)	Art. 83 ust. 4	8.000,00	0,00	0,00	5.820,00	fakultatywnie - dla rodziny zastępczej, w której umieszczono powyżej 4 dzieci lub osób które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej - do 2.000 zł, raz na 4 lata
1.10.	środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 2	0,00	0,00	0,00	15.000,00	obligatoryjnie dla prowadzących rodzinne domy dziecka do 4.000 zł, raz na 2 lata
1.11.	środki finansowe na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	Art. 84 pkt 3	0,00	0,00	0,00	0,00	obligatoryjnie dla prowadzącego rodzinny dom dziecka do 1.000 zł
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi							
2.	Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka, z tego:		336.340,00	464.637,00	634.895,00	860.497,00	x
2.1.	za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka:	Art. 85 ust. 1, 2 i 4	326.360,00	463.143,00	627.233,00	854.563,00	obligatoryjne, nie niższe niż 2.000 zł (2021r. i 2022r.), 4.100 zł (2023r.) i 4.567,40 (2024r.) / mc; rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego - 2.600 zł (2021r.-2022r.), 5.084 zł (2023r.), 5.663,58 (2024r.) miesięcznie
2.1.1	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego RDD)	Art. 85 ust. 6	3.855,00	1.494,00	5.546,00	5.934,00	obligatoryjne nie niższe niż 20% otrzymywanego wynagrodzenia miesięcznie
2.2.	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej niezawodowej, spokrewnionej)	Art. 85 ust. 7	0,00	0,00	0,00	0,00	obligatoryjne / fakultatywne nie niższe niż 400 zł

2.3.	dodatek dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywa przez okres dł. niż 10 dni w miesiącu kalend. więcej niż 3 dzieci lub co najmniej 1 dziecko legitymujące się orzeczeniem	Art. 85 ust. 5	6.125,00	0,00	2.116,00	0,00	obligatoryjne dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w wysokości 20% otrzymywanego wynagrodzenia
2.4.	dodatek motywacyjny dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka - rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027” (uchwała nr 61 Rady Ministrów z 19.06.2024r.)	M.P. z 2024r. Poz. 507	0,00	0,00	0,00	80.215,98	obligatoryjne – pod warunkiem przystąpienia powiatu o dotację w ramach Funduszu Pracy – 1.000,00zł brutto / mc (od lipca 2024r.)
3.	Wynagrodzenia dla osób pracujących w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka		38.306,00	69.356,38	144.638,00	276.971,00	x
3.1.	Na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej lub spokrewnionej						
3.1.1	w której przebywa więcej niż 3 dzieci (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art. 57 ust. 1	15.916,00	28.689,00	53.778,00	68.156,00	obligatoryjnie - wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie (godz./tydz.) – stawka najniższa krajowa 2021r.-2022r.: - 4 dzieci – do 20 godzin miesięcznie - od 5 do 6 dzieci – do 36 godzin miesięcznie - powyżej 7 dzieci – do 48 godzin miesięcznie 2023r.-2024r. – 40min./dzień/1 dziecko
3.1.2	w szczególnie uzasadnionych przypadkach (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art. 57 ust. 2	6.221,00	6.604,38	0,00	0,00	fakultatywnie wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie
3.2.	Na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka						
3.2.1	Osoba zajmująca się opieką lub wychowaniem dzieci	Art. 64 ust. 1	16.169,00	34.063,00	90.860,00	208.815,00	obligatoryjnie w rodzinnym domu dziecka wysokość wynagrodzenia określana w umowie (godz./tydz.) 2021r.-2022r.: - od 5 do 6 dzieci – do 36 godzin miesięcznie / - powyżej 7 dzieci - do 48 godzin miesięcznie 2023r., 2024r. - 40min./dzień/1 dziecko
Pomoc dla osób usamodzielnianych							
4.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	Art. 140 ust. 1	186.684,87	212.307,00	158.992,00	135.972,05	obligatoryjne, na wniosek osoby usamodzielnianej
4.1.	na kontynuowanie nauki	Art. 146 ust. 2	154.570,87	165.524,00	120.115,00	101.179,05	nie mniej niż 566 zł (2021r.), 595 zł (2022r.), 681 zł (2023r.) i 759,00 miesięcznie, a w szczególnych przypadkach 1.300 zł miesięcznie
4.2.	na usamodzielnienie	Art. 149 ust. 1 pkt 2	25.752,00	41.698,00	29.454,00	28.443,00	1. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 3.720 zł (2021r.), 3.921 zł (2022r.), 4486 zł (2023r.), 4.998 zł (2024r.) jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat; 2. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka: a) nie mniej niż 7.458 zł (2021r.), 7.839 zł (2022r.), 8.968 zł (2023r.) i 9.991 zł (2024r.) - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat, b) nie mniej niż 3.730 zł (2021r.), 3.921 zł (2022r.), 4.486 zł (2023r.) i 4.998 zł (2024r.) - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat, c) nie mniej niż 1.865 zł (2021r.), 1.961 zł (2022r.), 2.244 zł (2023r.) i 2.500 zł (2024r.) - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku
4.3.	na zagospodarowanie	Art. 150 ust. 1	6.662,00	5.085,00	9.423,00	6.350,00	- wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26r.ż w wysokości nie niższej niż 1.695 zł (2021r.), 1.782 zł (2022r.), 2.039 zł (2023r.) i 2.272 zł (2024r.), a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3.390 zł (2021r.), 3.563 zł (2022r.), 4.077 zł (2023r.) i 4.542 zł (2024r.) - może być przyznana w formie rzeczowej
4.4.	w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	Art. 140 ust. 1 pkt 2	0,00	0,00	0,00	0,00	obligatoryjne
4.5.	w uzyskaniu zatrudnienia	Art. 140 ust. 1 pkt 2	0,00	0,00	0,00	0,00	obligatoryjne

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych źródłowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu.

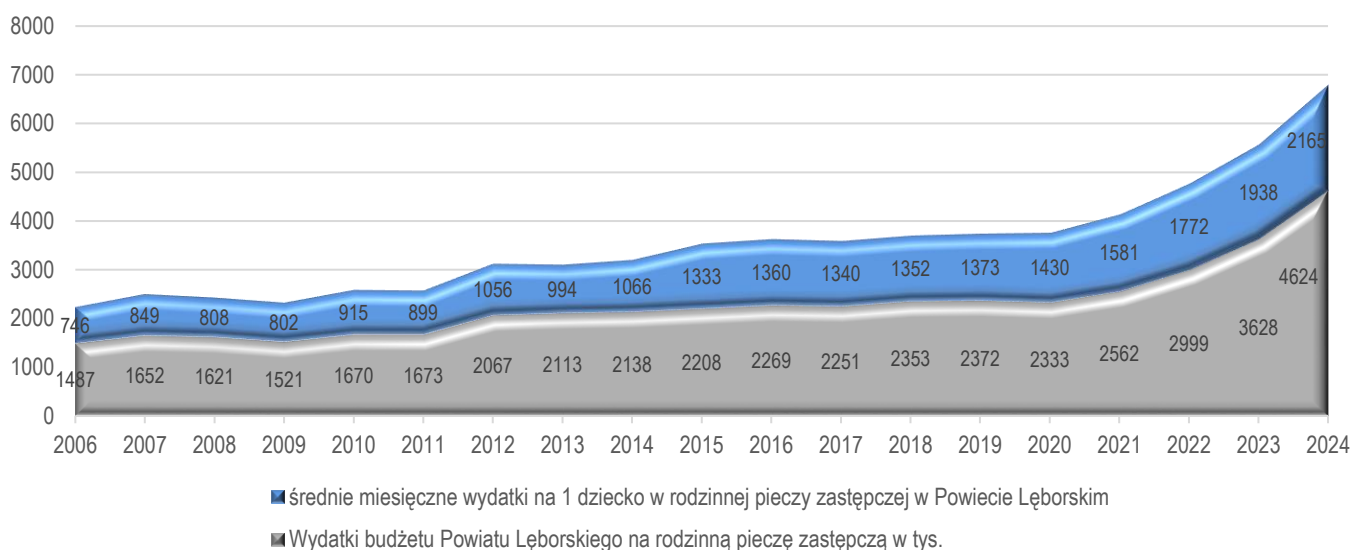
Powiat, wykonując zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej, ponosi wydatki na świadczenia i dodatki obligatoryjne oraz fakultatywne, a także wynagrodzenia opiekunów zastępczych dzieci pełniących swoje funkcje zawodowo. W powiecie lęborskim wysokość środków przeznaczonych na te cele w ostatnim dziesięcioleciu stale wzrastała, co spowodowane było przede wszystkim rozwojem form rodzinnych opieki i wychowania, a także rozwojem usług społecznych wspierających osoby objęte systemem pieczy zastępczej oraz wzrostem ich cen, a także ustawowym wzrostem wysokości świadczeń i wynagrodzeń. Trend ten, przy uwzględnieniu wydatków poza budżetowych w ramach wdrażanych projektów na rzecz pieczy zastępczej, przedstawia się w poniższej tabeli i wykresie.

Tabela 18. Wydatki z budżetu powiatu lęborskiego na rodzinną pieczę zastępczą oraz średnie miesięczne wydatki na dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2006 – 2024

Wyszczególnienie	Rok																		
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wydatki budżetu powiatu na rodzinną pieczę zastępczą (w tys. zł)	1.487	1.652	1.621	1.521	1.670	1.673	2.067	2.113	2.138	2.208	2.269	2.251	2.353	2.372	2.333	2.562	2.999	3.628	4.624
Średnie wydatki miesięczne na 1 dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej (w zł)	746	849	808	802	915	899	1.056	994	1.066	1.333	1.360	1.340	1.352	1.373	1.430	1.581	1.772	1.938	2.165

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2024.

Wykres 5. Wydatki z budżetu powiatu lęborskiego na rodziny zastępcze oraz średnie miesięczne wydatki na dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2006 – 2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2024.

W powiecie lęborskim wysokość środków przeznaczonych na funkcjonowanie w ostatnim dziesięcioleciu stale wzrasta, przy jednoczesnym wzroście średnich miesięcznych wydatków na 1 dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej – w 2024 roku o 11,7%. Taki stan wynika przede wszystkim z ustawowego wzrostu wysokości świadczeń i wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Zmiana przepisów prawnych przyjętych w II kwartale roku sprawozdawczego wskazuje, iż taki stan utrzyma się w kolejnych latach, jako jeden z elementów strategii deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej (uchwała Nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia polityki publicznej pod nazwą Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 roku) (M.P. z 2022 roku, poz. 767).

W powiecie lęborskim rodzina zastępcza zawodowa i prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje wynagrodzenie miesięczne brutto w przypadku sprawowania pieczy zastępczej nad dzieckiem lub osobą, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2-4 i 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, lub osobą opuszczającą rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6 ustawy, w wysokości nie niższej niż:

- 1) w przypadku sprawowania pieczy zastępczej nad jednym dzieckiem lub osobą – 4.100,00 zł, 4.567,40 (waloryzacja w 2024r.)
- 2) w przypadku sprawowania pieczy zastępczej nad więcej niż jednym dzieckiem lub osobą – wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 1 zostaje podniesione proporcjonalnie o 200,00 zł za każde kolejne dziecko lub osobę i 220,00 zł za kolejne dziecko lub osobę, w przypadku gdy legitymuje się ono orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem pkt 7 i 8 lub znacznym stopniem niepełnosprawności, wyliczone proporcjonalnie do liczby dni ich pobytu w pieczy zastępczej.

Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna otrzymuje wynagrodzenie miesięczne brutto w wysokości odpowiednio 110% kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 1. Ponadto rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego otrzymuje wynagrodzenie miesięczne brutto w wysokości odpowiednio 124% kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

W związku z treścią art. 85 ust. 3 ustawy, o treści: *Ustalając wysokość wynagrodzenia (...), bierze się pod uwagę w szczególności kwalifikacje, szkolenia i oceny rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka podwyższa się wynagrodzenie o:*

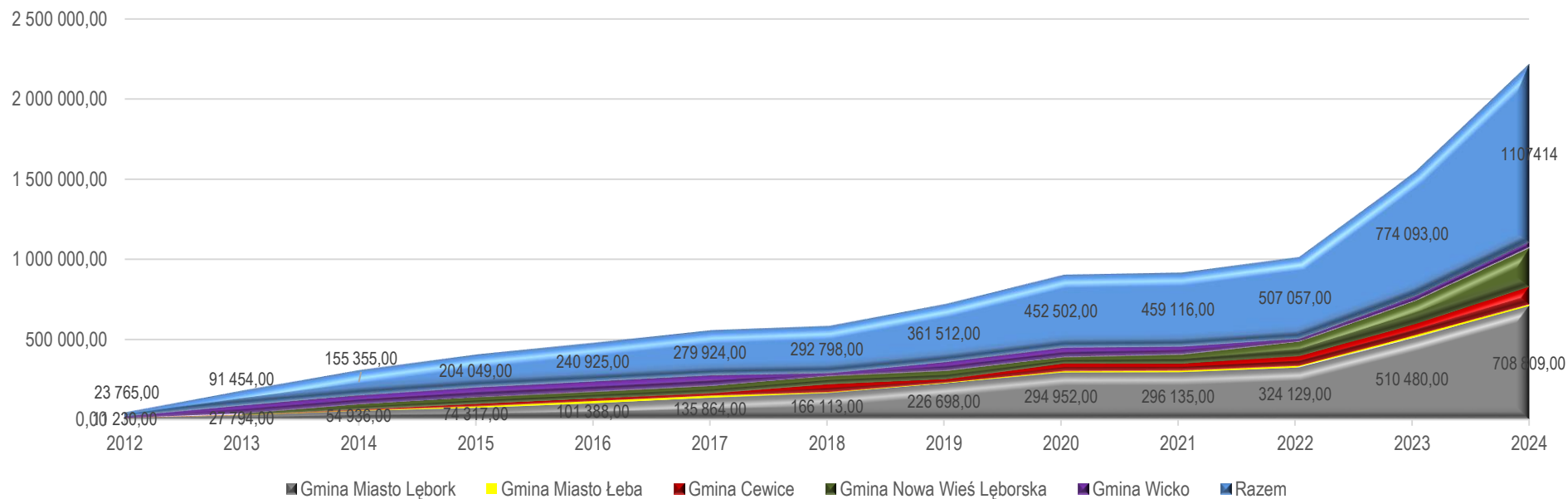
- 500,00 zł – w przypadku posiadania przez przynajmniej jednego opiekuna zastępczego kwalifikacji na poziomie wykształcenia wyższego,
- 300,00 zł – w przypadku posiadania przez przynajmniej jednego opiekuna zastępczego kwalifikacji na poziomie wykształcenia średniego,
- 100,00 zł – w przypadku udziału w szkoleniach, spotkaniach i zajęciach organizowanych przez PCPR w Lęborku np. superwizji, grup wsparcia itp. przez opiekunów zastępczych w zakresie minimum 80% w okresie ostatnich 6 miesięcy – weryfikacja następować będzie na podstawie list obecności ww. zajęć w okresach styczeń-czerwiec (wynagrodzenie od lipca danego roku) i lipiec-grudzień (wynagrodzenie od stycznia kolejnego roku).

Tabela 19. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej
w latach 2012 – 2024

	Rok																									
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Gmina	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Łębork	10	11.230	13	27.794	28	54.936	29	74.317	28	101.388	44	135.864	53	166.113	53	226.698	65	294.952	55	296.135	72	324.129	90	510.480	87	708.809
Gmina Miasto Łeba	0	0	1	352	1	3.261	3	9.324	3	16.010	2	14.669	3	5.620	3	5.165	3	8.180	3	10.135	3	11.482	3	15.238	3	8.569
Gmina Cewice	1	514	3	1.783	6	7.317	6	16.608	8	15.276	7	15.254	8	51.041	7	23.089	9	49.292	10	44.709	9	63.759	15	72.805	14	112.610
Gmina Nowa Wieś Lęborska	1	590	9	11.318	13	32.770	13	41.437	8	43.829	7	46.396	11	51.500	10	53.021	9	39.273	12	57.775	25	88.793	20	144.850	20	240.243
Gmina Wicko	16	11.431	18	50.207	15	57.071	14	62.363	13	64.422	14	67.741	7	18.524	14	53.539	14	60.805	6	50.361	7	18.874	9	30.720	10	37.183
Razem	28	23.766	44	91.456	63	155.347	65	204.051	60	240.925	74	279.924	82	292.798	87	361.512	100	452.502	86	459.116	116	507.057	137	774.093	134	1.107.414

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2012 – 2024.

Wykres 6. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2006 – 2024.

Za pobyt dziecka w pieczy zastępczej opłatę ponoszą także rodzice. W 2024 roku wydawano decyzje w sprawie odpłatności osób zobowiązanych. Łącznie wydano 264 decyzji administracyjnych w tych sprawach, w tym po 6 decyzji odmawiających odstąpienia i ustalających odpłatność za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, 2 decyzje umarzające należność, 1 decyzję zmieniającą poprzednią decyzję, 1 decyzję uchylającą poprzednią decyzję i 1 decyzję umarzającą postępowanie.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wytaczał powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych w przypadku dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej po upływie roku. Łącznie wystąpiono z powództwami dla 24 małoletnich. W okresie sprawozdawczym sąd zasądził alimenty w 19 przypadkach, w kwotach od 200zł do 500zł, w 4 przypadkach oddalono powództwo, ze względu na pobyt rodziców w areszcie śledczym lub zakładzie karnym i długotrwałą chorobę osoby pozwanej.

Celem przedstawienia rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu lęborskiego, wskazuje się dane statystyczne tego obszaru w ujęciu ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w ciągu całego roku, jak również ich stan na koniec roku. Podaje się także ilość rodzin zastępczych, w których małoletni ci przebywali zarówno w ciągu roku, jak też wg stanu na 31 grudnia danego roku. W całym okresie sprawozdawczym 2024 roku na terenie powiatu lęborskiego funkcjonowało 95 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 178 dzieci. Według stanu na dzień 31.12.2024 roku w powiecie lęborskim istniało 88 rodzin zastępczych, a w nich umieszczonych było 145 dzieci. Łącznie wydatki z budżetu powiatu na funkcjonowanie rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 roku wynosiły 4.624.409,03 zł.

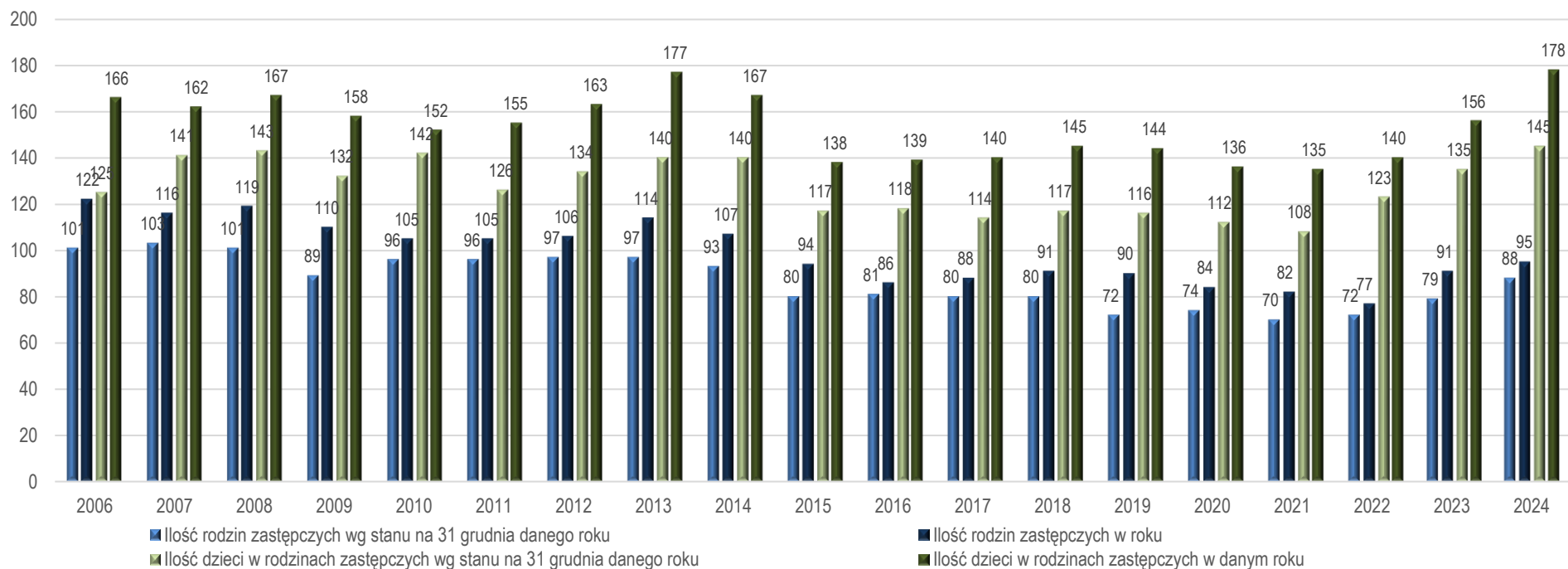
Celem obrazowania stanu rodzicielstwa zastępczego w powiecie lęborskim w ostatnich latach przedstawia się tabelę i wykres dotyczący ilości dzieci w rodzinach zastępczych i rodzin zastępczych w latach 2012 – 2024.

Tabela 20. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie łębarskim w latach 2006 – 2024

Wyszczególnienie	Rok																		
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rodziny zastępcze wg stanu na 31.12.	101	103	101	89	96	96	97	97	93	80	81	80	80	72	74	70	72	79	88
Rodziny zastępcze w roku	122	116	119	110	105	105	106	114	107	94	86	88	91	90	84	82	77	91	95
Dzieci w rodzinach zastępczych wg stanu na 31.12.	125	141	143	132	142	126	134	140	140	117	118	114	117	116	112	108	123	135	145
Dzieci w rodzinach zastępczych w roku	166	162	167	158	152	155	163	177	167	138	139	140	145	144	136	135	141	156	178
Średnia ilość dzieci w rodzinach zastępczych w danym roku	1,36	1,40	1,40	1,44	1,45	1,48	1,54	1,55	1,56	1,47	1,62	1,59	1,59	1,60	1,62	1,64	1,83	1,71	1,87

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2024.

Wykres 7. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie łębarskim w latach 2006 – 2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2024.

Spśród funkcjonujących na dzień 31 grudnia 2024 roku w powiecie lęborskim rodzin zastępczych, przedstawia się w poniższej tabeli, ilości rodzin i dzieci w nich umieszczonych.

Tabela 21. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej w powiecie lęborskim w latach 2012 – 2024 (wg stanu na 31 grudnia danego roku)

x	Rok																									
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024	
	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci
Rodziny zastępcze ogółem, w tym:	97	134	97	140	93	140	80	117	81	118	80	114	80	117	72	116	76	112	70	108	72	123	79	135	88	145
rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	5	15	7	21	8	25	8	18	8	21	11	24	11	24	10	34	9	27	9	35	10	45	10	47	11	43
-zawodowe	3	11	5	17	6	18	4	10	4	13	5	8	5	11	6	17	4	7	6	18	6	19	6	20	6	16
-RDD*	0	0	0	0	1	5	1	3	1	3	3	11	3	7	2	13	3	17	2	14	3	23	4	27	4	23
-pogotowie	2	4	2	4	1	2	3	5	3	5	3	5	3	6	2	4	2	3	1	3	1	3	1	4	1	4
-specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodziny zastępcze niezawodowe	34	52	34	47	31	43	26	37	27	37	24	32	22	31	16	22	16	20	16	17	15	15	18	19	21	25
Rodziny zastępcze spokrewnione	58	67	56	72	54	72	46	62	46	60	45	58	47	62	46	60	51	65	45	56	47	63	51	69	56	77

*RDD rozumiane jako zawodowa forma pełnienia rodzinnej pieczy zastępczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2024.

W okresie sprawozdawczym w 2024 roku na mocy postanowienia sądu rodzinnego powstało 15 nowych rodzin zastępczych, a liczba dzieci umieszczanych w rodzinnych formach pieczy zastępczej wyniosła 47, z czego 4 dzieci umieszczano w innych rodzinnych formach pieczy zastępczej. Pierwszorazowo umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej 41 wychowanków, 1 dziecko umieszczono po raz kolejny – ponownie z domu rodzinnego. Powstały 2 rodziny zastępcze zawodowe, ale 1 z nich zrezygnowała. W całym 2024 roku natomiast funkcjonowało 95 rodzin zastępczych, w których przebywało 178 dzieci. Łącznie w ciągu całego okresu sprawozdawczego umieszczonych było: 38 dzieci w 4 rodzinnych domach dziecka, 27 dzieci w 8 rodzinach zastępczych zawodowych, w tym 7 dzieci w dwóch rodzinach pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz 27 dzieci w 22 rodzinach zastępczych niezawodowych i 86 dzieci w 61 rodzinach zastępczych spokrewnionych.

W 2024 roku na terenie powiatu lęborskiego miało miejsce pięć interwencyjnych umieszczeń dziecka na mocy art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i w wyniku interwencji funkcjonariuszy policji, tj. w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie. W związku z powyższym 4 dzieci umieszczono w RDD i 1 w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Wszystkim dzieciom w rodzinach zastępczych przyznane było comiesięczne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, (w łącznej kwocie 1.818.395,00 zł), a w przypadku dzieci niepełnosprawnych także dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka po 274,00 zł, zaś od 01.06.2024 roku w kwocie po 306,00 zł (w łącznej kwocie 132.713,00 zł.)

Dyrektor PCPR, z upoważnienia starosty właściwego dla miejsca zamieszkania rodziny zastępczej, udzielał dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych w drodze decyzji administracyjnych świadczeń na pokrycie kosztów ich utrzymania w minimalnej ustawowej wysokości.

Podstawę ustalenia w/w świadczeń od 2012 roku stanowi art. 80 i 81 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym jest to świadczenie obowiązkowe, w wysokości:

- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej – nie mniej niż 899,00 zł, zaś od 01.06.2024 roku – 1.002,00 zł;
- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinie zastępczej niezawodowej – nie mniej niż 1.361,00 zł, zaś od 01.06.2024 roku – 1.517,00 zł;
- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka – nie mniej niż – 274,00 zł, zaś od 01.06.2024 roku – 306,00 zł.
- 13 rodzinom dla umieszczanych 25 podopiecznych wypłacono jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka na łączną kwotę 30.165,00 zł.

W 2024 roku łącznie 8 dzieci z powiatu łęborskiego przebywało w 7 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Powiat z tego tytułu poniósł wydatki w wysokości 152.286,96 zł. Natomiast w 17 rodzinach zastępczych powiatu łęborskiego przebywało 24 dzieci z innych powiatów.

Rodinną pieczę zastępczą opuściło w 2024 roku łącznie 33 dzieci z 17 rodzin, z tego 7 rodzin zastępczych rozwiązano. Wśród wychowanków opuszczających rodziną pieczę zastępczą: 14 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, 2 dziecko umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 7 dzieci zostało adoptowanych, 10 wychowanków usamodzielniało się, natomiast 4 dzieci zostało umieszczonych w innej rodzinie zastępczej.

Tabela 22. Liczba dzieci opuszczających rodzinne formy pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024

Wyszczególnienie	Rok												
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin zastępczych rozwiązanych	5	17	12	7	4	8	8	18	12	12	7	11	7
Liczba dzieci opuszczających rodziny zastępcze, w tym:	15	21	26	36	22	31	25	31	45	39	25	24	33
do domu rodzinnego	3	5	4	7	6	5	6	7	8	9	9	13	14
do rodziny zastępczej	-	1	4	2	1	3	-	7	16	12	4	1	-
do adopcji	5	3	7	14	3	9	7	3	6	8	2	2	7
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
do instytucjonalnej placówki	2	1	2	1	2	1	1	-	3	2	3	1	2
program usamodzielnienia	6	11	9	12	10	11	11	13	12	8	7	7	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2012 – 2024.

IV.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W okresie sprawozdawczym (od 01.01.2012 roku), zadania z zakresu zabezpieczenia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, określone były w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy oraz w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W obszarach pieczy zastępczej, pracownicy Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń prowadzą sprawy dotyczące przede wszystkim zadań w zakresie zapewnienia pieczy zastępczej w formach instytucjonalnych, świadczeń w zakresie pieczy zastępczej i usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą, m.in. rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pieczy instytucjonalnej w 2024 roku realizowało:

- kierowanie dzieci, za które powiat jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie, do placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez powiat łęborski, a także występowanie z wnioskami do innych powiatów o umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów,

- zawierania porozumień w sprawie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom z terenu powiatu lęborskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, na terenie innego powiatu oraz dzieciom z terenu innych powiatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu lęborskiego, a także ponoszenia wydatków z tym związanych; realizacji tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;
- zawieranie porozumień w sprawie zwrotu wydatków należnych powiatowi lęborskiemu od gmin w związku z pobytem dziecka w pieczy zastępczej; realizacja tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;
- ustalanie wysokości opłat osób zobowiązanych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, jej umorzenia, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty, wydawanie decyzji administracyjnych w tym zakresie;
- przyjęcia dziecka z terenu innego powiatu do placówki opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu lęborskiego.

W 2024 roku gminy partycypowały w ponoszeniu wydatków na dzieci umieszczone po 1 stycznia 2012 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wysokość współfinansowania określona jest na poziomie odpowiednio 10% średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy, 30% w drugim roku i 50% w trzecim i następnych latach.

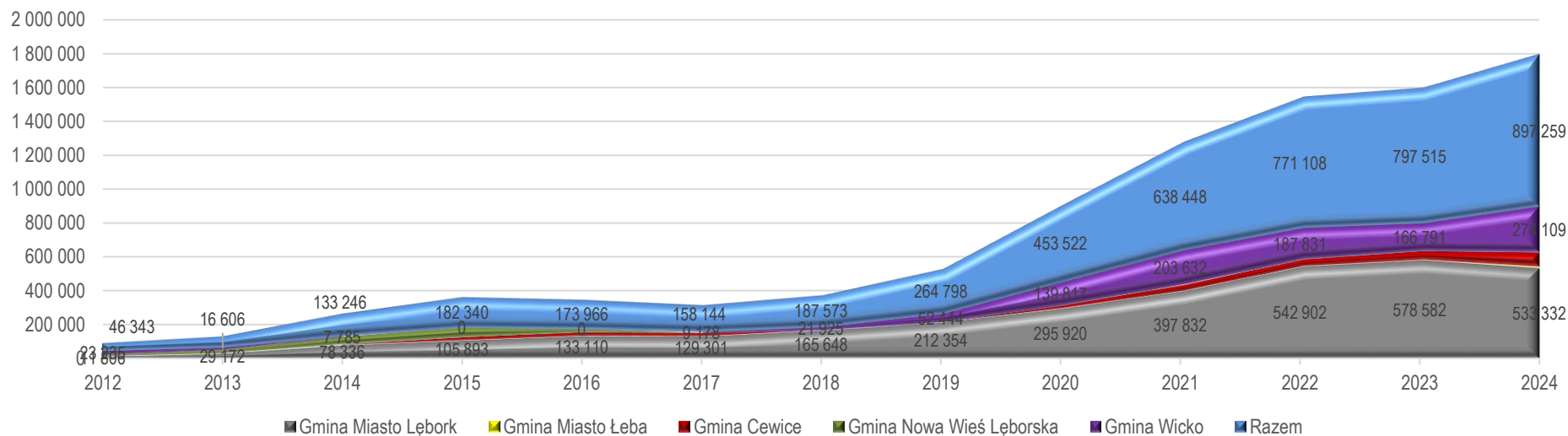
Wysokość tego współfinansowania za 2024 rok dotyczące pieczy instytucjonalnej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024

x	Rok																									
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Gmina	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Lębork	6	11.806	7	29.172	9	78.336	7	105.893	9	133.110	13	129.301	15	165.648	14	212.354	16	295.920	19	397.832	20	542.902	21	578.582	15	533.332
Gmina Miasto Łeba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	797	1	5.456	
Gmina Cewice	0	0	0	0	1	3.801	3	17.078	1	20.715	1	19.665	0	0	0	0	1	17.785	2	33.785	3	40.375	2	51.344	2	84.361
Gmina Nowa Wieś Lęborska	6	11.302	6	20.814	4	43.324	4	59.369	3	20.141	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.199	0	0	0	0	0	0
Gmina Wicko	7	23.235	3	16.606	1	7.785	0	0	0	0	3	9.178	2	21.925	5	52.444	6	139.817	7	203.632	8	187.831	8	166.791	7	274.109
Razem	19	46.345	16	66.593	15	133.249	14	182.341	13	173.966	17	158.146	17	187.574	18	264.798	23	453.522	29	638.446	31	771.108	32	797.515	25	897.259

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2024

Wykres 8. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2024.

W powiecie lęborskim pieczę instytucjonalną stanowią placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego – Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i łączącej funkcję socjalizacyjną z miejscem interwencyjnym – Dom dla Dzieci „SIEDLIKO”. Placówki te powstały w wyniku przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku na mocy uchwały Nr XIX/150/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku w placówki opiekuńczo-wychowawcze Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLIKO”, zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej, organizacyjnej i specjalistycznej tych placówek przez Centrum Obsługi Domów dla Dzieci.

Wojewoda Pomorski zezwolił Powiatowi Lęborskiemu w dniu 27 sierpnia 2020 roku na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego o nazwie Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” w obiekcie przy ul. Ogrodowej 8C w Nowej Wsi Lęborskiej, która posiada 14 miejsc oraz placówki opiekuńczo-wychowawczej łączącej zadania placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego o nazwie Dom dla Dzieci „SIEDLIKO” w obiekcie przy ul. Ogrodowej 8D w Nowej Wsi Lęborskiej, która posiada 14 miejsc, w tym 13 miejsc typu socjalizacyjnego i 1 miejsce typu interwencyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w w/w placówkach w Nowej Wsi Lęborskiej, przebywało 26 wychowanków (w tym 16 dzieci z terenu powiatu lęborskiego, 1 dziecko z terenu powiatu starogardzkiego, 1 dziecko z powiatu puckiego, 4 dzieci z powiatu tczewskiego, 3 dzieci z powiatu kartuskiego, 1 dziecko z interwencji z powiatu wejherowskiego). Łącznie w okresie sprawozdawczym w placówkach tych przebywało 34 wychowanków.

Głównymi powodami umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim były:

- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- uzależnienie rodziców – od alkoholu,
- długotrwała lub ciężka choroba rodziców;
- przemoc domowej.

Nie odnotowano natomiast umieszczeń dzieci w placówce z powodu sieroctwa, ubóstwa czy pobytu za granicą rodziców.

Celem porównania funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej na przestrzeni ostatnich lat przedstawia się ilość wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i wszystkich miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2024.

*Tabela 24. Wychowankowie pieczy instytucjonalnej
w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2024 wg stanu na 31 grudnia danego roku*

Wyszczególnienie	Rok																		
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ilość wychowanków w pieczy instytucjonalnej	118	111	97	98	74	69	47	24	34	30	30	30	28	25	26	26	26	27	26

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2024.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wytaczał powództwo o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych w przypadku dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2024 roku wystąpiono z powództwem na rzecz 1 dziecka (dwa razy na to samo dziecko, gdyż za pierwszym razem są oddalił powództwo ze względu na pobyt matki w areszcie śledczym). W poprzednim roku sąd zasądził alimenty w kwocie 500,00 zł miesięcznie.

W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 8 skierowań dzieci do pieczy instytucjonalnej, w tym: 4 z powiatu lęborskiego (w tym jedno przeniesienie dziecka z miejsca interwencyjnego na socjalizacyjne), 3 z powiatu kartuskiego, 1 z powiatu wejherowskiego oraz 1 małoletni został umieszczony interwencyjnie (bez skierowania). W celu przedstawienia ilości wydanych skierowań do instytucjonalnej pieczy zastępczej w ostatnich latach przedstawiono poniższą tabelę, uwzględniającą przyjęcia dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w latach 2006 – 2024 w powiecie lęborskim.

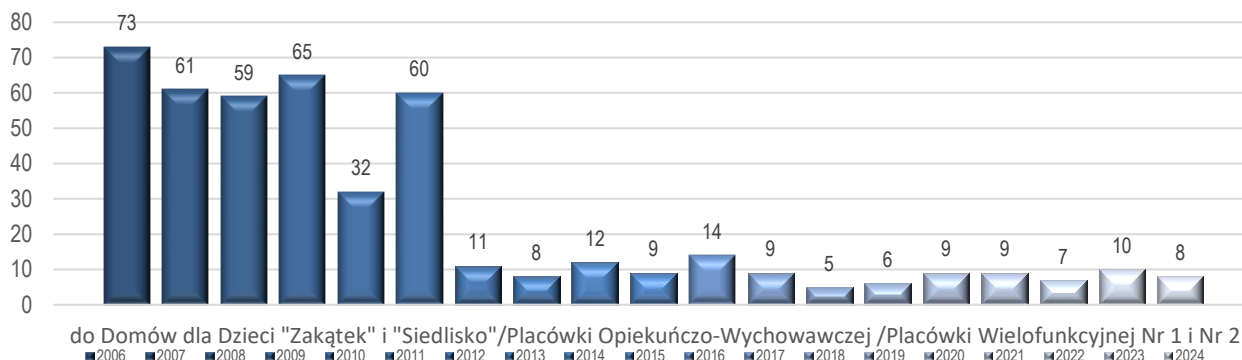
Tabela 25. Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łębskiego w latach 2012 – 2024

Wyszczególnienie	Rok												
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021	2022	2023	2024
Ilość wydanych skierowań dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łębskiego w danym roku (do Domów dla Dzieci „ZAKĄTEK” i „SIEDLIŚKO” / do 31.08.2020r.-Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Łęborgu)	11	8	12	9	14	9	5	6	9	9	7	10	8

*bez uwzględnienia skierowań wydanych w związku z przekształceniem Placówki w Domy dla Dzieci „ZAKĄTEK” i „SIEDLIŚKO”.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2012 – 2024

Wykres 9. Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łębskiego w latach 2006 – 2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2006 – 2024.

Zgodnie z obowiązującym w obszarze polityki społecznej dążeniem do deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, kładzie się nacisk na rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, ale przede wszystkim na kwestię umieszczania dzieci poza rodziną generacyjną tylko w ostateczności i po wyczerpaniu wszelkich środków i działań. Wciąż jednak brak chętnych kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, co uwarunkowane jest medialnym i społecznym niezrozumieniem pełnienia tej ważnej i trudnej roli oraz niedofinansowaniem obszarów społecznych w tym zakresie. Występuje więc potrzeba zapewnienia miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej na dotychczasowym poziomie przy jednoczesnym zintensyfikowaniu działań w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym 2 dzieci z naszego powiatu przebywało w placówce opiekuńczo-wychowawczej Dom dla Dzieci „KOTWICA” w Człuchowie. Z tytułu pobytu naszych dzieci umieszczonych w placówkach na terenach innych powiatów, wydatki powiatu wynosiły łącznie 177.640,20 zł.

Instytucjonalną pieczę zastępczą w ostatnim roku opuściło łącznie 8 wychowanków, w tym 4 usamodzielnio się, 2 wychowanków powróciło do rodziny naturalnej, 1 małoletni został umieszczony w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie pochodzenia oraz 1 małoletni został objęty opieką prawną poza granicą RP. Nie przeprowadzono w 2024 roku przysposobienia wychowanków.

Tabela 26. Liczba dzieci opuszczających instytucjonalne formy pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024

Wyszczególnienie	Rok												
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba dzieci opuszczających placówkę opiekuńczo-wychowawczą, w tym:	33	31	4	11	15	9	8	7	6	8	5	11	8
do domu rodzinnego	3	5	1	2	6	3	3	-	2	1	1	3	3
do rodziny zastępczej	6	1	-	2	3	-	-	-	1	-	1	1	-
do adopcji	18	17	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-
do instytucjonalnej - innej placówki	1	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	1
program usamodzielnienia	5	8	2	7	6	5	5	5	3	5	3	6	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2012 – 2024.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2024 w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych powiatu łęborskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Stan zatrudnienia w placówkach opiekuńczo – wychowawczych powiatu łęborskiego według stanu na 31 grudnia

Wyszczególnienie	Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLIKO” Centrum Obsługi Domów dla Dzieci				
	rok				
	2020	2021	2022	2023	2024
Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia	25	24	24	22	23
w tym zajmujących się opieką i wychowaniem	14	12	12	12	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2020 – 2024.

Dochody z tytułu odpłatności za pobyt dzieci pochodzących spoza powiatu łęborskiego w 2024 roku wyniosły łącznie: 692.397,49 zł, w tym: Powiat Starogardzki: 92.702,60 zł, Powiat Kartuski: 113.802,18 zł, Powiat Pucki – 100.419,85 zł, Powiat Tczewski – 366.031,22 zł i Powiat Wejherowski - 19.441,64 zł. Wydatki Placówek w 2024 roku wyniosły łącznie 2.935.487,36 zł.

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka na rok 2024 wynosił w Domu dla Dzieci „ZAKĄTEK” – 7.470,66 zł i Domu dla Dzieci „SIEDLIKO” - 7.726,81 zł.

IV.3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

W 2024 roku w ramach procesu usamodzielniania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą rodzinną i instytucjonalną, pochodzących z terenu powiatu łęborskiego obowiązywały następujące źródła i podstawy prawne i regulacje:

- *przepisy prawne*: osoby usamodzielniane opuszczające pieczę zastępczą – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej / osoby usamodzielniane opuszczające placówki z ustawy o pomocy społecznej - ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie;
- *przepisy prawa lokalnego*: BIP Powiatu Łęborskiego (<https://powiatleborgski.bip.gov.pl>) – uchwała nr 571/2023 Zarządu Powiatu Łęborskiego z dnia 29 sierpnia 2023 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Łęborskim – załącznik nr 10 Zasady przyznawania dla osób usamodzielnianych pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie;
- *uregulowania wewnętrzne w PCPR w Łęborgu*: BIP PCPR w Łęborgu (https://pcpr_leborg.bip.gov.pl/) – zarządzenie nr 4/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu w tym samym zakresie;
- *informator dla osób usamodzielnianych* dostępny w siedzibie jednostki oraz na stronie www.pcprleborg.pl (zakładka OSOBY USAMODZIELNIANE),

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo–terapeutyczną, zwanej „osobą usamodzielnianą”, która umieszczona została w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu:

przyznaje się pomoc na:

1. kontynuowanie nauki – (wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej),
2. usamodzielnienie – (wniosek o przyznanie pomocy na usamodzielnienie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej),

3. zagospodarowanie – (wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej)

udziela się pomocy w uzyskaniu:

- odpowiednich warunków mieszkaniowych
- zatrudnienia

Osobie usamodzielnianej zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- 3 lat – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną,
- 1 roku – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie pisemnego wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia i zaakceptowanego opiekuna usamodzielnienia.

Opiekun usamodzielnienia jest wskazywany przez osobę usamodzielnianą co najmniej rok przed uzyskaniem pełnoletności przez osobę usamodzielnianą. Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, jeżeli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego, przysługuje w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego – wynosiła w 2024 roku:

- nie mniej niż 681,00 zł, zaś od 01.06.2024 roku – 759,00 zł
- w przypadku, gdy osoba usamodzielniana uczy się w szkole ogólnodostępnej, w systemie dziennym, a jej dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, po analizie sytuacji osobistej i pozytywnej opinii opiekuna usamodzielnienia oraz pracownika Działu Pieczy Zastępczej, może być przyznana w wysokości do 1.300,00 zł,

Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje, gdy osoba usamodzielniana:

- kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie,
- trzykrotnie zmieniła szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu na tym samym poziomie kształcenia, bez uzasadnionych powodów,
- została umieszczona w zakładzie karnym.

Pomocy na usamodzielnienie:

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona jednorazowo lub w ratach, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, nie później niż do ukończenia 26. roku życia. W przypadku, gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki, tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być wypłacona w jej trakcie. W wysokości:

- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 4.486,00 zł, zaś od 01.06.2024 roku – 4.998,00 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat,

- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą:
 - nie mniej niż 8.968,00 zł, zaś od 01.06.2024 roku – 9.991,00 zł – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
 - nie mniej niż 4.486,00 zł, zaś od 01.06.2024 roku – 4.998,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
 - nie mniej niż 2.244,00 zł, zaś od 01.06.2024 roku – 2.500,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomocy na zagospodarowanie:

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia w wysokości nie niższej niż 2.039,00 zł, zaś od 01.06.2024 roku – 2.272,00 zł, z zastrzeżeniem, iż w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 4.077,00 zł, zaś od 01.06.2024 roku – 4.542,00 zł.

Przyznanie lub odmowa przyznania pomocy dla osoby usamodzielnianej na kontynuację nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie następuje w formie decyzji administracyjnej.

Przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie lub na zagospodarowanie można odmówić w przypadku, gdy:

- istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z celem, na jaki zostanie przyznana,
- osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletności opuściła samowolnie pieczę zastępczą,
- osoba usamodzielniana porzuciła naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia,
- stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika,
- osoba usamodzielniana bez uzasadnionej przyczyny uchyla się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia,
- osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie precyzuje form pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, pozostawiając inicjatywę w tym zakresie podmiotom zobowiązanym do tej pomocy. Pomoc ta może przybrać w szczególności następujące formy: ułatwienie uzyskania mieszkania socjalnego z zasobów gminy, zapewnieniu konsultacji prawnej w zakresie spraw spadkowych lub podpisywania umów cywilno-prawnych na wynajem mieszkania, uzyskaniu prawa do uzyskania miejsca w mieszkaniu treningowym, uzyskaniu skierowania do całodobowej jednostki pomocy społecznej dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, całkowite lub częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem pokoju w ramach środków usamodzielnienia, umożliwienie osobie usamodzielnianej uczącej się zamieszkania w bursie lub internacie do czasu ukończenia nauki.

Formę wsparcia dla osoby usamodzielnianej stanowi również mieszkanie treningowe. Jest to forma pomocy społecznej przygotowująca pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagająca te osoby w codziennym funkcjonowaniu. Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, wsparcie w mieszkaniu treningowym może być przyznane osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie opuszczającej pieczę zastępczą. Mieszkanie treningowe może być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizację pożytku publicznego. W Powiecie Łęborskim mieszkanie prowadzone jest przez PCPR w Łęborgu.

W zakresie funkcjonowania mieszkania treningowego obowiązują:

- uchwała NR LX/411/2024 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia w lokalu mieszkalnym wraz z udziałem w gruncie, stanowiącym mienie Powiatu Lęborskiego mieszkania treningowego dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą i ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w tym mieszkaniu,
- zarządzenie nr 4/2024 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 27 lutego 2024 roku w sprawie Regulaminu mieszkania treningowego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku
- zarządzenie nr 5/2024 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 27 lutego 2024 roku w sprawie wprowadzenia szczegółowych zasad odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym

W 2024 roku z miejsca w mieszkaniu treningowym korzystały łącznie 4 osoby, w tym jedna osoba niepełny miesiąc, druga prawie 7 miesięcy, zaś trzecia i czwarta prawie 4 miesiące i nadal korzystają one z tej formy wsparcia osób usamodzielnianych.

Pomoc prawna i psychologiczna:

Osoba usamodzielniana może korzystać z nieodpłatnej pomocy i wsparcie specjalistów w PCPR w Lęborku oraz w instytucjach na terenie powiatu: poradnictwa psychologicznego i poradnictwa prawnego. Ponadto w powiecie lęborskim realizowana jest nieodpłatna pomoc prawna - funkcjonują dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz jeden punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego – w Lęborku, Nowej Wsi Lęborskiej oraz Łebie.

Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia:

Pomocy polega na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu odpowiedniego wykształcenia zgodnie z możliwościami i dążeniami. To także zachęcanie do udziału w szkoleniach aktywizujących, grupach wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków, wsparcie doradcy zawodowego, możliwość uczestnictwa w zajęciach indywidualnych i grupowych - warsztatów umiejętności społecznych (pomoc w sporządzeniu CV, listu motywacyjnego, poznanie zakresu możliwości i sposobu załatwiania spraw w banku, PUP, ZUS, US itp., pokierowanie do Powiatowego Urzędu Pracy celem zarejestrowania się jako osoba bezrobotna. Dzięki rejestracji w PUP osoba usamodzielniana nabywa również prawa do ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2024 roku w ramach procesu usamodzielniania wychowanków pochodzących z terenu naszego powiatu opuszczających rodzinną pieczę zastępczą realizowano zadania w zakresie pomocy na usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem:

- naukę kontynuowało 15 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych. Wszyscy otrzymywali comiesięczną pomoc na kontynuowanie nauki. Łączne wydatki na ten cel w 2024 roku wyniosły 101.176,05 zł.,
- jednorazową pomoc na usamodzielnienie wypłacono w 2024 roku 4 osobom w łącznej kwocie 28.443,00 zł, zaś
- na zagospodarowanie udzielono wsparcia 3 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych w łącznej kwocie 6.350,00 zł.

W 2024 roku w ramach procesu usamodzielniania wychowanków pochodzących z terenu naszego powiatu opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą – całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, realizowano zadania w zakresie pomocy na usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem dla 5 wychowanków:

- pomoc na kontynuowanie nauki otrzymywało 3 wychowanków w łącznej wysokości 10.680,00 zł,
- pomoc na usamodzielnienie wypłacono 1 wychowance w wysokości 9.991,00 zł zaś
- pomoc na zagospodarowanie wypłacono 1 wychowance w wysokości 2.039,00 zł.

V. REHABILITACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest realizatorem zadań Powiatu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wynikających z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W powiecie lęborskim w obszarze wykonywania zadań samorządu na rzecz mieszkańców – osób z niepełnosprawnością, obowiązywał w ubiegłym roku Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023-2030, przyjęty uchwałą Nr LII/345/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 23 marca 2023 roku. Program ten określał zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zatrudnienia i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Na terenie naszego powiatu działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w składzie powołanym zarządzeniem Nr 16/2023 Starosty Lęborskiego z dnia 26 czerwca 2023 roku. Zadania i funkcjonowanie Rady określa ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych. Zadania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych to inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizacji praw osób niepełnosprawnych; opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych; ocena realizacji projektów oraz opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu (radę miasta na prawach powiatu) pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Członkami Rady, na okres 4 lat kadencji, są przedstawiciele organizacji pozarządowych działających w obszarach wsparcia osób z niepełnosprawnością w powiecie lęborskim, panie: Barbara Stachowska, Anna Proć, Lilianna Gałaman, Maria Wenta i Nina Ranachowska. W 2024 roku ponownie przewodniczącym Rady była pani Maria Wenta, jego zastępcą pani Barbara Stachowska natomiast sekretarzem pani Lilianna Gałaman.

W ramach realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością i przestrzegania ich praw organizowali i uczestniczyli w konferencjach, spotkaniach okazjonalnych oraz inicjatywach na rzecz tej grupy mieszkańców. Ponadto prowadzili działania informacyjne i doradcze dotyczące dostępnych form wsparcia o następującej tematyce:

- cykliczne spotkania z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Lęborskim – 5 os.,
- spotkanie w Lokalnej Organizacji Turystycznej Łeba – Błękitna Kraina – osobami z niepełnosprawnością i ich opiekunami w Łebie – 3 os.,
- spotkanie ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Promyk” Cewice ws. wsparcia osób z niepełnosprawnością w kontekście zmian przepisów prawnych, informowani o prawach i formach wsparcia – 2 os.,
- spotkanie rocznicowe na „25 Rocznice” powstania Stowarzyszenia „AMAZONKA” z Lęborka - 2 os.,
- spotkanie w ramach konsultacji przedstawicieli organów i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu lęborskiego, podmiotów wykonujących działalność leczniczą: SPSZOZ/ Centrum Zdrowia Psychicznego Lębork i organizacji pozarządowych w zakresie wsparcia osób z problemami psychicznymi nawiązującego do opracowania i wdrażania Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Lęborskiego na lata 2024–2030 – 3 os.,
- spotkanie Wielkanocne w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Lęborku prowadzonej przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Jesteśmy Razem” w Lęborku – 2 os.,
- wernisaż pn. „Moje miejsce” wystawy obrazów Kingi Król – uczestniczki Warsztatów Terapii Zajęciowej w Lęborku prowadzonych przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym Jesteśmy Razem w Lęborku – 2 os.,
- spotkanie inauguracyjne i podsumowujące VI edycję wspólnej akcji Powiatu Lęborskiego i Farm Frites Poland S.A „Powiat Lęborski – z nami zdrowo i sportowo” – 3 os.,
- cykliczne posiedzenia Komisji Mieszkaniowej w Lęborku – 1 os.,

- z cyklu wydarzeń pod hasłem „Tacy sami, bez barier” uczestnictwo i konsultacje przez pracowników PCPR w „Dniach Osób z Niepełnosprawnością” w ZUS Łęborg – 2 os.,
- spotkanie z okazji Dnia Terapeuty Zajęciowego oraz pożegnania Kierownika Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonej przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Jesteśmy Razem” w Łęborgu – 2 os.,
- spotkanie Wigilijne w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Łęborgu prowadzonej przez Ochotniczą Służbę Ratowniczą w Łęborgu – 3 os.

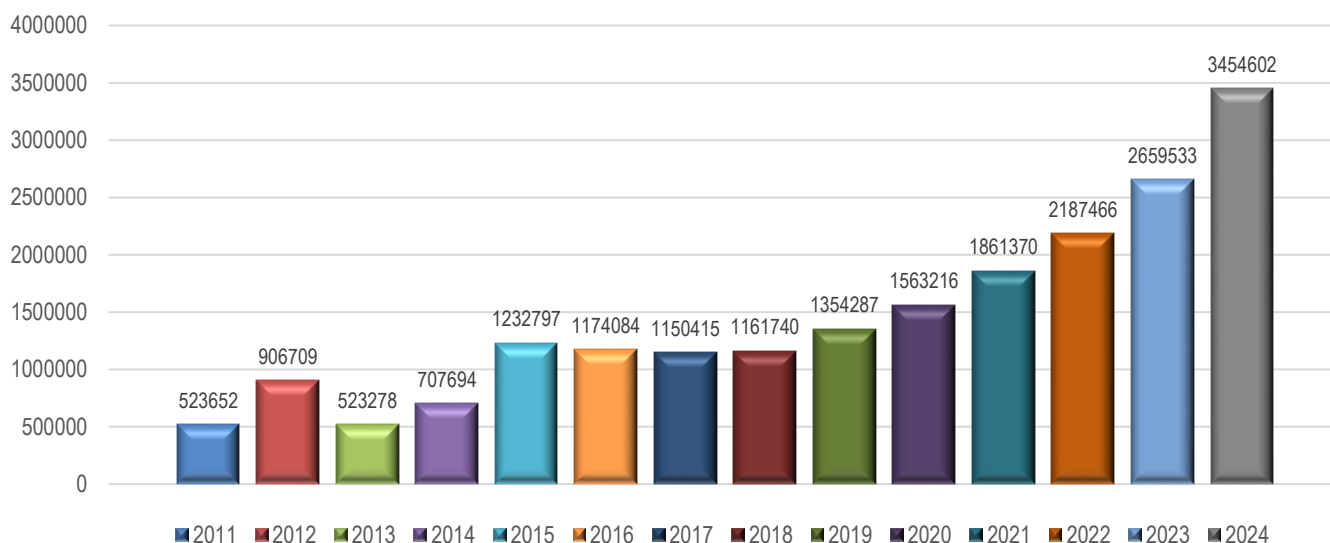
W 2024 roku Zarząd PFRON dokonał podziału środków w planie finansowym z przeznaczeniem na zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, należące do kompetencji samorządów powiatowych na podstawie przepisów ww. ustawy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym. Przekazano w 2024 roku w ramach tego algorytmu powiatowi łęborskiemu łączną kwotę 3.454.602,00 zł (w tym przeznaczono na rehabilitację społeczną kwotę 3.426.602,00 zł oraz na rehabilitację zawodową kwotę 28.000,00 zł). Dla porównania wysokości przyznanych środków w ubiegłych latach, na przestrzeni ostatniej dekady, przedstawia poniższa tabela i wykres na lata 2009 – 2024.

Tabela 28. Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2013 – 2024

Wysokość środków z algorytmu PFRON (w zł)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	523.278,00	707.694,00	1.232.797,00	1.174.084,00	1.150.415,00	1.161.740,00	1.354.287,00	1.563.216,00	1.861.370,00	2.187.466,00	2.713.544,00	3.454.602,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 213 – 2024.

Wykres 10. Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2009 – 2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2009 – 2024.

Otrzymywane środki finansowe podlegają, w zakresie przeznaczenia na konkretne, wskazane ustawowo przez Radę Powiatu Łęborskiego zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, ich rodzin i środowiska. W 2024 roku organ ten podjął w tej sprawie uchwałę nr LX/412/2024 Rady Powiatu Łęborskiego z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2024 roku, która została zmieniona uchwałami nr V/23/2024 Rady Powiatu Łęborskiego z dnia 13 września 2024 roku oraz uchwałą nr VIII/48/2024 Rady Powiatu Łęborskiego z dnia 16 grudnia 2024 roku.

Kwota 3.426.602,00 zł została przeznaczona na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych natomiast kwota 28.000,00 zł na rehabilitację zawodową. Szczegółowe zestawienie limitów przyznanych środków i ich wykorzystanie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Zestawienie przyznanych limitów środków PFRON z ich wykorzystaniem w 2024 roku

LP	Nazwa zadania	Limit środków w PLN	Wykorzystanie w PLN	Realizacja w %
Zadania w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych				
1.	dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. a i e)	242.270,00	242.270,00	100,00
2.	dofinansowanie sportu, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. b)	25.876,00	25.876,00	100,00
3.	dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. c)	1.469.092,00	1.469.064,84	99,99
4.	dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. d)	678.484,00	678.484,00	100,00
5.	dofinansowanie kosztów tworzenia i działania WTZ (art. 35a ust. 8)	1.010.880,00	1.010.880,00	100,00
6.	finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy; środki na podjęcie działalności gospodarczej; udzielenie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych (art. 11, art. 12a, art. 13)	28.000,00	28.000,00	100,00
Razem:		3.454.602,00	3.454.574,84	99,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za rok 2024

Łącznie na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych oraz na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań z PFRON otrzymano w 2024 roku 3.454.602,00 zł, wykorzystano tę kwotę na poziomie 99,99 % wydatkując 3.454.574,84 zł.

Przedstawione w poniższych rozdziałach dane dotyczące ilości złożonych wniosków i udzielonego dofinansowania w 2024 roku, wskazują, iż mimo stałego wzrostu wysokości dostępnych środków PFRON, występują deficyty realizacji wszystkich potrzeb osób niepełnosprawnych. Szacuje się, iż zrealizowane zadania w 2024 roku zabezpieczyły ogółem niewiele ponad 61,69% otrzymanych wniosków, jednakże w przypadku likwidacji barier architektonicznych dostępne środki PFRON wystarczyły na realizację niespełna 45,47% potrzeb. W konsekwencji tego, w porozumieniu z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, ustalono kryteria udzielania w/w dofinansowań, w stosunku do warunków ubiegania się o wsparcie wynikających z samej ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz przepisów wykonawczych.

W roku 2024 kontynuowano realizację zadań w Systemie Obsługi Wsparcia PFRON. To nowoczesna platforma, za pomocą której osoby niepełnosprawne i jednostki działające na ich rzecz mogą elektronicznie składać wnioski o wsparcie finansowane przez PFRON, dystrybuowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Celem projektu, w ramach którego powstał System SOW, jest zwiększenie dostępności pomocy oferowanej w ramach zadań i programów finansowanych ze środków PFRON, których realizatorem są jednostki samorządu terytorialnego. System SOW umożliwia osobom niepełnosprawnym i podmiotom działającym na ich rzecz proces aplikowania o środki PFRON będące w gestii jednostek samorządowych bezpośrednio za pomocą systemu informatycznego, z wykorzystaniem podpisu kwalifikowanego lub e-PUAP. Pozwala na weryfikację wniosków osób indywidualnych i instytucji na etapie przyznawania dofinansowań, jak również na badanie skuteczności wydatkowania środków PFRON i pełnej sprawozdawczości. Możliwe jest załatwienie sprawy drogą elektroniczną na każdym jej etapie:

- uzyskanie informacji,
- wypełnienie wniosku,
- podpisanie i złożenie wniosku (za pośrednictwem platformy e-PUAP)
- dokonanie ewentualnych wyjaśnień i uzupełnień,
- zapoznanie się ze wzorem umowy,
- rozliczenie dofinansowania.

W 2024 roku w systemie SOW pracownicy Zespołu ds. Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością obsługiwali kompleksowo dofinansowania (generacja pism, umów, rozliczeń, załączników, sprawozdań) m.in. w ramach likwidacji barier funkcjonalnych oraz programu pn. *Aktywny Samorząd*. Należy mieć jednak na uwadze, iż niemal wszystkie wnioski osób niepełnosprawnych wpływały do tut. jednostki w formie tradycyjnej. Wymagało to udzielania przez pracowników, dodatkowej pomocy wnioskodawcom, w umożliwieniu dostępu do systemu oraz w dokonaniu wprowadzenia i przekazaniu sprawy w formie elektronicznej.

V.1. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnością

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2024 roku w ramach algorytmu PFRON to:

V.1.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, które dokonały zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na wniosek lekarza i otrzymały dofinansowanie na ten cel z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz spełniają kryteria dochodowe. W ramach wydatków na rehabilitację społeczną zrealizowano dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. W roku sprawozdawczym wpłynęło 1.496 takich wniosków na kwotę 2.014.527,45 zł. Ze środków PFRON wypłacono dofinansowanie na 1.449 wniosków w wysokości łącznie 1.431.652,65 zł.

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ujęte są w katalogu, który jest załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie. Warunki uzyskania dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze zgodnie z obowiązującymi przepisami to:

- posiadanie dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność
- spełnienie kryterium dochodowego: o dofinansowanie mogą ubiegać się osoby, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:
 - 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

Maksymalne dofinansowanie z PFRON wynosi:

- do 100% udziału własnego osoby niepełnosprawnej wyznaczonego w limicie ceny NFZ,
- do 150% sumy kwoty limitu, wyznaczonego przez NFZ oraz udziału własnego osoby niepełnosprawnej, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

V.1.2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

W ramach wydatków na rehabilitację społeczną zrealizowano także dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny. W roku sprawozdawczym wpłynęło 34 takich wniosków na kwotę 88.191,68 zł. Zawarto 30 umów na dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na łączną kwotę 38.001,00 zł.

Celem dofinansowania jest pomoc finansowa przy zakupie sprzętów, przyrządów i urządzeń wspierających funkcjonowanie i rehabilitację osób niepełnosprawnych w ich miejscu zamieszkania. Sprzęt rehabilitacyjny, to urządzenia i sprzęty zalecone przez lekarza, niezbędne do rehabilitacji w warunkach domowych, nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym Narodowego Funduszu Zdrowia. Sprzęt rehabilitacyjny traktowany jest w przepisach odmiennie niż wyroby medyczne – nie ma określonego katalogu sprzętów rehabilitacyjnych.

Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego wynosi do 80% jego kosztu, nie więcej jednak niż wysokość pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Udział własny wnioskodawcy: minimum 20% kosztu zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

Z dofinansowania może skorzystać osoba z niepełnosprawnością która:

- posiada dokument potwierdzający niepełnosprawność,
- spełnia kryterium dochodowe: o dofinansowanie mogą ubiegać się osoby, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:
 - o 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - o 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej,
- gdy zachodzi potrzeba prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego sprzętu.

V.1.3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Realizowano także dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych. Ogółem na likwidację barier wpłynęło do Centrum w 2024 roku 180 wniosków, na kwotę 1.492.215,58 zł. Na to zadanie wypłacono dofinansowanie dla 147 osób na łączną kwotę 678.484,00 zł (w tym dla 19 dzieci i młodzieży – na łączną kwotę 106.113,44 zł), z tego:

- na dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się wypłacono dofinansowanie dla 28 osób – 59.862,00 zł,
- na dofinansowanie barier technicznych – 76 osób – 296.258,95 zł,
- na likwidację barier architektonicznych – 43 osoby – 322.363,05 zł.

V.1.4. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Do form rehabilitacji społecznej zalicza się również uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych. Dofinansowany może być również pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej w przypadku, gdy jego obecność wynika z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego. Wysokość tego dofinansowania dla osób niepełnosprawnych jest uzależniona od stopnia niepełnosprawności tych osób i wysokości przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu rozpatrywania przedmiotowych wniosków.

W 2024 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęły 122 wnioski o dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Łączna kwota wypłaconego dofinansowania na ten cel wyniosła: 242.270,00 zł dla 120 osób, w tym 76 osób niepełnosprawnych i 44 ich opiekunów, w tym dla:

- 13 dzieci i młodzieży na kwotę 29.588,00 zł,
- 13 opiekunów dzieci i młodzieży na kwotę 19.725,00 zł,
- 63 osób dorosłych na kwotę 145.120,00 zł
- 31 opiekunów osób dorosłych na kwotę 47.837,00 zł.

V.1.5. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Następnym zadaniem realizowanym przez naszą jednostkę z obszaru rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. O dofinansowanie w wysokości do 60% kosztów przedsięwzięcia mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Wniosek o dofinansowanie składa się w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań. W roku 2023 wpłynęło 6 wniosków na łączną kwotę 62.657,00 zł. W roku 2024 zawarto 5 umów na podstawie wniosków złożonych do 30.11.2023 roku na łączną kwotę dofinansowania 25.876,00 zł.

Tabela 30. Zestawienie przyznanych limitów środków PFRON dla organizacji pozarządowych na sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych

Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Ilość osób, w tym os. niepełnosprawne/ młodziży/ mieszkańcy terenów wiejskich	Całkowity koszt w PLN	Wnioskowano w PLN	Przyznano w PLN
Stowarzyszenie Amazonka w Łęborku	Weekend w Chmielnie – zwiedzanie Kaszub przez grupę Amazonek	22 ON: 22 DZ: 0 W: 4	8.460,00	5.076,00	5.076,00
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Promyk" w Cewicach	Integracyjna przez kulturę – Piknik Rodzinny z okazji Dnia Dziecka i Wyjazd do teatru z okazji Dnia Osób Niepełnosprawnych	99 ON: 62 DZ: 21 W: 59	8.571,80	4.800,00	4.800,00
Polski Związek Niewidomych Okręg Pomorski Koło Powiatowe w Łęborku	Wyjazd wypoczynkowo-rekreacyjny grupy osób z niepełnosprawnością wzroku do ośrodka rehabilitacyjnego „Zdrowotel” w Łebie	18 ON: 13 DZ: 0 W: 5	8.881,55	5.300,00	4.800,00
Łęborskie Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Iskierka Nadziei”	Rehabilitacja społeczna wraz z wyjazdem integracyjnym	30 ON: 20 DZ: 3 W: 3	10.162,08	7.200,00	5.600,00
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Więcej Radości" w Wicku	Wyjazd Rekreacyjno- Krajoznawczy do Karpacza w dniach 30.04.2024-04.05.2024	30 ON: 20 DZ: 3 W: 3	30.952,00	15.000,00	5.600,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rzeczowo-finansowych PCPR w Łęborku.

V.1.6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Warsztaty Terapii Zajęciowej funkcjonują w powiecie łęborskim od 29 grudnia 2014 roku i były prowadzone przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Jesteśmy Razem” z siedzibą w Łęborku, przy ulicy Krzywoustego 1 do dnia 31.10.2024 roku. W wyniku zawartego porozumienia nr 1/2024 w dniu 28.10.2024 roku warsztat został formalnie przejęty przez Stowarzyszenie Ochotnicza Służba Ratownicza w Łęborku i kontynuuje wsparcie dla 30 uczestników od dnia 01.11.2024 roku na czas nieokreślony.

Podstawą działalności warsztatu są zapisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, a także postanowienia zawarte w umowie, zgodnie z którymi, warsztat prowadzi działalność w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnej do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę ich indywidualnych możliwości.

Uczestnicy WTZ muszą posiadać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem kwalifikacji uczestnictwa. Zajęcia w warsztacie prowadzone są zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii, gdzie przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierza się do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

WTZ są placówką dziennego pobytu. Zajęcia realizowane były w prosperujących 6 pracowniach: krawiecko-tkackiej, artystycznej, informatycznej, umiejętności społecznych, gospodarstwa domowego i rehabilitacyjno – terapeutycznej. Warsztat Terapii Zajęciowej w 2024 roku prowadził działalność przez jedenaście miesięcy – organizując w miesiącu sierpniu miesięczną przerwę wakacyjną.

WTZ posiadało 30 miejsc. Według stanu na 31.12.2024 roku uczestniczyło w zajęciach 30 osób, w tym: 13 kobiet i 17 mężczyzn. Poniższa tabela przedstawia strukturę uczestników WTZ wg miejsca ich zamieszkania.

Tabela 31. Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej wg miejsca zamieszkania - wg stanu na 31.12.2024 roku

Gmina	Ilość uczestników WTZ
Cewice	7
Lębork	14
Nowa Wieś Lęborska	5
Wicko	4
Razem:	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań WTZ w Lęborku za 2024 rok.

Kwota przeznaczona w 2024 roku na działalność bieżącą WTZ wynosiła łącznie 1.123.200,00 zł, w tym środki PFRON 1.010.880,00 zł., zaś ze środków własnych powiatu 112.320,00 zł.

V.1.7. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

W 2024 roku Powiat Lęborski, celem realizacji trwałości wsparcia zapewnianego w ramach Centrum usług społecznych w powiecie lęborskim w ramach projektu przeznaczył 10.000,00 zł na świadczenie usług w zakresie indywidualnego wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców powiatu lęborskiego – starszych osób z niepełnosprawnością na:

- fizjoterapię dla osób starszych z niepełnosprawnością oraz
- terapię biofeedback dla osób starszych z niepełnosprawnością.

Zrealizowano tu świadczenie usługi zajęć terapeutycznych – 100 godz. terapii biofeedback dla osób starszych z niepełnosprawnością – klientów i podopiecznych Zamawiającego, polegającej na wsparciu w ramach następujących obszarów:

- wstępne badanie ilościowe mózgu QEEG z analizą i opisem wyników, opracowaniem indywidualnego protokołu treningowego i zaleceniami terapeutycznymi; ewentualnie praca na protokołach treningowych i wytycznych do terapii przekazanych przez Zamawiającego;
- zajęcia terapeutyczne - treningi metodą EEG Biofeedback trwających 60 minut każdy, zgodnie z ustaleniami wskazań do terapii dla poszczególnych uczestników,
- końcowe badanie ilościowe mózgu QEEG z analizą wyników i podsumowaniem terapii;

oraz 100 godz. świadczenia usług zajęć terapeutycznych – fizjoterapii dla osób starszych z niepełnosprawnością polegające na prowadzeniu ćwiczeń biernych, czynno-biernych, samowspomaganych, czynnych w odciążeniu, czynnych wolnych, czynnych z oporem - usprawniających i rehabilitacyjnych przez fizjoterapeutę, zgodnie z jego ustaleniami wskazań do fizjoterapii dla poszczególnych uczestników.

Ww. usługi świadczone były przez Stowarzyszenie EDUQ w Lęborku.

V.2. Programy PFRON

V.2.1. Program pn. Aktywny Samorząd

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2024 roku realizowało program pn. *Aktywny Samorząd*, w ramach którego osoby niepełnosprawne mogły uzyskać pomoc ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2024 roku, w ramach niniejszego programu realizowane były następujące formy wsparcia:

Moduł I Obszar A Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 70.000 zł, przy czym w przypadku zakupu niestacjonarnego/mobilnego fotela/fotelika do przewożenia osoby niepełnosprawnej – 8.000 zł,

Moduł I Obszar A Zadanie 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 5.280 zł, w tym:

- dla kosztów kursu i egzaminów kategorii B - 2.310 zł,
- dla kosztów kursu i egzaminów pozostałych kategorii - 3.850 zł,
- dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy - 880 zł,
- dla kosztów usług tłumacza migowego - 550 zł,

Moduł I Obszar A Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła - 4.400 zł;

Moduł I Obszar B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła:

- dla osoby niewidomej - 10.000 zł oraz 16.500 zł na urządzenia brajlowskie (łącznie 26.500 zł),
- dla pozostałych adresatów w zadaniu - 10.000 zł,

Moduł I Obszar B Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła:

- dla osoby głuchoniewidomej - 4.400 zł,
- dla osoby z dysfunkcją narządu słuchu - 3.300 zł,
- dla pozostałych adresatów obszaru - 2.200 zł,

Moduł I Obszar B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła - 10.000 zł,

Moduł I Obszar B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła - 6.000 zł,

Moduł I Obszar B Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła - 1.650 zł;

Moduł I Obszar C Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła - 17.600 zł, z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania do kwoty rekomendowanej przez eksperta PFRON, jednak nie więcej niż - 27.500 zł,

Moduł I Obszar C Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 3.850 zł, z czego na zakup jednego akumulatora – nie więcej niż 1.100 zł,

Moduł I Obszar C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła:

- w zakresie ręki - 13.200 zł,
- przedramienia - 28.600 zł,
- ramienia lub wyluszczenia w stawie barkowym - 33.000 zł,
- na poziomie stopy lub podudzia - 19.800 zł,
- na wysokości uda (także przez staw kolanowy) - 27.500 zł,
- uda lub wyluszczeniu w stawie biodrowym - 33.000 zł,

Moduł I Obszar C Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości) – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła do 30% kwot, o których mowa w Obszarze C Zadanie 3, tj. w przypadku amputacji:

- w zakresie ręki – 3.960,00 zł,
- przedramienia – 8.580,00 zł,
- ramienia lub wyluszczenia w stawie barkowym – 9.900,00 zł,

- na poziomie stopy lub podudzia – 5.940,00 zł,
- na wysokości uda (także przez staw kolanowy) – 8.250,00 zł,
- uda lub wyluszczeniu w stawie biodrowym – 9.900,00 zł,

Moduł I Obszar C Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego – maksymalne dofinansowanie - 8.250 zł;

Moduł I Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. dziecka będącego pod opieką Wnioskodawcy, przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 330 zł miesięcznie – tytułem kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną,

Moduł I Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem, w wysokości 100,00 zł /m-c.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, kolegium lub w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym/ dziennym lub niestacjonarnym/ wieczorowym/ zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), w podstawowej wysokości dofinansowania kosztów nauki, dotyczących semestru/półroczna objętego dofinansowaniem, wynosiło w przypadku:

- 1) dodatku na pokrycie kosztów kształcenia:
 - a) do 1.100,00 zł dla wnioskodawców pobierających naukę w szkole policealnej lub kolegium,
 - b) do 1.650,00 zł dla pozostałych wnioskodawców;
- 2) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – do 4.400,00 zł;
- 3) opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) - niezależnie od daty poniesienia kosztów, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 4.400,00 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę.

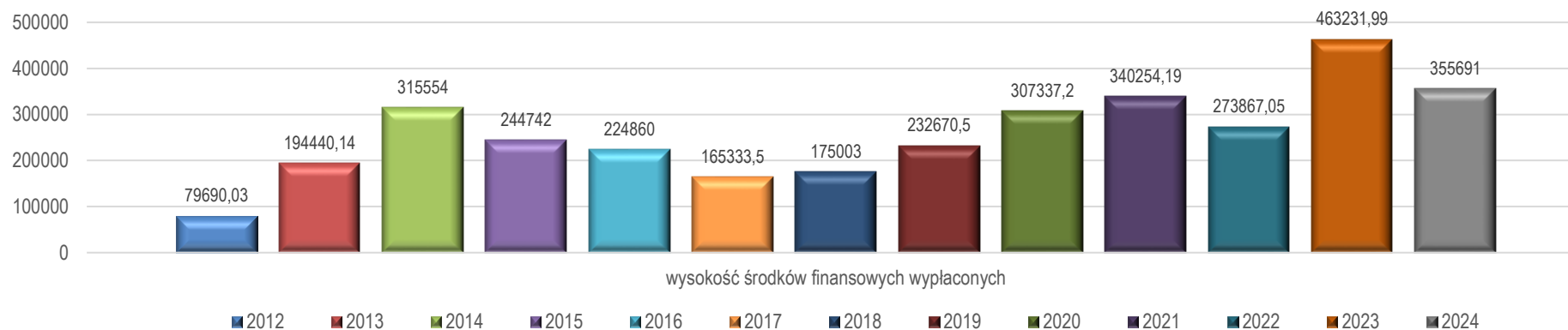
W ramach Programu Aktywny Samorząd w 2024 roku prowadzono, celem dotarcia z informacją do jak najszerszego grona odbiorców – osób niepełnosprawnych, akcję informacyjną polegającą na przygotowaniu i rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych, ulotek, broszur oraz materiałów promocyjnych – długopisów, notatników i zakładek z nadrukiem logo tego Programu oraz udostępniano informacje w mediach społecznościowych i stronach internetowych, a także przesyłano i przedstawiano informacje ośrodkom pomocy społecznych z terenu powiatu lęborskiego.

Tabela 32. Realizacja Programu pn. Aktywny Samorząd w 2024 roku

Lp.	Moduł Programu	Obszar wsparcia	Kwota przekazana przez PFRON na realizację Programu w zł	Liczba wnioskodawców ogółem					Kwoty dofinansowania łącznie			
				Wnioski złożone	Wnioski zweryfikowane negatywnie	Wnioski zaakceptowane do dofinansowania	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Wnioski zrealizowane (wypłata dofinansowania)	We wnioskach złożonych (kwota wnioskowana) (w zł)	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowane pozytywnie) (w zł)	W zawartych umowach (w zł)	Wysokość środków wypłaconych (w zł)
1.	I.	A-1	243.489,88	2	0	2	2	2	13275,00	13275,00	13275,00	13275,00
2.		A-2		9	0	7	7	7	20659,00	13560,00	13560,00	13560,00
3.		A-3		1	0	1	1	1	2860,00	2860,00	2860,00	2860,00
4.		A-4		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
5.		B-1		5	1	3	3	3	29475,30	17225,00	17225,00	17225,00
6.		B-2		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
7.		B-3		2	1	1	1	1	15738,00	7500,00	7500,00	7500,00
8.		B-4		2	0	1	1	1	10600,00	4000,00	4000,00	4000,00
9.		B-5		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
10.		C-1		2	1	1	1	1	35185,10	10000,00	10000,00	10000,00
11.		C-2		3	0	2	2	2	7400,00	4500,00	4500,00	4500,00
12.		C-3		3	0	2	2	0	231340,00	132340,00	132340,00	0,00
13.		C-4		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
14.		C-5		4	0	2	2	2	24750,00	13750,00	13750,00	13750,00
15.		D		2	0	2	2	2	4620,00	3846,00	3846,00	3846,00
16.		E		1	0	1	0	1	400,00	400,00	0,00	400,00
17.	II.	X	381.654,34	88	1	86	84	74	379960,85	377129,00	369560,00	264775,00
Razem:			625.144,22	124	4	111	108	97	776263,25	600385,00	592416,00	355.691,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2024

Wykres 11. Wysokość środków wypłaconych w ramach programu pn. Aktywny Samorząd w latach 2012 – 2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2024

V.2.2. Program pn. **Program wyrównywania różnic między regionami**

Celem strategicznym programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III” jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

W okresie sprawozdawczym w ramach programu realizowano umowy zawarte w poprzednim okresie (z dnia 31.07.2023 roku) – w obszarze B Programu na następujące projekty:

- „Likwidacja barier w Szkole Podstawowej nr 5 w Lęborku w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania”;
- „Likwidacja barier w pomieszczeniach szkoły i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych w Szkole Podstawowej nr 3 w Lęborku”;
- „Likwidacja barier poprzez zbudowanie podjazdu dla niepełnosprawnych przed budynkiem przedszkola w Garczegorzu”
- „Dostosowanie dwóch łazienek do potrzeb dzieci niepełnosprawnych ul. Ślaska 1b”;
- „Dostosowanie łazienki na ul. Tczewskiej 7a do potrzeb osób niepełnosprawnych” i „Dostosowanie tarasu prowadzącego do ogrodu do potrzeb osób niepełnosprawnych ul. Ślaska 1b” – w Prywatnym Przedszkolu Językowo-Terapeutycznym „Tęczowa Kraina”.

Łączna wysokość środków w ramach ww. zadań Programu pozyskana na rzecz mieszkańców powiatu lęborskiego to 145.779,98 zł. Zadania te są w trakcie weryfikacji i rozliczania.

Dnia 28 października 2024 roku podpisano z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę na realizację kolejnych projektów w ramach Programu:

- „Likwidacja barier poprzez zbudowanie pochylni dla niepełnosprawnych przed budynkiem Przedszkola w oddziale zamiejscowym w Lubowidzu” - obszar B;
- „Likwidacja barier w pomieszczeniach szkoły i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych” - obszar B;
- „Likwidacja barier w pomieszczeniach szkoły i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych” - obszar B;
- „Likwidacja barier w poruszaniu się i komunikowaniu poprzez: zakup i montaż drzwi wejściowych oraz wewnętrznych, przystosowanie podłoża pod wykładzinę antypoślizgową oraz zakup i ułożenie wykładziny antypoślizgowej w ciągu komunikacyjnym, oznakowanie drzwi alfabetem brajla” - obszar B.
- „Zakup pojazdu 9-osobowego dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych” - obszar D.

Łączna wysokość środków w ramach ww. zadań Programu pozyskana na rzecz mieszkańców powiatu lęborskiego to 325.291,23 zł (181.291,23 zł w obszarze B oraz 144.000,00 zł w obszarze D). Zadania te są w trakcie realizacji przez beneficjentów.

V.2.3. Program pn. **Samodzielność - Aktywność - Mobilność**

Celem strategicznym programu pn. „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” jest pomoc osobom niepełnosprawnym w polepszeniu ich warunków do życia, wzrost niezależności oraz ułatwienie aktywności zawodowej i społecznej.

Powiat Lęborski przystąpił do programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność”, w skład którego wchodzi 2 programy: „Mieszkanie dla Absolwenta” oraz „Dostępne mieszkanie”. Umowa na „Mieszkanie dla absolwenta” została zawarta dnia 09 września 2022 r. na kwotę w wysokości: 99.531,68 zł i aneksowana w dniu 29.10.2024 roku – na 206.713,00 zł oraz 02.12.2024 roku na 299.106,93 zł, natomiast na program „Dostępne mieszkanie” podpisano umowę w dniu 19 sierpnia 2022 r. na kwotę 77.413,54 zł. Łączna wysokość środków pozyskanych na rzecz mieszkańców powiatu lęborskiego od 2022 roku do 31.12.2024 roku w ramach programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” to kwota 376.520,47 zł.

Celem programu „Dostępne mieszkanie” jest dopłata do zmiany lub zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej osobie niepełnosprawnej samodzielne opuszczenie budynku aż do poziomu zero przed budynkiem. Wysokość dofinansowania zależna jest od lokalizacji, w której nabywane jest mieszkanie i stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego.

„Dostępne mieszkanie” ma wspomóc niezależność osób z niepełnosprawnością, a także ułatwić im aktywność zawodową i społeczną poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych przede wszystkim dla osób z niepełnosprawnością narządu ruchu. Z programu skorzystać mogą osoby, o orzeczonym znacznym stopniu niepełnosprawności z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającego poruszanie się bez użycia wózka inwalidzkiego i mają mieszkanie lub dom, z którego nie mogą samodzielnie wyjść na zewnątrz na poziom zero przed budynkiem. Jeśli wniosek dotyczy osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej, wniosek składa jej opiekun prawny. Istotnym warunkiem programu jest dysponowanie tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. W 2024 roku, złożono do tut. jednostki jeden wniosek, który został oceniony negatywnie. Wnioskodawca nie kwalifikował się do dofinansowania ze względu na nie spełnianie wymaganych kryteriów programu.

„Mieszkanie dla absolwenta” ma na celu wsparcie osób z niepełnosprawnością w aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryteria dostępności, które ukończyły edukację, pracujący lub zamierzający ją podjąć. Skorzystać z niego mogą osoby, o orzeczonym znacznym stopniu niepełnosprawności lub osoby z niepełnosprawnością narządu słuchu mające orzeczenie o co najmniej umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Istotnym warunkiem jest posiadanie statusu absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej w okresie 36 miesięcy poprzedzających termin złożenia wniosku w programie. Z programu mogą też skorzystać osoby, które opuszczają rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub opuszczają warsztat terapii zajęciowej (WTZ). Dofinansowanie obejmuje zarówno okres poszukiwania pracy, jak również rozpoczęcia zatrudnienia - maksymalnie przez 60 miesięcy tj. 5 lat. Wraz z upływem 60 miesięcy dofinansowanie ulega stopniowemu obniżeniu i wynosi: od 1 do 24 miesiąca – 100% kosztów najmu; od 25 do 42 miesiąca – 70% kosztów najmu; od 43 do 60 miesiąca – 40% kosztów najmu.

W ramach programu „Mieszkanie dla absolwenta” w 2024 roku zostały przyjęte i pozytywnie zweryfikowane 3 wnioski, zawarto 1 umowę na kwotę 87.600,00 zł, w ramach której przeprowadzono jedną kontrolę i wypłacono 2.000,00 zł. Kolejne dwa wnioski złożone w czwartym kwartale roku sprawozdawczego, zostały zatwierdzone pod względem formalnym i oczekują na realizację w 2025 roku. Kwota zarezerwowanego łącznego limitu dla beneficjentów wynosiła na 31.12.2024 roku 285.006,60 zł.

V.2.4. Realizacja zadań w zakresie usług transportowych door-to-door

Decyzją Zarządu Powiatu Lęborskiego od 1 lipca 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przejęło świadczenie bezpłatnej usługi transportowej door-to-door. Jest to usługa indywidualnego transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności, obejmującą pomoc w wydostaniu się z mieszkania lub innego miejsca, przejazd i pomoc w dotarciu do miejsca docelowego. Pojęcie indywidualnego transportu obejmuje również sytuacje, w których z transportu korzysta w tym samym czasie – o ile pozwalają na to warunki pojazdu kilka osób uprawnionych jadąc z bliskiej lokalizacji z i do miejsca docelowego. W zakres pojęcia usługi door-to-door wchodzi usługi realizowane przy pomocy specjalistycznego pojazdu dostosowanego do przewożenia osób z niepełnosprawnościami dostosowanego do osób na wózkach inwalidzkich. Usługa ta jest bezpłatna, finansowana z budżetu Powiatu Lęborskiego, mającą na celu zaspokajanie potrzeb osób wymagających wsparcia w zakresie mobilności związanych z aktywizacją społeczno-zawodową oraz mającą ułatwiać korzystanie z usług aktywnej integracji. Z bezpłatnego transportu od 01.07.2024 roku do 31.12.2024 roku skorzystały 92 osoby. Najczęściej użytkownicy korzystali z usług transportu w celu zdrowotnym – 123, aktywizacji społecznej – 8, zawodowym i edukacyjnym – 0. Przejechano 15.668,00 km i wykonano 144 kursy na terenie województwa pomorskiego.

VI. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności funkcjonuje w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Został on powołany, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, uchwałą nr 226/2006 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Na stanowisko Przewodniczącego Zespołu Starosta Lęborski powołał kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku (zarządzenie nr 39/2019 z dnia 18 listopada 2019 roku). Starosta Lęborski powołał członków Zespołu. W 2024 roku wg stanu na dzień 31.12.2024 roku zadania realizowało tu 18 osób, a w jego skład, wchodziło:

- przewodniczący – 1 os.,
- sekretarz – 1 os.,
- lekarze – 5 os. (w tym: ortopeda - traumatolog narządu ruchu, psychiatra, okulista, laryngolog – pediatra, anestezjolog – specjalista intensywnej terapii),
- psycholog – 3 os.,
- pedagodzy – 2 os.,
- doradcy zawodowi – 7 os.,
- pracownicy socjalni – 6 os.,
- obsługa administracyjna – 4 os.,

Budżet Zespołu w 2024 roku wynosił 763.745,03 zł, z czego dotacja z budżetu wojewody wynosiła 707.302,76 zł, natomiast wydatki z budżetu powiatu 56 442,27 zł.

W roku sprawozdawczym do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wpłynęło łącznie 2.759 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, w tym dla osób przed 16 rokiem życia – 266 wnioski, a osób powyżej 16 roku życia – 2.493 wnioski.

Zespół, na wniosek, wydaje:

- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności osoby powyżej 16 roku życia,
- orzeczenia o niepełnosprawności osoby poniżej 16 roku życia,
- legitymacje osób niepełnosprawnych oraz
- karty parkingowe.

VI.1. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Orzecznictwo o niepełnosprawności służy osobom, które chcą uzyskać prawne potwierdzenie statusu osoby niepełnosprawnej, umożliwiające korzystanie z przewidzianych dla nich świadczeń i przywilejów takich jak np. odliczenia podatkowe, zasiłki, ulgowe przejazdy, umieszczenie w domu pomocy społecznej. Pozwala ukierunkować działania osoby niepełnosprawnej bądź jej opiekunów związane z prowadzoną terapią i rehabilitacją.

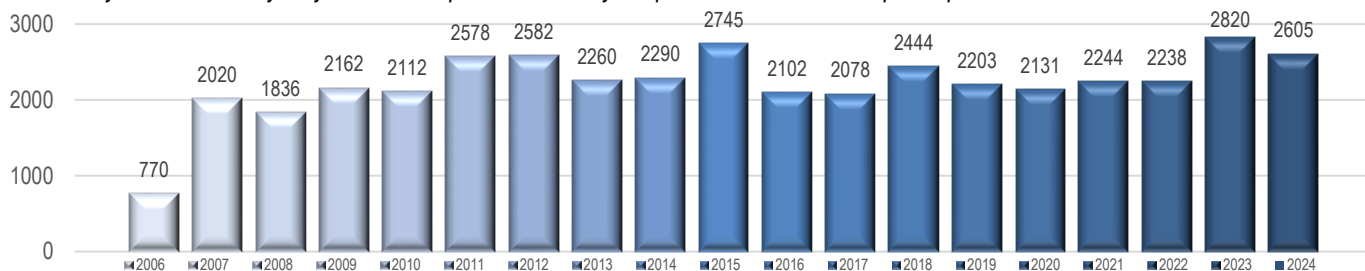
Ilość wydanych orzeczeń od początku działalności Zespołu do końca okresu sprawozdawczego 2024 roku przedstawia tabela i wykres z danymi z poszczególnych lat od 2007 do 2024. Należy zauważyć, że po znacznym wzroście o 26% więcej orzeczeń w poprzednim roku, w ubiegłym roku ilość ta i jednocześnie stanowi trzecią największą ilość wydanych orzeczeń w ciągu ostatnich 18 lat czyli od początku funkcjonowania Zespołu.

Tabela 33. Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 – 2024

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ilość wydanych orzeczeń (ogółem)	2020	1836	2162	2112	2576	2582	2260	2290	2745	2102	2078	2444	2203	2131	2244	2238	2820	2605

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2007 – 2024

Wykres 12. Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 – 2024

*rozpoczęcie działalności PZOON od 01.07.2006 roku,

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu – rzeczowo-finansowych PFRON za lata 2006 – 2024

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał łącznie w 2024 roku - 2.605 orzeczeń - są to orzeczenia:

- dla osób do 16 roku życia – 231, w tym o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych – 218 orzeczeń,
- dla osób powyżej 16 roku życia 2.374, w tym o zaliczeniu do określonego stopnia niepełnosprawności – 2.347 orzeczeń
- oraz analogicznie o niezaliczeniu osób do osób niepełnosprawnych i odmowie ustalenia niepełnosprawności – łącznie 40 orzeczeń.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące wydanych orzeczeń z tego okresu oraz z ubiegłych lat.

Tabela 34. Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności
w latach 2016 - 2024 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość orzeczeń w 2016r.	Ilość orzeczeń w 2017r.	Ilość orzeczeń w 2018r.	Ilość orzeczeń w 2019r.	Ilość orzeczeń w 2020r.	Ilość orzeczeń w 2021r.	Ilość orzeczeń w 2022r.	Ilość orzeczeń w 2023r.	Ilość orzeczeń w 2024r.
RAZEM WYDANE ORZECZENIA O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI i NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, w tym:		2.102	2.078	2.444	2.203	2.131	2.244	2.238	2.820	2.605
I. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – ogółem (dla osób po 16 roku życia)		1.932	1.884	2.213	2.040	1.952	2.061	2.018	2.541	2.374
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	1.853	1.809	2.165	1.977	1.903	2.018	1.991	2.515	2.347
a.	w tym:									
	- znaczny stopień niepełnosprawności	699	689	842	890	852	872	903	1.100	1.071
	- umiarkowany stopień niepełnosprawności	921	921	1.137	963	945	1.042	1.010	1.307	1.184
	- lekki stopień niepełnosprawności	233	199	186	124	99	104	78	108	92
b.	w tym orzeczenia wydane po raz pierwszy:	466	650	649	803	590	623	663	754	803
	- znaczny stopień niepełnosprawności	165	221	263	409	291	281	323	333	374
	- umiarkowany stopień niepełnosprawności	202	318	288	328	246	285	292	366	368
	- lekki stopień niepełnosprawności	99	111	98	66	53	57	48	55	91
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	25	18	12	13	14	17	10	13	7
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	54	57	36	50	35	26	17	13	20
II. Wydane orzeczenia o niepełnosprawności – ogółem (dla osób przed 16 rokiem życia)		170	194	231	163	179	183	220	279	231
1.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, w tym:	132	171	220	156	168	165	189	255	218
a.	- 0-3 lata	35	43	38	9	37	43	44	52	38
	- 4-7 lat	31	42	59	33	47	40	67	80	68
	- 8-16 lat	66	86	123	84	84	82	78	123	112
b.	- dla dziewcząt	56	56	89	92	59	68	75	88	83
	- dla chłopców	76	115	131	64	109	97	114	167	135
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	34	18	9	7	9	17	30	22	10
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	4	5	2	0	2	1	1	2	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2007 – 2024.

W 2024 roku obowiązywało 12 symboli przyczyn niepełnosprawności. Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej. Orzeczenie może zawierać więcej niż jeden symbol przyczyny niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

Symbol przyczyny niepełnosprawności oznacza się następująco:

- 01-U – upośledzenie umysłowe;
- 02-P – choroby psychiczne;
- 03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- 04-O – choroby narządu wzroku;
- 05-R – upośledzenie narządu ruchu;
- 06-E – epilepsja;
- 07-S – choroby układu oddechowego i krążenia;
- 08-T – choroby układu pokarmowego;
- 09-M – choroby układu moczowo-płciowego;
- 10-N – choroby neurologiczne;
- 11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
- 12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe.

Tabela 35. Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności ze względu na symbol przyczyny niepełnosprawności w 2024 roku

Lp.	Symbole	Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności				Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności
		znaczny	umiarkowany	lekki	Razem	
1.	01-U	0	2	2	4	1
2.	02-P	211	141	4	356	123
3.	03-L	39	83	18	140	10
4.	04-O	8	25	10	43	8
5.	05-R	255	579	25	859	12
6.	06-E	3	8	0	11	4
7.	07-S	235	134	16	358	9
8.	08-T	60	33	2	95	0
9.	09-M	83	73	4	160	1
10.	10-N	135	56	4	195	16
11.	11-I	42	50	7	99	31
12.	12-C	0	0	0	0	3
Razem		1.071	1.184	92	2.347	218

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2024.

Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawane są w formie decyzji administracyjnych, dlatego też służy od nich odwołanie, kierowane do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gdańsku, które składa się za pośrednictwem PZOON w terminie 14 dni od dnia odbioru orzeczenia. W 2024 roku złożono łącznie 119 odwołań, w tym w 90 przypadkach osób powyżej 16 roku życia i 29 dotyczących osób poniżej 16 roku życia.

Sytuacja epidemiologiczna jaka miała miejsce w ostatnich latach, nadal wpływa na funkcjonowanie i realizację zadań Zespołu – orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydane na czas określony zachowywały ważność – przepisy prawne w tym zakresie były w okresie sprawozdawczym kilkakrotnie zmianie: od 30 grudnia 2023 roku obowiązywała ustawa (z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2023 r., poz. 2768), która zmieniała dotychczasowe zasady przedłużania orzeczeń o niepełnosprawności

lub o stopniu niepełnosprawności. Według przepisu prawa niniejszej ustawy orzeczenia powiatowych, miejskich, wojewódzkich zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności:

- które zachowały ważność na podstawie przepisów w brzmieniu dotychczasowym, albo
- których okres ważności upłynął po dniu 5 sierpnia 2023 roku i przed dniem 30 września 2024 roku,

zachowywały ważność do 30 września 2024 roku, jednak nie dłużej niż do dnia, w którym nowe orzeczenie o niepełnosprawności albo nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, stało się ostateczne. Zatem nowe przepisy działały także wstecz i przywracały ważność orzeczeń, które już wygasły do 30 września 2024 roku. Następnie na mocy specjalnych przepisów⁶ termin wydłużono do 31 marca 2025 roku. Warunkiem było, aby ich posiadacze złożyli wniosek wydanie nowego dokumentu przed upływem 30 września. Przedłużenie ważności nie może jednak trwać dłużej niż do ostatniego dnia szóstego miesiąca, następującego po dacie określającej ważność orzeczenia. Przepisy uchwalono z obawy, że duża liczba wniosków o nowe orzeczenia sparaliżowałaby pracę zespołów orzekania, czas oczekiwania na nowe dokumenty znacząco by się wydłużył, a niepełnosprawni mogliby utracić dostęp do świadczeń, w tym świadczenia pielęgnacyjnego, ulg i dodatków. Według szacunków Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej dotyczyło to około 400 tys. osób. Ponadto, nowelizacje ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 roku poz. 44 ze zm.), nałożyły na Zespoły nowe zadania, odpowiednio: które weszły w życie 3 sierpnia 2024 roku polegające na wydawaniu zaświadczeń potwierdzających złożenie wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności, natomiast która weszła w życie 1 stycznia 2024 roku (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1429, ze zm.) obowiązek przekazywania zgodnie z właściwością do wojewódzkich zespołów orzekających wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia wniesionych do powiatowych zespołów.

Także karty parkingowe wydawane przez PZOON, zachowują ważność nie dłużej jednak niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Analogicznie sytuacja kształtuje się dla świadczeń, ulg i uprawnień osób z niepełnosprawnością. Jeżeli decyzja przyznająca świadczenie z pomocy społecznej została wydana w związku z niepełnosprawnością potwierdzoną orzeczeniem i okres, na który została przyznana pomoc, jest uzależniony terminem ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, okres wskazany w decyzji ulega przedłużeniu na okres, na jaki zachowuje ważność orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, na podstawie decyzji wydanej z urzędu.

W 2024 roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, dokonywał orzeczeń obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski na skutek prowadzonych działań wojennych na terytorium Ukrainy. Zapewniono w tym zakresie, przede wszystkim podczas przygotowania zmiany i tłumaczenia wymaganych druków oraz przyjmowania dokumentacji, wsparcie tłumacza języka ukraińskiego. W okresie sprawozdawczym wydano orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dla obcokrajowców wg nw. tabeli obywatelstwa.

Tabela 36. Liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia przez obywateli innych państw w podziale na obywatelstwa w 2024 roku

Wyszczególnienie	Liczba złożonych wniosków					
	w niepełnosprawności (dla osób przed 16 rokiem życia)		o stopniu niepełnosprawności (dla osób po 16 roku życia)		Ogółem	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Norweskie	1	0	0	0	1	0
Rosyjskie	0	0	1	0	1	0
Ukraińskie	14	6	16	24	30	30
Indyjskie	0	0	0	2	0	2
Inne	0	0	1	3	1	3
Razem	15	6	18	29	33	35

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za 2024 rok.

⁶ Ustawa z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1165.).

VI.2. Legitymacje osób niepełnosprawnych

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydawał na wniosek legitymacje osób niepełnosprawnych. W 2024 roku wydano 1.105 legitymacji osób niepełnosprawnych, w tym:

- legitymacje wydane na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności – 97,
- legitymacje wydane na podstawie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności – 1.008,
- legitymacje wydane na podstawie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień – 0.

VI.3. Karty parkingowe osób niepełnosprawnych

Karta Parkingowa to dokument uprawniający osoby niepełnosprawne do korzystania z miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych, a także potwierdzający uprawnienia do niestosowania się do niektórych znaków drogowych.

Kartę parkingową, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wydaje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dla:

- osób niepełnosprawnych zaliczanych do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- przy czym osoby zaliczone do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mogą otrzymać kartę parkingową jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem: 04-O, 05-R lub 10-N, 07-S;
- osób niepełnosprawnych powyżej 2-go roku życia, które nie ukończyły 16 roku życia, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, bez względu na przyczynę niepełnosprawności.

Ponadto, uprawnienia do karty parkingowej zachowują osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności, posiadające w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności jeden z trzech symboli przyczyny niepełnosprawności: 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu), 10-N (choroba neurologiczna) lub 07-S oraz zawierające pozytywne wskazanie o spełnieniu przesłanek uprawniających do uzyskania karty parkingowej. Pozostałe osoby posiadające ważne orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydane na stałe lub okresowo przed 1 lipca 2014 roku, chcąc uzyskać kartę parkingową muszą wystąpić z ponownym wnioskiem o wydanie orzeczenia na zasadzie obowiązujących przepisów w tym zakresie. Jest to spowodowane zmianą przesłanek materialno-prawnych w zakresie brzmienia wskazania do karty parkingowej. W stosunku do takiej osoby Zespół zobowiązany jest do przeprowadzenia ponownie pełnego postępowania na zasadach ogólnych.

Karty parkingowe wydawane są na okres ważności orzeczenia, ale nie dłużej niż na okres do 5 lat.

O wydanie karty parkingowej mogą występować również placówki zajmujące się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, uprawnionych do uzyskania karty parkingowej. Nowe karty parkingowe dla placówek wydawane są maksymalnie na okres 3 lat.

W 2024 roku do Powiatowego Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych wpłynęło łącznie 961 wniosków w sprawie wydania karty parkingowej. W 7 przypadku odmówiono wydania dokumentu, 1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia, wydano 967 kart.

VII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej wskazuje, że *kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie przedstawia corocznie wykaz potrzeb w obszarze pomocy społecznej*. Jednocześnie art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, że należy wskazać także *potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej*.

VII.1. Potrzeby w zakresie obszarów pomocy społecznej

LP.	WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
Potrzeby w zakresie wsparcia osób starszych	
1.	Zapewnienia obowiązujących standardów w domach pomocy społecznej powiatu lęborskiego: domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie ustawowego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Aby utrzymać jakość świadczonych usług istnieje potrzeba realizacji w tych jednostkach działań ukierunkowanych na wsparcie mieszkańców, prowadzenia zajęć terapeutycznych i kulturalno-oświatowych, a także dbania o bezpieczeństwo i warunki bytowe osób w nich przebywających. W domach przeprowadzane są w miarę możliwości konieczne remonty i zakupy inwestycyjne, tym niemniej nie wszystkie zgłaszane potrzeby są realizowane. Obecnie obydwa domy zgłaszają potrzeby w zakresie remontów przede wszystkim następujące potrzeby: Dom Pomocy Społecznej Nr 1: modernizacja oświetlenia awaryjnego wewnątrz budynku (doposażenie dróg w nowe lampy, kompleksowa modernizacja I piętra budynku pałacowo-lózkowego, modernizacja sieci kanalizacyjnej w części piwnicznej oraz na zewnątrz budynku pałacowo-lózkowego, modernizacja schodów zewnętrznych, budowa nowego podjazdu dla osób niepełnosprawnych, modernizacja, wraz z oznakowaniem, ścieżek komunikacyjnych na zewnątrz budynku, umożliwiająca mieszkańcom swobodne, bezpieczne przemieszczanie się, usunięcie przecieków na dachu budynku łózkowego-głównego oraz budynku kuchni-pralni.; Dom Pomocy Społecznej Nr 2: modernizacja I piętra Budynku Głównego DPS Nr 2, w tym: wymiana instalacji elektrycznej, roboty płytkarskie, wymiana posadzki, remont łazienek, roboty malarskie, wymiana drzwi do pomieszczeń, montaż odbojów, malowanie pokoi mieszkańców w głównym budynku oraz Małym Domku, adaptacja pomieszczeń na pralnię i suszarnię dla mieszkańców, zamontowanie dodatkowego oświetlenia do Budynku Głównego oraz Małego Domku, zakup usługi udrożnienia przewodów kominowych, rekuperacja, udrożnienie i czyszczenie kominów w Budynku Głównym (potrzebę ujawnił Przegląd Kominarski przeprowadzony w pierwszej połowie września 2024 r.), zakup usługi spryskania dachu środkiem przeciwpalnym, zakup klapy oddymiającej do zamontowania na dachu, okapu w klasie E160 do zamontowania na klatce schodowej, 2 szt. Hydrantów, przeciwpożarowych drzwi do strychu, drzwi wejściowych wyposażonych w siłowniki połączone z systemem p.poż, 4 szt. drzwi do świetlic, drzwi wejściowych o szerokości 1,2 m, drzwi wejściowych do biura, urządzeń do transmisji informacji o zagrożeniu przeciwpożarowym w Małym Domku, łóżek dla mieszkańców, materacy dla mieszkańców 10 szt., 1 szt. suszarki dla mieszkańców, pralki dla mieszkańców, 3 szt. suszarek do Pralni, 1 szt. wypaźarki do naczyń patelni elektrycznej do kuchni.
2.	Podjęmowania fakultatywnych działań i programów z zakresu wsparcia i aktywizacji społecznej i integracji osób z grup szczególnego zagrożenia wykluczeniem społecznym, w szczególności osób starszych. W powiecie lęborskim istnieje potrzeba podejmowania dodatkowych działań w zakresie zajęć, spotkań, warsztatów i innych aktywności dla osób starszych, które wymagają zaangażowania organizacji i środków, aby możliwe było aplikowanie z ich współfinansowanie ze źródeł zewnętrznych np. konkursów MRPiPS. Należy tu uwzględnić, we współpracy z gminami i ich jednostkami oraz organizacjami, jakie są wdrażane lokalne rozwiązania w tym obszarze oraz jakie projekty są w nich planowane np. w ramach projektów, czy w zadaniach partnerów organizacji pozarządowych wraz z możliwością zachowania trwałości tu prowadzonych zajęć dla seniorów. Ze względu na zachowanie trwałości projektu, należy uwzględnić zajęcia jakie prowadzone są przez organizacje pozarządowe w siedzibie jednostki dla seniorów i młodzieży, nieodpłatnym udostępnianiu pomieszczeń.
Potrzeby w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i interwencji kryzysowej	
3.	Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na samorządy powiatowe szereg zadań. Realizowany jest nowy Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027 przyjęty uchwałą nr LVII/387/2023 Rady Powiatu Lęborskiego. Integralną jego częścią są wymagane przepisami szczegółowe programy przeciwdziałania przemocy (korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową, profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy). W ramach tych programów należy zabezpieczyć realizację i podejmować w 2025 roku działania zmierzające do realizacji kolejnych edycji programu korekcyjno-edukacyjnego, wsparcia specjalistycznego psychologiczne i emocjonalnego, działania profilaktyczne, edukacyjne ukierunkowane na pomoc osobom w rodzinach zagrożonych przemocą oraz prawidłowych metod wychowawczych, w tym z uwzględnieniem tzw. szkoły dla rodziców, ponieważ występuje deficyt dostępności do tego ważnego wsparcia. Przewiduje się, że realizacja zadań i działań programów nastąpi przy wykorzystaniu m.in. źródeł finansowania: budżet powiatu lęborskiego, budżet państwa, budżety samorządów gminnych, budżety innych powiatów, programy, w szczególności w ramach środków z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Sprawiedliwości, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.
4.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonuje w strukturach PCPR w Lęborku. Aby mógł on realizować zadania adekwatnie do lokalnych potrzeb i zgodnie z standardami wsparcia, należy uwzględnić konieczność rozwoju świadczonych usług społecznych. Biorąc pod uwagę zakres zadań OIK (przede wszystkim świadczenie: pomocy psychologicznej, pomocy terapeutycznej o charakterze krótkoterminowym, wsparcia terapeutycznego, poradnictwa specjalistycznego rodzinnego, socjalnego, pedagogicznego, poradnictwa prawnego, zabezpieczenia miejsc całodobowych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej - Hostel, przyjęcia i prowadzenie kontraktu w ramach pobytu w Hostelu, z uwzględnieniem indywidualnych planów wsparcia, organizowania programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, zajęć profilaktycznych, grupowych i indywidualnych) należy zabezpieczyć możliwości organizacyjne, finansowe i kadrowe dla ich właściwej realizacji. Nieodzownym staje się zapewnienie w ramach umów cywilno-prawnych np. psychologa, terapeutów i psychoterapeutów, opiekuna osób miejsc całodobowych.

5.	Celem wsparcia realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej zasadnym jest aplikowanie w 2025 roku w przeprowadzanych konkursach i programach osłonowych – Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej przez wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy, a także, w przypadku wystąpienia takiej możliwości złożenie zapotrzebowania na realizację Powiatowego programu korekcyjno-edukacyjnych oraz Powiatowego programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz aplikowanie w projektach współfinansowanych ze środków UE ukierunkowanych na rozwój usług społecznych na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia w związku ze spełnianiem przesłanek wynikających z ustawy o pomocy społecznej, celem zwiększenia dostępu do zdeinstytucjonalizowanych, zindywidualizowanych i zintegrowanych usług społecznych, świadczonych w lokalnej społeczności, w oparciu o diagnozę sytuacji problemowej.
Potrzeby w zakresie pomocy cudzoziemcom	
6.	W przypadkach, które wskazano w rozdziale III.4 niniejszego sprawozdania tut. jednostka ustawowo jest zobowiązana do organizacji i wdrażania Indywidualnych Programów Integracji. Do PCPR w okresie sprawozdawczym wniosek o udzielenie pomocy w ramach programu integracyjnego dla cudzoziemca złożyła 1 osoba pochodząca z Białorusi, z którym sporządzono i realizowano Indywidualny Program Integracji w oparciu o przygotowane procedury. W kolejnym okresie sprawozdawczym na bieżąco należy monitorować i dostosować jednostkę pod względem organizacyjnym, kadrowym i finansowym w zależności od skali potrzeb osób potrzebujących tu wsparcia i nadrzędnych rozstrzygnięć, w tym obsługi programów przewidywanych w tym zakresie.
Potrzeby w zakresie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością	
7.	W powiecie lęborskim istnieje potrzeba podejmowania dodatkowych, pozaustawowych działań celem aktywizacji i integracji społecznej środowiska lokalnego osób z niepełnosprawnością, zabezpieczenia wsparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnością, przewlekłe chorych, niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Aplikowanie i realizacja fakultatywnych programów z obszaru rehabilitacji i aktywizacji społeczno-zawodowej współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych – przede wszystkim PFRON. Zasadnym jest także zapewnienie dostępu, wg zgłaszanych potrzeb podmiotów z terenu powiatu lęborskiego, do następujących dodatkowych przedsięwzięć: Programu wyrównywania różnic między regionami, Aktywny samorząd, S-A-Mi, a także innych ogłaszanych w ciągu roku programów – zgodnie z bieżąco diagnozowanymi potrzebami i możliwościami oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi, z uwzględnieniem wyznaczonych obszarów oddziaływania, ustalanych warunków brzegowych i dostępnych form finansowanego wsparcia inicjatyw. W ramach potrzeb zgłaszanych i identyfikowanych w obszarach funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w naszym powiecie definiuje się zasadność rozwoju ekonomii społecznej, powstawania spółdzielni socjalnych oraz mieszkalnictwa wspomagane z dostępnym koszykiem usług.
8.	Co roku rozszerzane zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych w ramach fakultatywnych programów PFRON pn. Aktywny Samorząd, czy programu ukierunkowanego na wsparcie m.in. placówek, organizacji, urzędów i osób niepełnosprawnych pn. Wyrównywania różnic między regionami oraz Samodzielność-Aktywność-Mobilność. Programy te realizowane są przez PCPR w Lęborku. Programy Funduszu rok rocznie poszerzają swoją ofertę działań i ustanawiają dodatkowe obszary i formy pomocy na rzecz osób z niepełnosprawnością, zwiększają kwoty dofinansowań, które należy wdrażać w naszym powiecie. Ponadto, wdrażane są ustawowe standardy zapewnienia dostępności dla osób niepełnosprawnych. Powoduje to konieczność zabezpieczenia organizacyjnego i merytorycznego w PCPR, umożliwiającego prawidłowe i pełne wykonanie czynności. Ponadto, w realizacji zadań PFRON wprowadzono obligatoryjnie narzędzie w procedowaniu obsługi wniosków - system operacyjny System Obsługi Wniosków. Cyklicznie system jest rozbudowywany celem realizacji spraw online (realizowany jest w skali 1% wszystkich wniosków składanych przez osoby zainteresowane), jednak powoduje to przede wszystkim (w 99%) konieczność wprowadzania otrzymywanej dokumentacji w formie papierowej przez pracowników jednostki. System na obecnym etapie wdrażania wymusza dublowanie czynności obsługi i realizacji dofinansowań w formie tradycyjnego prowadzenia akt i wprowadzania ich na każdym etapie postępowania do systemu.
9.	Przepisy z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych określają rodzaje zadań wykonywanych na rzecz osób z niepełnosprawnością przez samorząd powiatowy, do których należą m.in. opracowanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnością. Programy te powinny określać zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób z niepełnosprawnością. Obecnie Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023-2030, który jest lokalną częścią polityki społecznej Powiatu Lęborskiego. W związku z powyższym zachodzi potrzeba wdrażania powyższego dokumentu na kolejne lata celem konstruowania najlepszych rozwiązań i podjęcie działań zmierzających do poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnością poprzez stworzenie im odpowiednich warunków jak i wsparcia, przekładającego się na uzyskanie przez nich większej samodzielności oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym oraz do kształtowania pozytywnych postaw społeczeństwa wobec osób z niepełnosprawnością.
10.	Na terenie naszego powiatu działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w składzie wg zarządzenia Nr 16/2023 Starosty Lęborskiego z dnia 26.06 2023 roku. Zadania i funkcjonowanie Rady określa ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych. Do zakresu działania powiatowych rad należy: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do: integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizacji praw osób niepełnosprawnych; opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych; ocena realizacji programów; opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Członkowie Rady zostali wybrani na okres 4 lat kadencji. Zachodzi konieczność podjęcia działań celem dalszego kontynuowania współpracy PCPR z Radą na kolejny okres kadencji.
11.	Biorąc pod uwagę wprowadzone rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 oraz ww. w rozdziale VI.1 sprawozdania dane dotyczące ilości osób, u których orzeczono choroby psychiczne, a także dane dotyczące podejmowanych prób samobójczych wśród mieszkańców naszego powiatu - należy podjąć działania ukierunkowane na zwiększenie dostępu do zdeinstytucjonalizowanych i zintegrowanych usług w szczególności zdrowotnych oraz społecznych, w oparciu o diagnozę sytuacji problemowej w zakresie zdrowia psychicznego w wymiarze profilaktycznym, edukacyjnym, interwencyjnym i podtrzymującym.

12.	Utworzenie i zabezpieczenie finansowania w powiecie łęborskim mieszkania wspomaganego dla osób z niepełnosprawnością – dla osób pełnoletnich, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę, potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu ale nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy. Podstawa prawna - art. 19 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 roku, poz. 1283 ze zmianami) o treści: „Do zadań własnych powiatu należy: (...) pkt 11 prowadzenie mieszkań treningowych lub wspomaganych...”
Potrzeby w zakresie funkcjonowania Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	
13.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności kolejny rok zmagają się z nałożeniem czasochłonnym i pracochłonnym obowiązkiem polegającym na wprowadzeniu do systemu EKSMON druków wspomagających i prowadzeniem (obok dokumentacji tradycyjnej w formie papierowej) całego postępowania w systemie informatycznym, wydawania dodatkowych zaświadczeń czy przyjmowania i przekazywania do WZON wniosków dot. świadczeń wspomagających. To oznacza, oprócz wprowadzania do EKSMON wszystkich niemal 3 tys. dotychczasowych wniosków rocznie, konieczność prowadzenia w formie elektronicznej i drukowanej, dla każdej ze spraw np.: zawiadomień, wstępnej analizy, ocen specjalistów, w tym lekarzy, kart obiegowych, dokumentacji wspomagającej. Wprowadzenie, przy obecnej obsadzie kadrowej tego obowiązku, znacznie wydłuży czas pracy i realizacji każdej ze spraw, doprowadzi do zachwiania terminowości orzekania i wydłużeniu czasu oczekiwania na wydanie orzeczenia, legitymacji i kart parkingowych. Zespół w dotychczasowej obsadzie kadrowej funkcjonuje od wielu lat. W związku z powyższym należy uwzględnić w planowaniu dalszego funkcjonowania Zespołu zabezpieczenie zwiększonego zatrudnienia lub alternatywnie zlecenia usług. Potrzeba ta, w kolejnych okresach wymagać będzie ponownej weryfikacji i podjęcia decyzji.
14.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, dla prawidłowego funkcjonowania wymaga wsparcia w zakresie zapewnienia specjalistów składów orzekających, przede wszystkim lekarzy posiadających odpowiednie specjalizacje. Należy brać tu pod uwagę kontekst funkcjonowania i powszechnego braku lekarzy do wykonywania zadań oraz stawki ich zatrudniania. W zakresie specjalistów – na kolejny okres, należy mieć na uwadze zabezpieczenie szkoleń i nabycie (i przedłużenie) uprawnień przez orzeczników.

VII.2. Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej

LP.	ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ
Potrzeby w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej	
1.	Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej – poprzez zwiększenie ilości miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej, w szczególności dążenie do powstania i rozwoju - rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka, pogołowia opiekuńczego oraz rodziny specjalistycznej. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka i rodzin pomocowych oraz tworzenie warunków do ich powstawania i działania. Od 2023 roku wprowadzono zmiany przepisów, w tym m.in. waloryzację kwot wynagrodzeń minimalnych i rewaloryzację świadczeń na osoby małoletnie przebywające w pieczy zastępczej – co będzie generowało zwiększone wydatki na rodzinną pieczę zastępczą.
2.	Zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla rodzin zastępczych – psychologicznego i pedagogicznego, terapeutycznego, psychoterapeutycznego, psychiatrycznego, diagnoz specjalistycznych, itp. – w ramach standardu funkcjonowania pieczy zastępczej w powiecie łęborskim w postaci umów cywilno-prawnych oraz zatrudnienia w jednostce psychologa w ramach 1 etatu. W miarę możliwości usługi społeczne winny być zabezpieczane także w ramach wdrażanych projektów EFS w FEP, ale należy jako kontynuację realizowanego wsparcia i wskaźników uwzględnić także sytuację braku zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel.
3.	Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań specjalistycznych, w tym lekarskich, a także przeprowadzania diagnoz psychofizycznych przez psychologa i pedagoga oraz diagnoz specjalistycznych. Obecnie także to obowiązkowe zadanie jest realizowane częściowo w ramach umów cywilno-prawnych, natomiast w miarę możliwości należy poszerzyć wsparcie w tym zakresie z uwzględnieniem kolejnego okresu programowania FEP lub innych źródeł zewnętrznych.
4.	Tworzenie warunków do podnoszenia kompetencji opiekunów zastępczych, powstawania grup wsparcia pieczy zastępczej i integracji tego środowiska - dalsze funkcjonowanie grup wsparcia i organizacja zajęć, spotkań, wyjazdów edukacyjnych i integracyjnych dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej i dla opiekunów zastępczych, jako kontynuacja realizowanego wsparcia i wskaźników, z uwzględnieniem także sytuacji braku zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel.
5.	Systematyczna, zgodna z potrzebami realizacja szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, z uwzględnieniem nabycia przez pracowników jednostki kwalifikacji do ich przeprowadzania – szkolenia muszą być prowadzone przez minimum dwóch trenerów. W PCPR w Łęborgu uprawnienia te posiada pedagog i kierownik jednostki. Należy uwzględnić potrzebę zapewnienia środków finansowych i podjąć zabiegi, dla zapewnienia właściwej merytorycznej realizacji tego zadania, aby obowiązujące uprawnienia przekształcić w autorski program jednostki i zabezpieczyć możliwość realizacji tego zadania na umowy cywilno-prawne z uprawnionymi osobami – psycholog, pedagog. Ponadto, w aspekcie szkoleń wprowadzono od 2023 roku zmiany przepisów prawnych, które obligują jednostkę do przeprowadzenia szkoleń kilka razy roku, co generować będzie zwiększone koszty szkoleń kandydatów.
6.	Zapewnienie zabezpieczenia realizacji wsparcia obligatoryjnego i fakultatywnego na rzecz funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności na świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, dodatków z tytułu niepełnosprawności dziecka, świadczeń jednorazowych na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, ale także na świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki, czy zwiększenie (zróżnicowanie) wynagrodzeń dla osób sprawujących funkcję zawodowej rodziny zastępczej i prowadzących RDD.
7.	Wzrost ilości rodzin zastępczych (kolejny rok) generuje sytuację powodującą konieczność zabezpieczenia dodatkowego zatrudnienia w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej o koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej/specjalistę pracy z rodziną, ponieważ w obecnym stanie każdy zatrudniony koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ma pod swoją opieką 15 rodzin (zgodnie z ustawowym limitem). W przypadku, gdy tworzona jest nowa rodzina zastępcza, konieczne jest przerwanie dotychczasowej współpracy koordynatora z rodziną zastępczą, którą już ma pod swoją opieką i przekazanie jej pod opiekę specjalisty pracy z rodziną.

Potrzeby w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej	
8.	Placówki na terenie powiatu osiągnęły wymagany standard ilości miejsc dla wychowanków, znacznie poprawiły się też warunki lokalowe bytowe. Po kilku latach funkcjonowania należy zadbać o zachowanie osiąganego standardu bytowego przez dokonywanie wymaganych remontów i inwestycji. Obecnie należy nieustannie dążyć do rozwoju w kontekście jakościowym sprawowanej opieki i wychowania dzieci i młodzieży, tak aby zapewnione było realizowanie zadań placówek na najlepszym i adekwatnym do potrzeb podopiecznych, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych i społecznych.
9.	Zapewnienie dla wychowanków specjalistycznego wsparcia w ramach standardu funkcjonowania pieczy zastępczej instytucjonalnej, z uwzględnieniem, iż w ostatnich latach wiele przedsięwzięć i usług społecznych były realizowane w ramach projektów zewnętrznych, a dla właściwej realizacji zadań pieczy zastępczej powinno być kontynuowanie, bez względu na pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania. Zapewnienie dostępu do wsparcia specjalistycznego – do psychologa, terapeutów, terapii, usprawniania, kompensacji licznych ich zaburzeń i deficytów
10.	Zapewnienie realizacji podnoszenia kwalifikacji, kompetencji i motywacji personelu Domów, w szczególności osób bezpośrednio zaangażowanych w opiekę i wychowanie podopiecznych przez zagwarantowanie udziału w specjalistycznych szkoleniach i warsztatach, a także dostępu do superwizji, celem podnoszenia ich wiedzy i jakości świadczonych usług.
11.	Dalsza praca nad zapewnieniem stabilnego środowiska wychowawczego dla podopiecznych celem minimalizacji zjawiska samowolnego opuszczania domu przez wychowanków, zjawiska przedwczesnego macierzyństwa małoletnich matek. Zwiększenie pracy profilaktycznej oraz socjalizacyjnej wobec dzieci. Intensywna praca w zakresie rozumienia przez podopiecznych kwestii wczesnego macierzyństwa, które obecnie stanowi znaczące zjawisko. Odpowiednie kompensacja deficytów dzieci przez kadrę placówki, celem eliminacji tego zjawiska. Zajęcia edukacyjne, terapeutyczne.
12.	Tworzenie warunków do realizacji zadań Domów na najlepszym standardzie opieki i wychowania, z uwzględnieniem możliwości pogłębionej współpracy i rzetelnej weryfikacji dotyczącej bieżącego ich funkcjonowania, w tym metod i efektywności pracy, podejmowanych działań i inicjatyw wobec dzieci, czy form pożądaných i akceptowalnych oddziaływań.
13.	W ramach funkcjonowania i realizacji zadań w jednostce w Zespole ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń zatrudnionych jest 2 pracowników. Biorąc pod uwagę realizowane zadania np. kontrolne oraz dążenie do poprawy jakości i kompletności realizacji zadań zasadne jest utworzenie oddzielnego, samodzielnego stanowiska pracy, do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w powiecie lęborskim, prowadzeniem spraw wychowanków umieszczonych w pieczy instytucjonalnej poza naszym powiatem oraz kompleksową obsługą i pracą merytoryczną z osobami usamodzielnianymi, a także odpłatnością i porozumieniami. Aby zapewnić odpowiednią realizację tych zadań, a także zadań na rzecz usamodzielnianych wychowanków zasadnym jest zapewnienie etatu. Zadania te obecnie są realizowane w ograniczonym zakresie, przewiduje się w miarę możliwości, do czasu zabezpieczenia tej potrzeby, realizacji zadań także na zasadzie zlecenia, przez wsparcie zewnętrznych specjalistów.
14.	Do placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, które funkcjonują na terenie powiatu lęborskiego są przyjmowane dzieci i młodzież, które doświadczyły licznych zaniedbań w środowisku rodzinnym i wymagają odpowiedniego wsparcia, w szczególności w postaci psychologa, który powinien być zatrudniony w placówce. Konieczne jest zatrudnienie psychologa w placówce w pełnym wymiarze czasu pracy.
15.	Podjęcie działań w kierunku stabilizacji w zakresie kadry pracowniczej placówek – rotacja pracowników nie sprzyja jakości świadczonych specyficznych i specjalistycznych usług – stabilizacji emocjonalnej i życiowej podopiecznych, z uwzględnieniem m.in. wysokości wynagrodzenia kadr.
Usamodzielnianie wychowanków	
16.	Realizacja procesów usamodzielniania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą obejmujących wsparcie merytoryczne, finansowe i rzeczowe. Wdrażanie standardów w zakresie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej obowiązującego w Powiecie Lęborskim zgodnie z zindywidualizowanymi potrzebami i możliwościami tych osób. Należy, biorąc pod uwagę indywidualne możliwości, zasoby, a także ograniczenia i trudności wychowanków wynikających z ich sytuacji życiowej, dążyć do udzielenia adekwatnego monitorowanego wsparcia. Rozważenia wymaga wprowadzenie zasad kwalifikowalności osób do pobytu w mieszkaniu treningowym, z uwzględnieniem w szczególności pici osób wspólnie zamieszkujących i np. przebywanie w ośrodkach wychowawczych, tak aby zapewnić tym osobom właściwe warunki usamodzielniania – bezpieczeństwa, rozwoju, nauki, integracji ze środowiskiem.
17.	Organizowanie wsparcia ukierunkowanego na podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób usamodzielnianych – realizacja przedsięwzięć w formie zajęć, specjalistycznego poradnictwa i konsultacji oraz spotkań informacyjno – edukacyjnych dla osób opuszczających pieczę zastępczą oraz współpraca z lokalnym środowiskiem w tym zakresie. Należy, realizując i planując działania wspierające usamodzielnianych wychowanków, uwzględnić kontynuację zadań w ramach dotychczasowego projektu (także we współpracy z Regionalnym Centrum Młodzieży) oraz sytuację możliwości dalszego współfinansowania tych działań z zewnętrznych środków z FEP.
18.	Zabezpieczenie finansowania mieszkania treningowego w postaci zapewnienia środków na bieżące funkcjonowanie i eksploatację mieszkania (ponieważ przebywają tu osoby o niskich dochodach i trudnej sytuacji) wraz z zaplanowaniem koniecznego stopniowego remontu - kuchni oraz zapewnieniem wynagrodzenia dla osoby opiekującej się tym mieszkaniem, tak aby utrzymać tu poziom merytoryczny w zakresie usług społecznych – w zakresie realizacji kontraktu i IPU wychowanka. Obecnie posiadane środki na ten cel nie dają w pełni rękojmi należytego wykonywania pracy indywidualnej z mieszkańcami w obszarze jego uspołeczniania i intensywnej pracy socjalnej, a także prowadzenia rzetelnej dokumentacji. Ponadto, w zakresie mieszkalności osób usamodzielnianych wskazane byłoby uzgodnienie platformy między samorządowej pozwalającej na preferencyjne warunki przydziału lokali dla naszych podopiecznych oraz dla osób niesamodzielnianych utworzenie i możliwość korzystania z mieszkania wspomagane.

VII.3. Potrzeby jednostki w zakresie realizowanych zadań

Potrzeby w zakresie realizowanych zadań	
1.	Weryfikacja i dopracowanie warunków lokalowych, z uwzględnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnością i ze szczególnymi potrzebami zgodnie z obowiązującymi standardami w tym zakresie np. pętli indukcyjnych, odrębnego (z dostępem do internetu) stanowiska komputerowego dla wnioskodawców. Do upływu terminów gwarancji producenta i wykonawcy, zabezpieczenie zastępczych rozwiązań w zakresie utrzymania temperatury w szybie dźwigu osobowego i klatki schodowej oraz poczekalni przed PZOON.
2.	Zabezpieczenie i organizacja dla wszystkich użytkowników obiektu systematycznych szkoleń p.poż, z uwzględnieniem nowo zamontowanych systemów.
3.	Zapewnienie środków ochrony pracowników, w szczególności wykonujących nowe zadania w związku z zarządzaniem nowym obiektem oraz dla pracowników realizujących zadania w terenie – preparaty dezynfekujące, przeciw wszawicy oraz rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa w przypadku agresywnych zachowań interesantów.
4.	Poszerzenie działalności jednostki w ostatnich latach – prowadzenie nieruchomości w trwałym zarządzie, konieczność administrowania obiektem, z uwzględnieniem dokonywania rozliczeń PPP i organizacji pozarządowych, dokonywania wymaganych przeglądów, monitoringu zdarzeń, likwidacji szkód, usterek i zabezpieczenia koniecznych zakupów, obsługi usług zewnętrznych, wzrost zatrudnienia związany ze zwiększeniem zakresu działalności np. przejęcie usług door-to-door, przygotowanie do wdrażania wieloletniego projektu oraz nałożenie kolejnych zadań i czynności na pracowników, o czym mowa w sprawozdaniu w zakresie zadań każdego z działów, powoduje że także w obszarze obsługi administracyjnej i kadrowej występuje konieczność zabezpieczenia zwiększenia o 1 etat zatrudnienia.
5.	Zapewnienie możliwości realizacji zadań w terenie z wykorzystaniem służbowego środka transportu - gdzie nie ma możliwości wykorzystania samochodów prywatnych do celów służbowych, w szczególności do przewozu osób np. w sytuacji umieszczania osób małoletnich w pieczy zastępczej, przyjęcia osób do OIK-Hostel, dojazdów na zespoły organizowane poza terenem powiatu, kontroli w rodzinnej pieczy zastępczej, wywiadu środowiskowego rodzin biologicznych dla celów ustalenia odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej i alimentacji oraz prowadzenia kontroli i wizji lokalnych w ramach zadań w zakresie dofinansowań z PFRON
6.	Weryfikacja funkcjonujących w jednostce Standardów Ochrony Małoletnich, zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez Ministerstwo, Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – z uwzględnieniem realizacji zadań na rzecz osób małoletnich, pieczy zastępczej i OIK-Hostel.
7.	Zapewnienie pracownikom jednostki wynagrodzenia za pracę, aby odpowiadało ono w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy. Wprowadzone w 2024 roku uchwał Nr 62 Rady Ministrów z dnia 19.06.2024 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” (M.P. z 2024 roku, poz. 505) oraz Nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 roku w sprawie rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” (M.P. z 2024 roku, poz. 504) uwarunkowały powstanie różnic płacowych w stosunku do pozostałych pracowników jednostki – pracowników PZOON oraz DION (wykonujących zadania wyłącznie z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych). Należy podjąć działania i decyzje celem zniwelowania tych różnic, z uwzględnieniem możliwości zaangażowania środków własnych powiatu lęborskiego na ten cel.
8.	Zabezpieczenie możliwości podnoszenia kwalifikacji osób zaangażowanych w PCPR w realizację zadań – w szczególności z zakresu ustawy o pomocy społecznej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, interwencji kryzysowej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – w szczególności poprzez zagwarantowanie udziału w specjalistycznych studiach podyplomowych, szkoleniach czy warsztatach, a także dostępu do superwizji.

Spis tabel

tabela 1. Komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy PCPR w Łęborgu wg stanu na 31.12.2024 roku	6
tabela 2. Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu w 2024 roku	9
tabela 3. Osoby zgłaszające się do OIK w latach 2020-2024	17
tabela 4. Osoby zgłaszające się (pierwszorazowo) do OIK w latach 2023 – 2024 ze względu na okoliczność	18
tabela 5. Osoby zgłaszające się (pierwszorazowo) do OIK w latach 2023 – 2024 wg miejsca zamieszkania	18
tabela 6. Wsparcie świadczone przez OIK w latach 2023 – 2024	20
tabela 7. Liczba osób przyjętych do DPS 1 na miejsca dla osób psychicznie chorych	23
tabela 8. Bilans liczby miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej powiatu łęborskiego	24
tabela 9. Liczba osób, które odeszły z DPS w latach 2015 - 2024	24
tabela 10. Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie łęborskim w latach 2006 - 2024	24
tabela 11. Realizacja planu finansowego przez domy pomocy społecznej powiatu łęborskiego w 2024 roku	27
tabela 12. Udzielone świadczenia – zadania z zakresu administracji rządowej – pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przybywają na terytorium RP np zezwolenia na pobyt czasowy ...	29
tabela 13. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej	31
tabela 14. Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne	32
tabela 15. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego	34
tabela 16. Ilość rodzin które ukończyły szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka w latach 2016 - 2024	38
tabela 17. Wykaz świadczeń i wynagrodzeń powiatu łęborskiego zrealizowanych na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej w latach 2021 – 2024 roku	41
tabela 18. Wydatki z budżetu powiatu łęborskiego na rodzinną pieczę zastępczą	43
tabela 19. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024	45
tabela 20. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie łęborskim w latach 2006 – 2024	47
tabela 21. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej w powiecie łęborskim	48
tabela 22. Liczba dzieci opuszczających rodzinne formy pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024	49
tabela 23. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024	51
tabela 24. Wychowankowie pieczy instytucjonalnej	52
tabela 25. Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łęborskiego	53
tabela 26. Liczba dzieci opuszczających instytucjonalne formy pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024	53
tabela 27. Stan zatrudnienia w placówkach opiekuńczo – wychowawczych powiatu łęborskiego według stanu na 31 grudnia	54
tabela 28. Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2013 – 2024	59
tabela 29. Zestawienie przyznanych limitów środków PFRON z ich wykorzystaniem w 2024 roku	60
tabela 30. Zestawienie przyznanych limitów środków PFRON dla organizacji pozarządowych na sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych	63
tabela 31. Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej wg miejsca zamieszkania - wg stanu na 31.12.2024 roku	64
tabela 32. Realizacja programu pn. Aktywny samorząd w 2024 roku	67
tabela 33. Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 – 2024	70
tabela 34. Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	71
tabela 35. Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności ze względu na symbol przyczyny niepełnosprawności w 2024 roku	72
tabela 36. Liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia przez obywateli innych państw w podziale na obywatelstwa w 2024 roku	73

Spis wykresów

wykres 1. Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie łęborskim w latach 2006 – 2024	24
wykres 2. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej	32
wykres 3. Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne	32
wykres 4. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego	34
wykres 5. Wydatki z budżetu powiatu łęborskiego na rodziny zastępcze	43
wykres 6. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024	45
wykres 7. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie łęborskim w latach 2006 – 2024	47
wykres 8. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego	51
wykres 9. Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łęborskiego w latach 2006 – 2024	53
wykres 10. Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2009 – 2024	59
wykres 11. Wysokość środków wypłaconych w ramach programu pn. Aktywny samorząd w latach 2012 – 2024	67
wykres 12. Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 – 2024	71

Załącznik nr 1 - Sprawozdanie z efektów pracy PCPR w Lęborku jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim

Niniejsze sprawozdanie przygotowano w związku z art. 76 ust. 4 pkt. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który wskazuje, iż *do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy* – w syntetycznym ujęciu, natomiast w szerszym zakresie opis funkcjonowania pieczy zastępczej na terenie powiatu lęborskiego ujęto w rozdziale IV sprawozdania z działalności jednostki.

Zadania Działu Pieczy Zastępczej realizowane były w oparciu o następujące akty prawne i uregulowania wewnętrzne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 49 ze zm.),

akty wykonawcze:

- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 292, poz. 1720 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 listopada 2023 roku w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. poz. 2452),
- rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. poz. 2052);
- uchwała nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 Czerwca 2022 roku w sprawie przyjęcia Polityki Publicznej Pod Nazwą Strategia Rozwoju Usług Społecznych, Polityka Publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 roku) (M.P. z 2022 roku, poz. 767),

uregulowania prawa miejscowego i wewnętrzne:

- uchwała Nr XXVI/193/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021 – 2027,
- uchwała Nr LII/344/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 23 marca 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2023 – 2025,
- uchwała Nr 571/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 sierpnia 2023 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim,
- uchwała Nr XV/118/2012 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 29 lutego 2012 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- zarządzenie Nr 19/2011 Starosty Lęborskiego z dnia 28 września 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- zarządzenie nr 6/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie wprowadzenia wewnętrznych procedur w zakresie umieszczania dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku,
- zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 01 sierpnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, pomocowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

- zarządzenie nr 4/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku
- zarządzenia nr 7/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie powołania Zespołu do spraw umieszczania dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Zarządzenie 5/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie powołania Zespołu ds. dokonywania ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, oraz Standardy umieszczania małoletnich w pieczy zastępczej w powiecie lęborskim (aktualizacja z 15.01.2024 roku)

Zgodnie z art. 76 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot któremu starosta zlecił realizację tego zadania. W przypadku, gdy wyznaczoną jednostką organizacyjną jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw pieczy zastępczej. Zgodnie z zarządzeniem Nr 19/2011 Starosty Lęborskiego z dnia 28 września 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. W strukturach PCPR funkcjonuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej - zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym jednostki zadania dotyczące pieczy zastępczej należą do kompetencji Działu Pieczy Zastępczej, w skład którego wchodzi: Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń oraz Mieszkanie treningowe.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej funkcjonuje w następującym składzie:

- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej – 3 osoby,
- specjaliści pracy z rodziną – 2 osoby,
- pedagog – 1 osoba,
- psycholog – 1 osoba.

Zespół w strukturze organizacyjnej funkcjonuje w ramach Działu Pieczy Zastępczej, który podlega Kierownikowi Działu, ponadto zadania w ramach umów cywilno-prawnych w 2024 roku realizowali:

- psycholog – 2 osoby (oceny predyspozycji i motywacji kandydatów, diagnozy psychofizyczne osób małoletnich oraz szkolenie kandydatów)
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 1 osoba
- psychotraumatolog (terapia)
- psychiatra
- terapeuta biofeedback
- fizjoterapeuta/terapeuta neurotaktylności
- superwizorzy
- ponadto PCPR w Lęborku współpracowało z Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej (I stopień referencyjności) dla Dzieci i Młodzieży w Lęborku, w którym nasi podopieczni (dzieci, młodzież i ich opiekunowie) objęci byli wsparciem zespołu psychologów i psychoterapeutów dla dzieci i młodzieży obejmującym: porady psychologiczne diagnostyczne, porady psychologiczne, sesje psychoterapii indywidualnej, sesje psychoterapii rodzinnej, sesje psychoterapii grupowej, sesje wsparcia psychospołecznego, wizyty, porady domowe lub środowiskowe,
- podmioty realizujące zadania w zakresie przedsięwzięć edukacyjno-integracyjnych, spotkań integracyjnych i wycieczek dla rodzin zastępczych.

W Dziale Pieczy Zastępczej funkcjonował Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń oraz Mieszkanie treningowe, w którym zadania na rzecz pieczy zastępczej zadania realizowały (m.in. prowadzenie spraw w zakresie świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych, odpłatności, porozumień między powiatami, a także dotyczące usamodzielnianych wychowanków, itp.) – 2 osoby – specjaliści pracy socjalnej.

W okresie od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej obejmowali wsparciem łącznie 95 rodzin zastępczych i 178 podopiecznych. Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali swoje obowiązki służbowe pracując w zadaniowym systemie pracy, w szczególności poruszając się w terenie swoimi samochodami wykorzystywanymi do celów służbowych (posiadając do tego wymagane, zlecone przez PCPR w Łęborgu badania psychologiczne i lekarskie), jak i również mieli możliwość korzystania z samochodu służbowego nabytego wcześniej w ramach ww. projektu.

Niniejszym, przedstawia się poniżej realizację ustawowych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka prowadzony były w okresie sprawozdawczym oparciu o zarządzenie:

- zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu z dnia 01 sierpnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, pomocowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu.

Nabór do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka był procesem ciągłym przez cały rok, w każdym czasie funkcjonowania jednostki, ale także po godzinach pracy jednostki istnieje możliwość skontaktowania się i spotkania w tej sprawie. W ramach naboru kandydatów – ich pozyskania, w 2024 roku podjęto następujące działania promujące rodzicielstwo zastępcze:

- styczeń 2024r. – dystrybucja do placówek, instytucji, przedsiębiorstw zaprojektowanych kalendarzy ścienny promujących rodzicielstwo zastępcze;
- 04.02.2024r. – promocja krótkiego spotu reklamowego na naszej stronie w mediach społecznościowych promująca rodzicielstwo zastępcze;
- 23.03.2024r. – spotkanie z Ministrami Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Panią Agnieszką Dziemianowicz-Bąk;
- 30.05.2024r. – uroczyste obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego;
- 20.07.2024r. – promocja rodzicielstwa zastępczego podczas obchodów jarmarku Świętego Jakuba w Łęborgu;
- 15.10.2024r. – rozpoczęcie Kampanii Idei Rodzicielstwa Zastępczego w Powiecie Łęborskim objęta honorowym patronatem Starosty Łęborskiego – „Przytul lwa, jeśli chcesz zostać rodziną zastępczą” promocja rodzicielstwa przez Urzędy Miast i Gmin - nagranie filmików i ich udostępnianie w mediach społecznościowych oraz udostępnianie w mediach społecznościowych informacji o naborze kandydatów na rodziny zastępcze (16.10.2024r. – przyłączenie się do Kampanii Burmistrza Miasta Łęborga; 31.10.2024r. - przyłączenie się do Kampanii Wójta Gminy Cewice; 23.11.2024r. - przyłączenie się do Kampanii Wójta Gminy Nowa Wieś Łęborska; 01.12.2024r. - przyłączenie się do Kampanii Burmistrza Miasta Łeba; 12.12.2024r. - przyłączenie się do Kampanii Wójta Gminy Wicko;
- 09.11.2024r. - obchody Światowego Dnia Adopcji;
- 17.12.2024r. - organizacja Spotkania Świętecznego Rodzin Zastępczych i Rodzinnych Domów Dziecka w LCK;

2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej

Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka prowadzone było w oparciu o ww.:

- zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu z dnia 01 sierpnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, pomocowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu.

W 2024 roku na podstawie działań kwalifikacyjnych w stosunku do osób ubiegających się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej, powołany Zespół do kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji pieczy zastępczej dokonywał, w oparciu o złożoną przez rodzinę dokumentację, badania psychologiczne i pedagogiczne oraz analizę przeprowadzoną w miejscu zamieszkania, oceny spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ocena ta, miała na celu wydanie wstępnej kwalifikacji w zakresie spełniania warunków przez rodzinę do sprawowania pieczy zastępczej wraz ze skierowaniem na szkolenie. Zgodnie z art. 45 ustawy, po ukończeniu szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, na wniosek kandydatów wydaje się zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia oraz spełniania warunków, o których mowa w art. 42.

W 2024 roku wydano 4 zaświadczenia kwalifikacyjne – 2 dla kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową oraz 2 dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową lub prowadzących rodzinne domy dziecka.

3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

Szkolenia kandydatów prowadzone są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu, programem szkoleń autorstwa Centrum Tworzenia Rozwiązań Marka Hojczyka „Razem” zatwierdzonego decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 11.07.2022 roku nr 11/2022/RZ (nr DSR-I-5207.26.2022.FS). W 2024 roku dokończono cykl szkoleniowy z 2023 roku, który rozpoczął się w dniu 28.11.2023 roku i trwał do 30.01.2024 roku, a następnie rodziny odbywały wymagane praktyki. Na szkolenie skierowanych było 11 osób – kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Moduł A – szkolenie rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych ukończyło 10 osób i też 10 osób (7 rodzin) otrzymało świadectwa ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, 1 osoba nie otrzymała świadectwa z uwagi na absencję na zajęciach.

Kolejny cykl szkoleniowy Modułu A rozpoczął się w dniu 14.06.2024 roku i zakończył się w dniu 09.07.2024 roku. Na szkolenie skierowanych zostało 6 osób – kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Wskazana grupa szkoleniowa składała się z kandydatów na rodziny spokrewnione – 2 rodziny oraz 2 rodziny niezawodowe. Szkolenie Moduł A – ukończyło 6 osób (4 rodziny), w tym na rodzinę zastępczą niezawodową 4 osoby (2 rodziny) i na rodzinę zastępczą spokrewnioną 2 osoby (2 rodziny).

W lipcu - sierpniu 2024 roku przeprowadzono dla jednej z ww. rodzin niezawodowych szkolenie uzupełniające Modułu B i E – szkolenie na rodziny zastępcze zawodowe oraz pogotowie rodzinne zrealizowały 2 osoby (1 rodzina).

Kolejny cykl szkoleniowy rozpoczął się w dniu 2 grudnia 2024 roku i jego zakończenie planuje się w I kwartale 2025 roku. Na szkolenie skierowanych zostało 10 osób – 4 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej oraz 6 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

3a) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku zapewniało zarówno kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, jak i funkcjonującym już rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka badania psychologiczne. Badania te każdorazowo przeprowadzane były przez psychologa zatrudnionego na umowę cywilno-prawną w Centrum i odbywały się dla każdego kandydata po złożeniu przez nich wniosku oraz dla każdej funkcjonującej rodziny zastępczej i prowadzących rodzinne domy dziecka – cyklicznie co dwa lata.

W 2024 roku badania psychologiczne określające predyspozycje i motywacje dokonano dla 50 rodzin – 79 osób.

4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku nie organizowało szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w uwagi na brak kandydatów do pełnienia ww. funkcji.

5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;

W 2024 roku w odpowiedzi na indywidualne potrzeby szkoleniowe przedstawicieli rodzin zastępczych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku zorganizowało 3 szkolenia/warsztaty tematycznych prowadzonych przez specjalistyczne podmioty zewnętrzne – o następującej tematyce:

- 01.03.2024 rok – „Budowanie odporności psychicznej u dzieci” – 8 osób
- 25.03.2024 rok - „„Losy młodzieży wychowywanej i zresocjalizowanej w instytucji – jak zadbać o dobrą przyszłość młodych ludzi” – konferencja – 5 osób
- 14.10.2024 rok - „Konflikt lojalnościowy – czy mogą kochać” – 10 osób

6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku organizowało dla opiekunów zastępczych 2 spotkania grupy wsparcia. W dniu 01.03.2024 roku w spotkaniu uczestniczyło 9 osób oraz 07.10.2024 roku, w którym uczestniczyło 7 osób.

Ponadto w ramach zapewniania pomocy i wsparcia w 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku cyklicznie organizowało superwizję grupową i indywidualną dla opiekunów zastępczych. Łącznie w 2024 roku zapewniono przedstawicielom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka 27 godzin superwizji.

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewniało wsparcie rodzinom zastępczym w postaci zabezpieczania małoletnich w rodzinach pomocowych funkcjonujących na terenie powiatu łęborskiego. Tryb i zasady udzielania tego wsparcia opisane są i ogólnodostępne - jako załącznik nr 7 - Zasady przyznawania rodzinnej pieczy zastępczej czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem oraz powierzenia pieczy zastępczej nad dzieckiem rodzinie pomocowej (uchwała nr 571/2023 Zarządu Powiatu Łęborskiego z dnia 29 sierpnia 2023 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Łęborskim.

Łącznie w 2024 roku złożono 14 wniosków o wsparcie w postaci zapewnienia rodziny pomocowej przez przedstawicieli rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Wnioski o zabezpieczenie dzieci w rodzinie pomocowej wynikały głównie z wyjazdu na wypoczynek opiekunów zastępczych, wyjazd na turnus rehabilitacyjny, wyjazd na uroczystość rodzinną oraz rehabilitację opiekuna zastępczego. Łącznie w 2024 roku w rodzinach pomocowych było

umieszczonych 12 dzieci w ilości 135 dni. Każdorazowo umowy na czasowe pełnienie funkcji rodziny pomocowej podpisywane były z przedstawicielami rodzin zastępczych zawodowych i prowadzącymi rodzinne domy dziecka. Rodzinom tym, godnie z obowiązującymi przepisami udzielano przysługujące świadczenia finansowe.

Ważnym aspektem zapewnianym dla zapewniania pomocy i wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka jest prowadzenie Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny. To miejsce do realizacji zadań pieczy zastępczej np. grup wsparcia pieczy zastępczej, superwizji ale także wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, konsultacji i warsztatów oraz celem organizacji spotkań dzieci z pieczy zastępczej z rodzicami naturalnymi. Jego prosperowanie i organizacja w nim planowanych działań znacznie wpłynęło na jakość świadczonych dotąd usług społecznych, umożliwiło wzrost ich ilości oraz wprowadzenie usług nowego rodzaju. Zajęcia dla podopiecznych pieczy zastępczej prowadzone były w jak najbardziej zbliżonych do domowych, przyjaznych pomieszczeniach i aranżacji, co pozytywnie wpływa na atmosferę prowadzonych zajęć, zwiększając ich skuteczność i jakość organizowanego wsparcia.

7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy

W zakresie organizowania wolontariatu w tut. jednostce funkcjonują podstawowe wytyczne i dokumenty określone w załączniku nr 17 (17a-17e) pn. Wolontariat w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku – w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej - zarządzenia nr 4/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku nie było wspierane przez wolontariuszy z uwagi na brak kandydatów spełniających wymagania oraz zgłaszanych potrzeb w tym zakresie przez środowiska pieczy zastępczej.

8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podejmowało współpracę ze środowiskiem lokalnym, która służyła realizacji zadań ustawowych oraz promocji rodzicielstwa zastępczego. W ramach współpracy PCPR był w stałym kontakcie z ośrodkami pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie powiatu lęborskiego i realizował liczne działania zgodnie z obowiązującymi zapisami ustawy, w których uczestniczyli głównie pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny, choć i nie raz podejmowaliśmy działania i konsultacje z dyrektorami i kierownikami tych placówek. W zakresie zabezpieczenia dzieci w pieczy wspomagano inne powiatowe centra pomocy rodzinie. Łącznie w 2024 roku dzieci z innych powiatów przebywało 34 – 10 dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz 24 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Natomiast w 2024 roku przyjęto do pieczy zastępczej łącznie 18 dzieci z terenów innych powiatów, 4 dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej i 14 dzieci do rodzinnej pieczy zastępczej. W sprawach dotyczących małoletnich umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej podejmowano współpracę z sądami, a także zespołem kuratorskiej służby sądowej, a także z miejscową prokuraturą. Dokonując okresowej oceny sytuacji dziecka i przygotowania planów pomocy dziecku każdorazowo współpracowano z przedszkolami, szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi, a także z ochotniczymi hufcami pracy. Współpracowano z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi (poza współpracą w zakresie bieżącej działalności, przygotowania diagnoz, opinii i orzeczeń, pracownicy poradni uczestniczyli w organizowanych przez nas posiedzeniach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci), ośrodkami adopcyjnymi, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Komendą Powiatową Policji w Lęborku wraz z okolicznymi posterunkami policji oraz zewnętrznymi podmiotami lokalnymi, które świadczą usługi na rzecz dzieci i młodzieży, m.in. Regionalne Centrum Młodzieży, Klub Osiedlowy Baza, czy Lęborskie Centrum Kultury.

Szczególną formą współpracy jednostki było partnerstwo z Starostwem Powiatowym - granty powiatowe dla Regionalnego Centrum Młodzieży – organizacją pozarządową, która realizuje zadania na rzecz podopiecznych przebywających i usamodzielnianych z pieczy zastępczej. Oferowane tu wsparcie obejmuje: wsparcie mentora – biuro mentoringu – tzw. Wehikuł usamodzielnienia, zajęcia grupowe oraz indywidualne, a także organizację spotkań integracyjnych dla młodzieży usamodzielnianej.

9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

W ramach poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zapewniało – ilościowy zakres udzielanego wsparcia przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przedstawiają poniższe dane liczbowe:

- konsultacje i poradnictwo pedagogiczne małoletnich – liczba udzielonych konsultacji/poradnictwa: 32
- konsultacje i poradnictwo pedagogiczne opiekunów – liczba udzielonych konsultacji/poradnictwa : 63
- konsultacje i poradnictwo psychiatryczne – liczba udzielonych konsultacji dla małoletnich : 167
- konsultacje i poradnictwo psychologiczne małoletnich – liczba udzielonych konsultacji/poradnictwa : 44
- konsultacje i poradnictwo psychologiczne opiekunów – liczba udzielonych konsultacji/poradnictwa: 60
- terapie pedagogiczne małoletnich – liczba udzielonych terapii : 70
- terapie psychologiczne małoletnich – liczba udzielonych terapii : 210
- liczba diagnoz i wytycznych do terapii w szt.: 36
- liczba superwizji opiekunów zastępczych: 9
- liczba osób korzystających z Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny: 152
- liczba osób korzystających z kolonii/obozów: 31
- liczba spotkań grupy wsparcia pieczy zastępczej: 2
- terapia psychotraumatologiczna – liczba udzielonych terapii: 26
- terapia wad postawy, neurotaktylna – liczba udzielonych terapii: 32
- liczba zorganizowanych szkoleń/kursów dla opiekunów zastępczych w szt.: 3
- liczba zorganizowanych szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka: 3

10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego

W 2024 roku w ramach zapewniania pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą odbyło się 7 konsultacji z zatrudnionym w jednostce radcą prawnym.

11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

W 2024 roku zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka był powoływany 35 razy na okoliczność dokonania okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Ocena sytuacji dziecka przeprowadzana była w miarę potrzeb, jednakże w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a u dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Zespół dokonał 267 okresowych ocen sytuacji małoletnich. Zgodnie z wymogami ustawowymi, w związku z koniecznością przeprowadzania okresowej oceny sytuacji dziecka – sporządzono 40 planów pomocy dziecku oraz 227 modyfikacji planów pomocy dziecku. Pracownicy PCPR w Lęborku uczestniczyli także 8 razy w posiedzeniach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W zakresie dokumentowania ocen sytuacji dziecka w tut. jednostce funkcjonowały podstawowe wytyczne określone w załączniku nr 9 (9a-9g) zarządzenia nr 4/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, a także zarządzenie nr 5/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum

Pomocy Rodzinie w Łęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie powołania Zespołu ds. dokonywania ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę

W ramach działalności diagnostyczno-konsultacyjnej pozyskiwano, szkolono i kwalifikowano osoby zgłaszające gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Działalność diagnostyczno-konsultacyjna w tym obszarze prowadzona była w oparciu o:

- zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku z dnia 01 sierpnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, pomocowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku.

W ramach wsparcia psychologiczno-pedagogicznego zatrudnionych w jednostce dwóch psychologów i pedagog, którzy świadczyli usługi polegające na prowadzeniu diagnoz kandydatów na opiekunów zastępczych oraz sprawujących pieczę zastępczą oraz poradnictwo dla tych osób, a także wsparcie psychologiczne i terapię dla dzieci i młodzieży przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Ponadto zapewniano konsultacje psychologiczne i pedagogiczne. Ponadto, w jednostce organizowano szkolenia o tematyce psychologiczno-pedagogicznej, które wymienione zostały w pkt 5, w szczególności warto tu wskazać następującą tematykę:

- 01.03.2024 rok – „Budowanie odporności psychicznej u dzieci” – 8 osób
- 25.03.2024 rok - „Losy młodzieży wychowywanej i zresocjalizowanej w instytucji – jak zadbać o dobrą przyszłość młodych ludzi” – konferencja – 5 osób
- 14.10.2024 rok - „Konflikt lojalnościowy – czy mogę kochać” – 10 osób

W ramach wspierania rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej jednostka podejmowała działania w zakresie powrotu dzieci pod opiekę rodziców. W 2024 roku w wyniku podjętych działań i współpracy z innymi jednostkami pomocowymi 14 małoletnich zabezpieczonych w pieczy wróciło pod opiekę rodziców biologicznych. W ramach ww. Centrum przeze wszystkim:

- współpracowało z ośrodkami pomocy społecznej, zakładami karnymi, aresztami śledczymi, domami pomocy społecznej,
- umożliwilo dostęp do konsultacji prawnych z zatrudnionym radcą prawnym,
- udzielało wsparcia z elementami mediacji w zakresie trudności komunikacyjnych pomiędzy rodzicami biologicznymi a opiekunami zastępczymi,
- udzielało pomocy w ustalaniu kontaktów, spotkań z rodzicami oraz urlopowań małoletnich do miejsca zamieszkania rodziców biologicznych,
- motywowano, w ramach cyklicznej współpracy koordynatorów z rodzicami biologicznymi a także na posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, do podejmowania współpracy z asystentami rodziny,
- motywowano do podejmowania pracy na rzecz powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych (praca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, kadry specjalistycznej, zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka),
- wspierano i zachęcano do utrzymywania abstynencji alkoholowej i narkotykowej, podjęcia zatrudnienia, poprawy warunków mieszkaniowych (wskazywano możliwe drogi wyjścia z kryzysów objęcia pomocą – psychologiczną, terapeutyczną),

- oferowano udział w prowadzonej w PCPR Szkole dla Rodziców, programach korekcyjno-edukacyjnych i innych dla osób stosujących przemoc domową,
- każdorazowo oferowano wsparcie w ramach indywidualnych konsultacji psychologicznych dla rodziców biologicznych,
- zapewniano możliwość dogodnego i przyjaznego, zbliżonego do warunków domowych miejsca spotkania dzieci z rodzicami w ramach prowadzonego przez PCPR Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny;
- 1 rodzic biologiczny skorzystało z konsultacji ze specjalistą pracy z rodziną w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej funkcjonującym w PCPR Lębork;
- 1 rodzic biologiczny skorzystało z konsultacji z psychologiem w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej funkcjonującym w PCPR Lębork
- 1 rodzic biologiczny dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej ukończył Szkołę dla Rodziców organizowaną przez PCPR Lębork;
- 2 rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej przystąpiło do programu psychologiczno-terapeutycznego w PCPR Lębork;
- 1 rodzic biologiczny dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej przystąpił do programu korekcyjno-edukacyjnego w PCPR Lębork.

13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

W 2024 roku przeprowadzane badania pedagogiczne i psychologiczne oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, były w oparciu o:

- zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 01 sierpnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej, pomocowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

Na podstawie ww. procedur zatrudniony w jednostce psycholog oraz pedagog przeprowadzili z kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka spotkania diagnostyczne uwieńczone wydanymi opiniami pedagogicznymi oraz opiniami o posiadaniu przez osoby badane predyspozycji i motywacji do pełnienia ww. funkcji.

Przeprowadzono badania dotyczące kandydatów przez psychologa i pedagoga dla 8 osób (5 rodzin). Jednocześnie w stosunku do kandydatów odbywała się wizyta w miejscu ich zamieszkania, celem przeprowadzenia analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7. Analizy każdorazowo dokonywane były przez kierownika Działu Pieczy Zastępczej i/lub specjalistę pracy socjalnej.

14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego

W ramach poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego dla rodzin zastępczych w jednostce zatrudnieni są psycholog i pedagog - świadczyli usługi polegające na prowadzeniu poradnictwa.

Ponadto dla zachowania i wzmocnienia kompetencji rodzin zastępczych oraz przeciwdziałaniu zjawisku wypalenia zawodowego zapewniano wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, ale także innych specjalistów dla podopiecznych rodzin i RDD, tak aby wesprzeć opiekunów w pełnieniu ich funkcji i przeciwdziałając zjawisku wypalenia zawodowego.

Celem zachowania i wzmocnienia kompetencji opiekunów zastępczych w 2024 roku zorganizowano szkolenia i warsztaty, które zostały wyszczególnione w niniejszym sprawozdaniu. Ponadto, celem przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu opiekunów zastępczych w 2024 roku zorganizowano 2 grupy wsparcia oraz zapewniono 27 godzin superwizji indywidualnej i grupowej. Zorganizowano także 1 wyjazd edukacyjno-integracyjnych dla rodzin zastępczych wraz z małoletnimi – zorganizowano spływ kajakowy rzeką Piaśnica wraz z grillem oraz spotkanie świąteczne w kinie Fregata, a także podejmowane działania edukacyjno-promocyjne podczas Dni Jakubowych w Lęborku.

14a) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji

W 2024 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracujący w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podnosili swoje kwalifikacje w formie szkoleń, ale także cyklicznie brali udział w systematycznej superwizji prowadzonej przez superwizora. Poniższa tabela przedstawia szkolenie, w których brali udział zarówno koordynatorzy jak pracownicy realizujący zadania na rzecz pieczy zastępczej – Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej i Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

Lp.	Imię i nazwisko stanowisko	Kurs/szkolenie
1.	Kamila Lukowska Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	– „Doradztwo dotyczące dokumentów strategicznych w obszarze usług społecznych dla członków Obszaru Metropolitalnego Gdańsk Gdynia Sopot, w wymiarze 4h w ramach projektu „Włączamy Pomorskie!”” – „Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce” – Zrozumieć rodzinę - dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą spokrewnioną – „Zachowanie autoagresywne u dzieci, czyli wołanie o pomoc” – „Jak komunikować się z nastolatkiem, żeby się dogadać” – webinar – Prezentacja systemu CRPZ, Aplikacja Piecza Zastępcza – webinar – Zdrowie psychiczne nastolatka z FASD” – konferencja online
2.	Patrycja Głubiak Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	– „Zachowania autoagresywne u dzieci, czyli wołanie o pomoc” – „Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce” – „Zrozumieć rodzinę – dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą spokrewnioną” – „Budowanie odporności psychicznej u dzieci” – „Pomoc dziecku krzywdzonemu. Dziecko w procedurze Niebieskiej Karty” – „Losy młodzieży wychowywanej i zresocjalizowanej w instytucji – jak zadbać o dobrą przyszłość młodych ludzi” – „Webinar dla kadr służb reintegracji społecznej w zakresie pracy z młodzieżą spożywającą substancje psychoaktywne” on-line – „Jak komunikować się z nastolatkiem żeby się dogadać” Webinar on-line – „Zdrowie psychiczne nastolatka z FASD” – Webinarium – Aplikacja Piecza zastępcza
3.	Monika Zocek-Piepiórka Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	– „Budowanie odporności psychicznej u dzieci” – „Dzieci i młodzież. Zachowania ryzykowne, zagrożenia, kryzys” – konferencja – „Zrozumieć rodzinę – dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą spokrewnioną” – „Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce” – „Pomoc dziecku krzywdzonemu. Dziecko w procedurze Niebieskiej Karty” – „Zachowanie autoagresywne u dzieci, czyli wołanie o pomoc” – „Rozwój i deinstytucjonalizacja usług społecznych oraz wybranych usług zdrowotnych w województwie pomorskim – perspektywy, szanse i możliwości wdrożeniowe” – konferencja – „Losy młodzieży wychowywanej i zresocjalizowanej w instytucji – jak zadbać o dobrą przyszłość młodych ludzi” – konferencja – „Problemy społeczne mające wpływ na popełnianie przestępstw i czynów karalnych na terenie naszego miasta” – konferencja – „Jak komunikować się z nastolatkiem” – webinar – „Zdrowie psychiczne nastolatka z FASD” – konferencja online – Prezentacja systemu CRPZ, Aplikacja Piecza Zastępcza - webinar – „Doradztwo dotyczące dokumentów strategicznych w obszarze usług społecznych” – studia podyplomowe – psychotraumatologii

4.	Daria Rahn Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	– „Zachowanie autoagresywne u dzieci, czyli wołanie o pomoc” – Zrozumieć rodzinę - dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą spokrewnioną – „Jak komunikować się z nastolatkiem, żeby się dogadać” – webinar – Prezentacja systemu CRPZ, Aplikacja Piecza Zastępcza – webinar – „Pomoc dziecku krzywdzonemu. Dziecko w procedurze Niebieskiej Karty” – Zdrowie psychiczne nastolatka z FASD” – konferencja online
5.	Żaneta Mazur Psycholog	– Terapia schematu – szkolenie certyfikacyjne – Nieprawidłowo kształtująca się osobowość i inne wyzwania w pracy z młodzieżą – Diagnostyka i terapia zaburzeń związanych z traumą - najnowsze wytyczne – „Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce” – Przygotowanie pedagogiczne - 3 semestry – zaświadczenie MEN – „Pomoc dziecku krzywdzonemu. Dziecko w procedurze Niebieskiej Karty” – Praca z traumą u dzieci: zabawa, zasoby, ciało – Praktyczne metody pracy z traumą relacyjną u dzieci i nastolatków – Jak pracować z trybami schematów wykorzystując rekwizyty. Szkolenie dla psychoterapeutów 3 fali CBT
6.	Agnieszka Pietrzyk Pedagog	– „Budowanie odporności psychicznej u dzieci” szkolenie – „Rozwój i deinstytucjonalizacja usług społecznych oraz wybranych usług zdrowotnych w województwie pomorskim – perspektywy, szanse i możliwości wdrożeniowe” – konferencja – Ochrona danych osobowych – „Losy młodzieży wychowywanej i zresocjalizowanej w instytucji – jak zadbać o dobrą przyszłość młodych ludzi” – konferencja – „Webinar dla kadr służb reintegracji społecznej w zakresie pracy z młodzieżą spożywającą substancje psychoaktywne” – „Jak komunikować się z nastolatkiem, żeby się dogadać” – webinar – „Zdrowie psychiczne nastolatka z FASD” – konferencja – Aplikacja Piecza Zastępcza – webinar – Zrozumieć rodzinę - dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą spokrewnioną” – „Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce” – Czy trudy dzieciństwa wpływają na zdrowie psychiczne ? – „Zachowanie autoagresywne u dzieci, czyli wołanie o pomoc” – „Pomoc dziecku krzywdzonemu. Dziecko w procedurze Niebieskiej Karty”
7.	Marta Maryniak Specjalista pracy z rodziną	– „Budowanie odporności psychicznej u dzieci” szkolenie – „Rozwój i deinstytucjonalizacja usług społecznych oraz wybranych usług zdrowotnych w województwie pomorskim – perspektywy, szanse i możliwości wdrożeniowe” – konferencja – Ochrona danych osobowych – „Losy młodzieży wychowywanej i zresocjalizowanej w instytucji – jak zadbać o dobrą przyszłość młodych ludzi” – konferencja – „Webinar dla kadr służb reintegracji społecznej w zakresie pracy z młodzieżą spożywającą substancje psychoaktywne” – „Jak komunikować się z nastolatkiem, żeby się dogadać” – webinar – „Zdrowie psychiczne nastolatka z FASD” – konferencja – Prezentacja systemu CRPZ, Aplikacja Piecza Zastępcza – webinar – Zrozumieć rodzinę - dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą spokrewnioną” – „Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce” – „Zachowanie autoagresywne u dzieci, czyli wołanie o pomoc”
8.	Emilia Rumińska- Malinowska Starszy specjalista pracy z rodziną	– „Budowanie odporności psychicznej u dzieci” szkolenie – „Rozwój i deinstytucjonalizacja usług społecznych oraz wybranych usług zdrowotnych w województwie pomorskim – perspektywy, szanse i możliwości wdrożeniowe” – konferencja – Ochrona danych osobowych – „Losy młodzieży wychowywanej i zresocjalizowanej w instytucji – jak zadbać o dobrą przyszłość młodych ludzi” – konferencja – „Webinar dla kadr służb reintegracji społecznej w zakresie pracy z młodzieżą spożywającą substancje psychoaktywne” – „Jak komunikować się z nastolatkiem, żeby się dogadać” – webinar – „Zdrowie psychiczne nastolatka z FASD” – konferencja – Prezentacja systemu CRPZ, Aplikacja Piecza Zastępcza – webinar – Zrozumieć rodzinę - dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą spokrewnioną”

		– „Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce” – Doradztwo dotyczące dokumentów strategicznych w obszarze usług społecznych” – „Pomoc dziecku krzywdzonemu. Dziecko w procedurze Niebieskiej Karty” – „Zachowanie autoagresywne u dzieci, czyli wołanie o pomoc” – „Problemy społeczne mające wpływ na popełnianie przestępstw i czynów karalnych na terenie naszego miasta” – konferencja
9.	Marta Hawruto Starszy specjalista pracy socjalnej	– „Budowanie odporności psychicznej u dzieci” szkolenie – „Losy młodzieży wychowywanej i zresocjalizowanej w instytucji – jak zadbać o dobrą przyszłość młodych ludzi” – konferencja – „Problemy zdrowia fizycznego u dzieci z FASD” – „Zdrowie psychiczne nastolatka z FASD” – konferencja – Doradztwo dotyczące dokumentacji strategicznych w obszarze usług społecznych dla pracowników obszaru metropolitalnego – „Jak komunikować się z nastolatkiem” – webinar – Prezentacja systemu CRPZ, Aplikacja Piecza Zastępcza – webinar – „Zrozumieć rodzinę – dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą spokrewnioną” – „Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce” – „Zachowanie autoagresywne u dzieci, czyli wołanie o pomoc” – „Pomoc dziecku krzywdzonemu. Dziecko w procedurze Niebieskiej Karty
10.	Michalina Bizewska Starszy specjalista pracy socjalnej	– „Budowanie odporności psychicznej u dzieci” szkolenie – „Rozwój i deinstytucjonalizacja usług społecznych oraz wybranych usług zdrowotnych w województwie pomorskim – perspektywy, szanse i możliwości wdrożeniowe” – konferencja – „Losy młodzieży wychowywanej i zresocjalizowanej w instytucji – jak zadbać o dobrą przyszłość młodych ludzi” – konferencja – „Usługi społeczne i zdrowotne w programie PEP” - seminarium – „Dzieci i młodzież. Zachowania ryzykowne, zagrożenia, kryzys” – konferencja szkoleniowa – „Problemy zdrowia fizycznego u dzieci z FASD” – „Doradztwo dotyczące dokumentów strategicznych w obszarze usług społecznych” – „Zdrowie psychiczne nastolatka z FASD” – konferencja – „Jak komunikować się z nastolatkiem” – webinar – „Zrozumieć rodzinę – dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą spokrewnioną” – Prezentacja systemu CRPZ, Aplikacja Piecza Zastępcza – webinar – „Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce” – „Ustalenie solidarnej opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej wraz z odstąpieniem od opłat” - słuchacz – „Zachowanie autoagresywne u dzieci, czyli wołanie o pomoc” – Ewidencja Młodoletnich Obywateli Ukrainy – „Pomoc dziecku krzywdzonemu. Dziecko w procedurze Niebieskiej Karty”
11.	Joanna Dalkowska Kierownik Działu Pieczy Zastępczej	– „Budowanie odporności psychicznej u dzieci” – „Dzieci i młodzież. Zachowania ryzykowne, zagrożenia, kryzys” – konferencja – „Zrozumieć rodzinę – dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą spokrewnioną” – „Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce” – „Pomoc dziecku krzywdzonemu. Dziecko w procedurze Niebieskiej Karty” – „Usługi społeczne i zdrowotne w programie PEP” - seminarium – „Zachowanie autoagresywne u dzieci, czyli wołanie o pomoc” – „Rozwój i deinstytucjonalizacja usług społecznych oraz wybranych usług zdrowotnych w województwie pomorskim – perspektywy, szanse i możliwości wdrożeniowe” – konferencja – „Losy młodzieży wychowywanej i zresocjalizowanej w instytucji – jak zadbać o dobrą przyszłość młodych ludzi” – konferencja – „Problemy społeczne mające wpływ na popełnianie przestępstw i czynów karalnych na terenie naszego miasta” – konferencja – „Jak komunikować się z nastolatkiem” – webinar – „Zdrowie psychiczne nastolatka z FASD” – konferencja online – Prezentacja systemu CRPZ, Aplikacja Piecza Zastępcza – webinar – „Doradztwo dotyczące dokumentów strategicznych w obszarze usług społecznych” – szkolenie dla specjalistów w zakresie ustalania poziomu wsparcia – Gdańsk – szkolenie doszkalające dla specjalistów w zakresie ustalania poziomu wsparcia – Warszawa – studia podyplomowe – psychotraumatologia

15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy

Sprawozdanie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, w związku z faktem iż jest nim Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku, składane jest rokrocznie wraz ze sprawozdaniem z działalności jednostki.

16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku zgłosiło 17 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego, celem poszukiwania dla nich rodziny przysposabiającej. Jednocześnie na mocy prowadzonych oddziaływań, w 2024 roku 7 dzieci zostało przysposobionych do rodzin adopcyjnych.

Ponadto w PCPR w Łęborku przyjęto w zakresie dokumentowania zgłaszania do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną podstawowe druki określone w załączniku nr 13 (13a-13d) zarządzenie nr 4/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku.

17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku

Łącznie w 2024 roku złożono 14 wniosków o wsparcie w postaci zapewnienia rodziny pomocowej przez przedstawicieli rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Wnioski o zabezpieczenie dzieci w rodzinie pomocowej wynikały głównie z wyjazdu na wypoczynek opiekunów zastępczych, wyjazd na turnus rehabilitacyjny, wyjazd na uroczystość rodzinną oraz rehabilitację opiekuna zastępczego. Łącznie w 2024 roku w rodzinach pomocowych było umieszczonych 12 dzieci w ilości 135 dni. Każdorazowo umowy na czasowe pełnienie funkcji rodziny pomocowej podpisywane były z przedstawicielami rodzin zastępczych zawodowych i prowadzącymi rodzinne domy dziecka. Rodzinom tym, godnie z obowiązującymi przepisami udzielano przysługujące świadczenia finansowe.

Załącznik nr 2 - Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021-2027

Do zadań własnych powiatu wynikających z art.19 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o konsultacje z właściwymi terytorialnie gminami. Uchwałą Nr XXVI/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18.02.2021 roku przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021-2027. Celem ww. dokumentu jest przedstawienie problemów społecznych występujących w społeczności powiatu lęborskiego oraz wskazanie metod i kierunków działania, które będą je minimalizować i rozwiązywać. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców powiatu lęborskiego, a w szczególności tych, którzy zagrożeni są marginalizacją, poprzez ich włączenie społeczne.

Do realizacji Strategii zobowiązany jest samorząd powiatu oraz gmin, w szczególności jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej oraz inne podmioty zaangażowane w realizację polityki społecznej. Głównym koordynatorem realizacji strategii z ramienia powiatu lęborskiego i realizatorem kierunków działań jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Kluczowa rola dla realizacji zadań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, oparta jest na współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej samorządów powiatowego, gminnych i wojewódzkiego oraz sektora pozarządowego.

Zgodnie z rozdziałem IX pn.: „Monitoring i Ewaluacja” ww. Strategii, po zakończeniu roku kalendarzowego należy dokonać merytoryczną ocenę realizacji Strategii. Monitoring Strategii prowadzony jest w oparciu o określone wskaźniki. Źródłem pozyskania danych na potrzeby organizacji procesu monitoringu są dane z oceny zasobów pomocy społecznej, sprawozdań z działalności jednostek pomocy społecznej z powiatu lęborskiego oraz statystyk publicznych.

Z uwagi na powyższe, w celu przeprowadzenia wnikliwej oceny realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Lęborskiego na lata 2021 – 2027 za rok 2024, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zwróciło się do jednostek pomocy społecznej oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Lęborku i wybranych organizacji pozarządowych o udostępnienie danych. Szczegółowe zestawienie wskaźników realizacji działań za 2024 rok wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Priorytet I - RODZINA W ŚRODOWISKU LOKALNYM – SPRAWNY SYSTEM REAGOWANIA W SYTUACJI KRYZYSU W RODZINIE			
Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2024 rok (wg stanu na 31.12.2024 roku)
I.1.	Wspieranie rodziny we właściwym pełnieniu jej funkcji	1. Integracja środowiska rodzin poprzez zapewnienie rodzinom i jej członkom dostępu do poradnictwa specjalistycznego i terapii.	– ilość osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego, w szczególności poradnictwa specjalistycznego w zakresie opieki i wychowania (poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, socjalne, rodzinne, itp.) – 1147 osób – ilość osób korzystających z terapii w związku z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi – 125 osób
		2. Uczestnictwo rodzin w integracyjnych przedsięwzięciach edukacyjnych, kulturalno-artystycznych i sportowych jako alternatywa aktywnego i pożądanego spędzania czasu wolnego.	– ilość osób biorących udział w przedsięwzięciach edukacyjnych, kulturalno-artystycznych i sportowych organizowanych dla rodzin na terenie powiatu łębskiego – 651 osób
		3. Realizacja programów/projektów z zakresu wsparcia dziecka i rodziny.	– ilość realizowanych programów/projektów z zakresu wsparcia dziecka i rodziny - 10 – ilość osób uczestniczących w projektach/programach wsparcia rodziny – 562 – wartość środków finansowych wykorzystanych na rzecz wspierania rodzin powiatu łębskiego – 35.892,00 zł (dane z ops)
		4. Działania profilaktyczne oraz edukacyjno-informacyjne dla rodziców z zakresu kształtowania prawidłowych postaw rodzicielskich.	– ilość działań z zakresu profilaktyki opiekuńczo-wychowawczej skierowanych do mieszkańców powiatu – 12 – ilość osób biorących udział w działaniach profilaktycznych oraz edukacyjno-informacyjnych z zakresu profilaktyki opiekuńczo-wychowawczej – 400
I.2.	Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej	1. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym zapewnienie bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa.	– ilość osób pierwszorazowych zgłaszających się po pomoc do OIK (z uwzględnieniem kategorii problemu) – 153 osób, w tym: 30 osób z problemem przemocy, w tym 4 zakwalifikowane do programu korekcyjno-edukacyjnego, 1 osoba z problemami z utratą zdrowia, 43 osoby z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, 1 osób z problemami związanym i z utratą zdrowia, 30 osób z problemami rodzinnymi, małżeńskimi, partnerskimi, 2 osoby po próbie samobójczej, 4 osoby w żałobie oraz 39 z innymi problemami, – ilość osób korzystających z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (socjalnego, psychologicznego, prawnego, mediacji), w tym: 32 osoby – poradnictwo socjalne, rodzinne, 82 osób – poradnictwo psychologiczne, 41 osób – poradnictwo prawne, 50 osób – poradnictwo pedagogiczne, – ilość osób korzystających z terapii – 17 osób, w tym 4 dzieci – ilość osób, którym zapewniono pobyt w hostelu – domu dla matek (ojców) z dziećmi lub kobiet w ciąży – 25 osób , w tym 17 dzieci i 1osoba w wieku poprodukcyjnym - niepełnosprawna.
		2. Szkolenie kadry jednostek pomocy społecznej w zakresie udzielania wsparcia rodzinom i osobom dotkniętym kryzysem.	– ilość przeprowadzonych szkoleń – 1 szkolenie realizowane w dwóch dniach dla dwóch grup uczestników, – ilość osób biorących udział w szkoleniach – 91 osób
		3. Integracja instytucji i organizacji pozarządowych w celu budowania systemu skutecznej pomocy na rzecz rodziny i osób znajdujących się w kryzysie	– ilość partnerów, z którymi podjęto współpracę – 61 partnerów – ilość zawartych porozumień – 6 – ilość osób, wobec których podjęto działania oparte na porozumieniu lub współpracy – 31
		4. Podejmowanie inicjatyw popularyzujących działania OIK	– ilość inicjatyw popularyzujących działania OIK – 11 inicjatyw – ilość i rodzaj materiałów informacyjnych - 705 szt.: „Vademekum antyPrzemocy”, ulotki składane, ulotki dwustronne oraz gadżety reklamowe (pendrive i długopis) – 300 szt.

I.3.	Podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar przemocy	1. Doskonalenie systemu profesjonalnej pomocy oraz wsparcia ofiar przemocy w rodzinie poprzez: a) wdrażanie form wsparcia specjalistycznego, b) doskonalenie i poprawę infrastruktury pomocowej dla osób dotkniętych przemocą i sytuacją kryzysową 2. Zapewnienie dostępnego dla mieszkańców powiatu bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego oraz możliwość uczestnictwa w terapii specjalistycznej 3. Zapewnienie schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i sytuacją kryzysową 4. Podejmowanie działań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych na rzecz osób stosujących przemoc. 5. Organizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych w celu zmiany mentalności społeczności lokalnej w postrzeganiu zjawiska przemocy w rodzinie. 6. Podejmowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży na rzecz przeciwdziałania przemocy.	– ilość dostępnych form wsparcia specjalistycznego – 18 formy wsparcia – ilość osób korzystających ze wsparcia w zakresie przemocy domowej – 30 osób – ilość szkoleń, konferencji i osób w niej uczestniczących – kadry pomocy społecznej o tematyce przeciwdziałania przemocy domowej – 1 szkolenie realizowane w dwóch dniach dla dwóch grup uczestników 91 osób – ilość osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego (socjalnego, psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, itp.) 32 osoby – poradnictwo socjalne, rodzinne, 82 osób – poradnictwo psychologiczne, 41 osób – poradnictwo prawne, 50 osób – poradnictwo pedagogiczne, – liczba osób korzystających z terapii specjalistycznej krótkoterminowej – 17 os., w tym 4 dzieci – ilość dostępnych miejsc zapewnienia schronienia dla osób dotkniętych przemocą i sytuacją kryzysową – 10 miejsc (dla 3 matek z dziećmi i kobiet w ciąży) – liczba osób , którym zapewniono schronienie, w tym liczba dzieci – 7 matek., 17 dzieci, 1 osoba starsza niepełnosprawna. – ilość osób biorących udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową – 11 os. – ilość osób biorących udział w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową – 4 os. – ilość zorganizowanych kampanii – 4 kampanie – liczba partnerów, z którymi podjęto współpracę, w celu realizacji kampanii 61 partnerów – ilość podejmowanych działań – 6 działań – ilość placówek objętych działaniami – 35 placówek – ilość materiałów wykorzystywanych do działań o charakterze profilaktycznym, 705 szt.: „Vademekum antyPrzemocy”, ulotki składane, ulotki dwustronne oraz gadżety reklamowe (pendrive i długopis) – 300 szt. – ilość realizowanych programów edukacyjno-profilaktycznych o zasięgu powiatowym – 3 programy
I.4.	Ograniczenie zjawiska bezrobocia poprzez odpowiednią politykę rynku pracy w powiecie	1. Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez zapewnienie dostępu do odpowiednich informacji, zastosowanie instrumentów rynku pracy. 2. Przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków bezrobocia.	– ilość osób bezrobotnych w powiecie – 2.164 osoby – wskaźnik bezrobocia w powiecie – 10,3% – ilość ofert pracy – 1.366 w tym 14 ofert dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – ilość programów i działań aktywizujących dla osób bezrobotnych – 5 – ilość osób objętych pomocą finansową z tytułu bezrobocia – 427 osób – ilość podejmowanych inicjatyw w celu wsparcia osób zagrożonych bezrobociem, ubóstwem poprzez podejmowanie następujących inicjatyw: ○ prace interwencyjne – 136 osób (w tym 36 osób kontynuowało prace interwencyjne rozpoczęte w 2023 roku) ○ roboty publiczne – 79 osób (w tym 18 osób kontynuowało roboty publiczne rozpoczęte w 2023 roku), ○ bon zatrudnieniowy dla osoby bezrobotnej do 30 roku życia – 5 osób (w tym 2 osoby kontynuowały zatrudnienie w ramach bonu zatrudnieniowego rozpoczęte w 2023 roku), ○ dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia – 17 osób (w tym 9 osób kontynuowały zatrudnienie w ramach w/w dofinansowania rozpoczętego w 2023 oraz 1 osoba w 2022 r.),

			- o bon na zasiedlenie – 16 osób, - o prace społecznie użyteczne – 17 osób, - o staże – 223 osoby (w tym 55 osób kontynuujących staż rozpoczęty w 2023 roku) - o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 75 osób, - o Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 30 osób, - o zwrot całości lub części kosztów zatrudnienia w domu pomocy społecznej - o lub jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – 13 osób (w tym 6 osób kontynuowało zatrudnienie w ramach w/w formy rozpoczętej w 2023 roku). - o Wsparcie towarzyszące tj. zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania stażu / szkolenia – 87 osób, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 – 43 osoby.
		3. Wdrażanie różnych form aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych	– ilość osób korzystających z różnych form aktywizacji zawodowej: - o staże -223 osoby (w tym 55 osób kontynuujących staż rozpoczęty w 2023 roku), - o prace interwencyjne – 136 osób (w tym 36 osób kontynuowało prace interwencyjne rozpoczęte w 2023 roku) - o roboty publiczne – 79 osób (w tym 18 osób kontynuowało roboty publiczne rozpoczęte w 2023 roku), - o ilość osób z niepełnosprawnością objętych rehabilitacją zawodową – 0 os. - o bon zatrudnieniowy dla osoby bezrobotnej do 30 roku życia – 5 osób (w tym 2 osoby kontynuowały zatrudnienie w ramach bonu zatrudnieniowego rozpoczęte w 2023 roku), - o dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia – 17 osób (w tym 9 osób kontynuowały zatrudnienie w ramach w/w dofinansowania rozpoczętego w 2023 oraz 1 osoba w 2022 roku), - o bon na zasiedlenie – 16 osób, - o prace społecznie użyteczne – 17 osób - o zwrot całości lub części kosztów zatrudnienia w domu pomocy społecznej lub jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – 13 osób (w tym 6 osób kontynuowało zatrudnienie w ramach w/w formy rozpoczętej w 2023 roku) - o szkolenia w tym: 135 osób – szkolenia grupowe, 13 osób – szkolenia indywidualne, 11 osób – bony szkoleniowe (wydano 186 skierowań, w tym 27 osób skierowano na 2 szkolenia).
		4. Wspieranie idei samozatrudnienia oraz wsparcie osób rozpoczynających działalność gospodarczą.	– ilość przeprowadzonych szkoleń – 6 szkoleń dla 71 osób – ilość osób podejmujących z powodzeniem działalność gospodarczą – 75 osób
I.5.	Współpraca instytucjonalna – prawidłowa komunikacja i podnoszenie jakości usług świadczonych przez instytucje realizujące zadania polityki społecznej	1. Pogłębienie współpracy między instytucjami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz społeczności lokalnej – budowanie partnerskich relacji pomiędzy mieszkańcami, samorządem i instytucjami.	– ilość inicjatyw podejmowanych w celu pogłębienia współpracy – 7
		2. Bieżące prowadzenie bazy danych o organizacjach pozarządowych działających w powiecie na rzecz rodzin.	– ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin – 19
		3. Opracowanie i wdrażanie projektów i programów związanych z podnoszeniem jakości życia.	– ilość projektów/programów związanych z podnoszeniem jakości życia w powiecie łęborskim – 8
		4. Inicjowanie lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.	– ilość zorganizowanych kampanii tematycznych – 5

Priorytet II - DOSKONALENIE SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM			
Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2024 rok (wg stanu na 31.12.2024 roku)
II.1.	Promocja i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej	1. Wzmacnianie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej - – pozyskiwanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych i prowadzenia rodzinnych domów dziecka i promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej	– ilość dzieci w rodzinach zastępczych (umieszczonych i przebywających) – 47 osób umieszczonych, 178 przebywających w ciągu roku – ilość rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka – 88 rodzin zastępczych, w tym: 7 - rodziny zawodowe, 1 - pogotowia, 21 - rodziny zastępcze niezawodowe, 56 rodziny zastępcze spokrewnione oraz 4 rodzinne domy dziecka, – ilość kampanii promujących rodzinne formy pieczy zastępczej – 1 kampania – ilość wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, z uwzględnieniem powodów – 33 wychowanków, w tym: 14 - do domu rodzinnego, 0 - do rodziny zastępczej, 7 – do adopcji, 2 – do instytucjonalnej pieczy, 10 – program usamodzielnienia
		2. Wspieranie, wzmacnianie i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych.	– ilość szkoleń i osób biorących udział w szkoleniach, skierowanych do rodzinnej pieczy zastępczej – 3 szkolenia, średnio wzięło w nich udział 8 osób – ilość spotkań grupy wsparcia – 2 spotkań – ilość spotkań superwizji dla rodzin zastępczych i liczba opiekunów biorących w nich udział – 9, średnio wzięło udział po 10 osób,
		3. Zapewnienie warunków sprawowania pieczy zastępczej.	– ilość miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej – 51 miejsc – ilość dzieci umieszczonych w rodzinach adopcyjnych – 7 osób – ilość dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej – 14 osób – ilość programów i wielkość środków finansowych uzyskanych ze źródeł zewnętrznych na finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej – tzw. dodatek wychowawczy – 0,00 zł (przejęcie przez ZUS) – ilość osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego, w szczególności poradnictwa specjalistycznego w zakresie opieki i wychowania (poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, psychiatryczne, socjalne, rodzinne, itp.), - 150 osób
		4. Podnoszenie kwalifikacji, umiejętności i rozwój działalności kadry systemu wsparcia rodzin na rzecz pieczy zastępczej	– ilość osób biorących udział w superwizji, kursach, szkoleniach oraz innych formach rozwoju zawodowego – 17 osób
II.2.	Podnoszenie standardu usług w istniejącej instytucjonalnej pieczy zastępczej	1. Utrzymanie funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej na poziomie zaspokajającym potrzeby umieszczenia dzieci z terenu Powiatu Lęborskiego.	– ilość miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu – 2 placówki, łącznie 28 miejsc, w tym: 27 – socjalizacyjnych, 1 miejsce interwencyjne, – ilość dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 36 dzieci (w ciągu roku) – 26 - miejsce socjalizacyjne
		2. Zapewnienie usług na poziomie obowiązujących standardów.	– ilość pracowników w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 23 osoby – ilość osób biorących udział w szkoleniach i formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych – 13 osób – ilość wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, z uwzględnieniem powodów – 8 wychowanków – 2 powrót do rodziny, 4 wychowanków - rozpoczęcie procesu usamodzielnienia, 1 umieszczenie w pieczy instytucjonalnej powiatu pochodzenia, 1 objęcie opieką przez inny kraj – ilość wychowanków korzystających ze specjalistycznego wsparcia i pomocy w placówce i na zewnątrz: indywidualne/grupowe zajęcia z psychologiem – 9 osób, psychoterapia poza placówką – 7 osób, indywidualne/grupowe zajęcia z pedagogiem – 25, warsztaty umiejętności społecznych – 3 osoby, hipoterapia – 12 osób, korepetycje – 6 osób, siłownia/klub sportowy – 11 osób

		3. Funkcjonowanie na terenie powiatu placówek wsparcia dziennego.	– ilość placówek (miejsc) wsparcia dziennego na terenie powiatu lęborskiego – 1/20 miejsc – ilość osób korzystających z placówek wsparcia dziennego na terenie powiatu – przeciętnie 10 dzieci.
II.3.	System wsparcia dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	1. Realizacja programów usamodzielnienia.	– ilość wychowanków usamodzielnianych z rodzinnej pieczy zastępczej – 20 wychowanków – ilość wychowanków usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych – 5 osób
		2. Objęcie usamodzielnianych wychowanków wsparciem specjalistycznym - psychologiczno-pedagogicznym, socjalnym i prawnym.	– ilość usamodzielnianych wychowanków objętych wsparciem specjalistycznym – psychologicznym – 0 osób realizujących IPU – ilość usamodzielnianych wychowanków objętych wsparciem pedagogicznym – 0 osób realizujących IPU – ilość wychowanków usamodzielnianych objętych wsparciem socjalnym – 25 – ilość usamodzielnianych wychowanków objętych pomocą prawną – 0
		3. Udzielanie pomocy usamodzielniającym się wychowankom zgodnie z obowiązującymi przepisami np.: na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, a także w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych czy zatrudnienia.	– ilość usamodzielniających się wychowanków otrzymujących pomoc na kontynuowanie nauki – 18 osób – kwota wypłaconych środków – 111.859,05 zł – ilość usamodzielniających się wychowanków, którym wypłacono pomoc na usamodzielnienie – 5 osób – kwota wypłaconych środków – 38.434,00 zł – ilość usamodzielniających się wychowanków, którym wypłacono pomoc na zagospodarowanie – 4 osoby – kwota udzielonej pomocy – 8.389 zł – ilość usamodzielniających się wychowanków, którym udzielono pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia - 0
		4. Zapewnienie wsparcia poprzez zapewnienie miejsc w mieszkaniu treningowym i w mieszkaniu chronionym dla wychowanków usamodzielnianych z pieczy zastępczej.	– ilość mieszkań treningowych oraz liczba w nich miejsc – 1 mieszkanie, 3 miejsca – ilość usamodzielnianych wychowanków korzystających z mieszkań treningowych – 4 osoby w ciągu roku, 2 – stan na dzień 31.12.2024 r.
		5. Umożliwienie uczestnictwa wychowankom w projektach i programach aktywizujących i integrujących, w tym dofinansowywanych ze środków UE.	– ilość wychowanków biorących udział w projektach i programach aktywizujących i integrujących, w tym dofinansowywanych ze środków UE – 0 osób
II.4.	Współpraca instytucjonalna -budowanie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy instytucjami i organizacjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie	1. Współpraca z gminami, jednostkami organizacyjnymi gminnymi i powiatowymi na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.	– ilość kontaktów z przedstawicielami gminnych i powiatowych jednostek organizacyjnych w celu pogłębienia współpracy na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej – 267
		2. Współpraca koordynatorów z ramienia organizatora rodzinnych form pieczy zastępczej z pedagogami, psychologami, asystentami rodziny z ośrodków pomocy społecznej, kuratorami, szkołą, policją, środowiskiem lokalnym.	– ilość kontaktów koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z pedagogami, psychologami, asystentami rodziny, kuratorami, szkołą, policją, itp. (w tym udział w Zespołach) - 1000
		3. Współpraca na rzecz zapewnienia pełnej pomocy i wsparcia w usamodzielnianiu wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.	– ilość kontaktów z przedstawicielami gminnych i powiatowych jednostek organizacyjnych w celu zapewnienia wszechstronnej pomocy i wsparcia w usamodzielnianiu wychowanków opuszczających pieczę zastępczą – 7
Priorytet III - WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ			
Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2024 rok (wg stanu na 31.12.2024 roku)
III.1.	Zwiększenie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnością	1. Realizacja programów z zakresu integracji i aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnością.	– ilość programów realizowanych z zakresu integracji i aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnością – 6 (działania z Algorytmu PFRON) – wysokość środków finansowych zaangażowanych na rehabilitację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością – 3.454.574,84 zł

		2. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w projektach systemowych i konkursowych, a także współfinansowanych ze środków UE, PFRON	– ilość osób z niepełnosprawnością, biorących udział w projektach systemowych i konkursowych, współfinansowanych z UE – 50 – wysokość środków finansowych zaangażowanych na formy wsparcia osób z niepełnosprawnością i ich rodzin – 685.482,23 zł
		3. Najpełniejsze wykorzystanie realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością.	– ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania uczestnictwa na turnusach rehabilitacyjnych i kwota dofinansowań – 76 os., 242.270,00 zł – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dof. sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz kwota dofinansowań – 195, 1.469.653,65zł – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do likwidacji barier - w komunikowaniu, technicznych i architektonicznych oraz kwota dofinansowania – 147, 678 484,00 zł – ilość osób przebywających w domach pomocy społecznej ze względu na chorobę – 146 osób
		4. Zwiększenie uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w działalności sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej.	– ilość osób z niepełnosprawnością objętych dofinansowaniami sportu, kultury, rekreacji i turystyki – 137 osób – wysokość środków finansowych udzielonego dofinansowania – 25.876,00 zł
III.2.	Wzrost aktywności osób z niepełnosprawnością na rynku pracy	1. Działania na rzecz podwyższenia poziomu wykształcenia, kwalifikacji zawodowych osób z niepełnosprawnością w ramach programu Aktywny Samorząd.	– ilość osób z niepełnosprawnością korzystających ze szkoleń, dofinansowań do studiów, do kursu prawa jazdy, itp. – 97 wnioski; przyznana kwota dofinansowań: 355.691,00 zł
		2. Objęcie osób z niepełnosprawnością instrumentami i usługami na rynku pracy.	– ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z doradztwa zawodowego – 40 osób – ilość osób korzystających z dofinansowania instrumentów rynku pracy, w szczególności do stażu oraz kwota dofinansowań - staż: 6 osób, w tym 1 osoba kontynuująca staż rozpoczęty w 2023 roku, kwota wypłaconego stypendium: 63.500,27 zł, zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania stażu – 1.855,33 zł, szkolenia: 4 osoby, kwota dofinansowań: 14.011,24 zł (koszty: stypendia szkoleniowe, koszty instytucji szkoleniowych, dojazdu na szkolenie) – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do utworzenia działalności gospodarczej oraz kwota dofinansowań - 1 osoba poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu, która otrzymała dofinansowanie ze środków PFRON , łączna kwota dofinansowań: 28.000,00 zł, – 2 osoby z niepełnosprawnościami – prace społecznie użyteczne, kwota dofinansowania: 2.270,16 zł.
		3. Wspieranie i aktywizowanie działań pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób z niepełnosprawnością.	– ilość zakładów pracy chronionej na terenie powiatu łęborskiego – 1 – wysokość środków finansowych na dofinansowania do utworzenia stanowisk pracy liczba utworzonych stanowisk pracy i kwota dofinansowań: - o 10 osób z niepełnosprawnościami – prace interwencyjne, w tym 4 osoby kontynuujące prace interwencyjne z 2023 r., dofinansowanie: 60.148,02 zł, - o 5 osób z niepełnosprawnościami – roboty publiczne, w tym 1 osoba kontynuująca roboty publiczne z 2023 r., dofinansowanie: 84.301,81 zł, - o 2 osoby z niepełnosprawnościami – dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia, dofinansowanie: 32.163,44 zł, - o 1 osoba z niepełnosprawnością– bon zatrudnieniowy dla osoby bezrobotnej do 30 roku życia, dofinansowanie: 10.395,17 zł, - o 1 osoba z niepełnosprawnością kontynuująca zatrudnienie od 2023 r. – zwrot całości lub części kosztów zatrudnienia w domu pomocy społecznej lub jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – dofinansowanie: 4.615,81 zł, - o refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego - 2 osoby z niepełnosprawnościami, dofinansowanie – 70.000 zł,

III.3.	Ochrona i przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnością	1. Rozpowszechnianie informacji z zakresu praw i uprawnień osób z niepełnosprawnością.	– ilość udzielonych porad prawnych na rzecz osób z niepełnosprawnością - 50 – ilość orzeczeń wydanych przez PZOON w Lęborku – 2.605 – ilość wydanych legitymacji dla osób z niepełnosprawnością – 1.105 – ilość wydanych kart parkingowych - 967
III.4.	Współpraca instytucjonalna – systemowa współpraca instytucji i organizacji na rzecz osób z niepełnosprawnością	1. Współpraca sektora publicznego z sektorem pozarządowym na rzecz osób z niepełnosprawnością	– ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem – 5 organizacji – wysokość środków finansowych udzielonego wsparcia organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu – 25.876,00 zł – ilość osób biorących udział w WTZ – 30 osób
		2. Wspieranie działań podejmowanych w zakresie likwidacji barier architektonicznych w przestrzeni publicznej.	– ilość złożonych wniosków i wysokość pozyskanych środków – 5, 325.291,23 zł
		3. Wspieranie i propagowanie wydarzeń sportowych, kulturalnych, informacyjnych na rzecz osób z niepełnosprawnością.	– ilość imprez kierowanych do osób niepełnosprawnych – 9
		4. Rozwój wolontariatu na rzecz osób z niepełnosprawnością	– ilość wolontariuszy – 20
Priorytet IV – WSPARCIE I AKTYWIZACJA SENIORÓW			
Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2024 rok (wg stanu na 31.12.2024 roku)
IV.1.	Zwiększenie aktywności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu osób w wieku senioralnym.	1. Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób w wieku senioralnym.	– ilość projektów realizowanych na rzecz seniorów – 17 – wartość środków finansowych na przedsięwzięcia realizowane na rzecz osób starszych: 641.112,48 zł – ilość kampanii – 0
		2. Wzmacnianie aktywności społecznej i integracji seniorów poprzez uwzględnienie ich potrzeb w ofercie wydarzeń kulturalnych, sportowych, edukacyjnych.	– ilość wydarzeń skierowanych dla osób starszych – 31 – ilość seniorów biorących udział w zajęciach wsparcia dziennego – 20 – ilość miejsc w domach pomocy społecznej – 146 – ilość miejsc w klubach seniora, placówkach wsparcia dziennego – 93
		3. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym.	– ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym – 2
		4. Udzielanie informacji seniorom o ich prawach i uprawnieniach.	– ilość osób korzystających z poradnictwa prawnego i socjalnego, mediacji – 286
		5. Rozwój wolontariatu na rzecz osób w wieku senioralnym.	– ilość wolontariuszy – 20
IV.2.	Rozwój pomocy instytucjonalnej dla osób w wieku senioralnym	1. Zapewnienie funkcjonowania instytucyjnej opieki dla osób starszych, somatycznie i psychicznie chorych w ramach domów pomocy społecznej i dostosowanie liczby miejsc do potrzeb społeczności powiatu.	– ilość miejsc w domach pomocy społecznej na terenie powiatu lęborskiego – 146 – ilość mieszkańców domów pomocy społecznej, w tym z powiatu lęborskiego – 146 – ilość osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej - 10
		2. Bieżąca standaryzacja usług świadczonych w domach pomocy społecznej.	– ilość środków przeznaczonych na utrzymanie i podnoszenie standardów świadczonych usług – wydatki wykonane: 12 482 146,38 zł, w tym na remonty i inwestycje: 370.969,02 zł
		3. Tworzenie i promowanie miejsc i instytucji przyjaznych seniorom.	– ilość utworzonych instytucji i miejsc, form proponowanej pomocy – 0
IV.3.	Współpraca instytucjonalna na rzecz osób w wieku senioralnym wymagających pomocy	1. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym.	– ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym oraz form świadczonego wsparcia – 12
		2. Rozwój współpracy instytucji pomocy społecznej oraz mieszkańców powiatu i ich rodzin w zakresie kierowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej.	– ilość decyzji kierujących wydanych osobom ubiegającym się o przyjęcie do domu pomocy społecznej – 34 – ilość osób powracających do środowiska rodzinnego – 3

Załącznik Nr 3 - Raporty z realizacji Programów w obszarach przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027

W 2024 roku w zakresie zadań Powiatu - własnych i zleconych z administracji rządowej – ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 6) m.in. realizowano:

- powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej;
- powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową;
- powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową.
- powiatowy program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

1. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027

Aktualnie obowiązujący Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027 jest skierowany do:

1. osób doznających przemocy domowej:
 - małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
 - rodzeństwa oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
 - osoby pozostającej w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - osoby pozostającej obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - osoby wspólnie zamieszkującej i gospodarującej oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwa i ich małżonków,
 - osoby pozostającej obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa osób stosujących przemoc domową,
 - małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec ww. osób,
2. osób stosujących przemoc domową – pełnoletnich, którzy dopuszczają się przemocy wobec osób wymienionych w punkcie 1,
3. świadków przemocy domowej – osób, które posiadają wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziały akt przemocy domowej,
4. społeczności lokalnej.

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przy współpracy m.in. z:

- Starostwem Powiatowym w Lęborku,
- miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej i Zespołami Interdyscyplinarnymi z terenu powiatu lęborskiego,
- Komendą Powiatową Policji w Lęborku,
- Sądem Rejonowym w Lęborku,
- Prokuraturą Rejonową w Lęborku,
- placówkami oświatowymi,

- organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, Kościołami, związkami wyznaniowymi funkcjonującymi na terenie powiatu lęborskiego,
- placówkami służby zdrowia,
- Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Lęborku,
- Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- innymi podmiotami działającymi na terenie powiatu lęborskiego.

W poniższej tabeli przedstawia się wskaźniki realizacji zadań programu w poszczególnych kierunkach działań Programu i kolejno sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji załączników do Programu, obowiązujących w 2024 roku.

OBSZAR I	Profilaktyka, diagnoza i edukacja społeczna		
CEL:	Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu lęborskiego.		
KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI	WSKAŹNIKI - Realizacja za 2024 rok (wg stanu na 31.12.2024 roku)
Poszerzanie wiedzy lokalnej społeczności, (w tym służb) na temat zjawiska przemocy domowej.	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu lęborskiego, w tym w odniesieniu do gmin, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.	– Sporządzenie diagnozy zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu lęborskiego..	liczba przeprowadzonych diagnoz zjawiska przemocy – 1
Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.	Prowadzenie kampanii o zasięgu powiatowym w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	– Organizowanie kampanii skierowanych do mieszkańców powiatu lęborskiego. – Współpraca z prasą, wymiana informacji pomiędzy instytucjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. – Współpraca z prasą, wymiana informacji pomiędzy instytucjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej – Przygotowanie i rozpowszechnianie informatorów, ulotek, plakatów dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej. – Upowszechnianie informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej na stronach internetowych, portalu społecznościowym.	liczba przeprowadzonych kampanii – 4 liczba opublikowanych artykułów prasowych – 2 liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów – 4 (705 szt.) liczba udostępnionych materiałów na stronach internetowych, portalu społecznościowym – 7
	Współpraca z kościołami lub związkami wyznaniowymi z terenu powiatu lęborskiego, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich.	– Nawiązywanie współpracy z duchownymi, osobami prowadzącymi nauki przedmażeńskie w zakresie wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach prowadzonych przez nich działań. – Przekazywanie materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej. – Zapraszanie do udziału w organizowanych konferencjach/spotkaniach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej duchownych, osób prowadzącymi nauki przedmażeńskie.	liczba zrealizowanych działań – 1 liczba przekazanych materiałów – 4 liczba kościołów, związków wyznaniowych, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej – 20
	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami funkcjonującymi na terenie powiatu lęborskiego, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach prowadzonych przez nie działań.	– Nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami w zakresie wprowadzania elementów edukacji na temat przemocy domowej w ramach prowadzonych przez nie działań. – Zapraszanie do udziału w organizowanych konferencjach/spotkaniach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej organizacji pozarządowych, stowarzyszeń działających na terenie powiatu lęborskiego.	liczba zrealizowanych działań – 1 liczba przekazanych materiałów – 4 liczba organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy – 20
	Podjęcie działań profilaktycznych w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.	– Opracowanie i realizowanie Programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie lęborskim	liczba podjętych działań – 6 liczba osób objętych wsparciem – 123

Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.	Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na terenie powiatu lęborskiego.	– Realizacja niniejszego Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027.	liczba zrealizowanych powiatowych programów przeciwdziałania przemocy domowej – 2
OBSZAR II	Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
CEL:	Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej		
KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI	WSKAŹNIKI - Realizacja za 2024 rok (wg stanu na 31.12.2024 roku)
Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocą domową oraz wypracowanie zasad współpracy.	Upowszechnianie baz danych w podległych pionach organizacyjnych.	– Przekazywanie do PCPR w Lęborku aktualnych baz danych przesyłanych przez Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku.	liczba podmiotów, którym zostały przekazane bazy danych – 9
	Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	– Podejmowanie wspólnie z instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi działań w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej – 4
Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	– Opracowanie i przekazywanie do publicznej wiadomości, innych jednostek z terenu powiatu lęborskiego materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy.	liczba opracowanych materiałów informacyjnych – 4 (liczba szacunkowa odbiorców materiałów informacyjnych – 298)
Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	Realizacja procedury „Niebieska Karty”.	– Wszczywanie procedury „Niebieska Karta” z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. – Przekazywanie wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - A” właściwemu miejscowo przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego z terenu miejsca zamieszkania lub pobytu osoby pokrzywdzonej, nie później niż w terminie 7 dni od wszczęcia procedur	liczba sporządzonych formularzy „NK – A” – 0 liczba przekazanych formularzy „NK - A” – 0
	Realizowanie pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych	– Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, socjalnego, grup wsparcia, zapewnianie schronienia, aktywizacja zawodowa	liczba osób objętych pomocą – 189 liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia – 12

	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.	– Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR – Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom doznającym przemocy domowej	liczba ośrodków interwencji kryzysowej – 1 liczba miejsc całodobowego pobytu w ośrodku interwencji kryzysowej – 10 liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowej, w tym w formie schronienia – 25
	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.	– Udzielanie wsparcia osobom z terenu powiatu łęborskiego doznającym przemocy domowej w uzyskaniu pomocy, w tym w formie schronienia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia zlokalizowanych jak najbliżej miejsca zamieszkania.	liczba osób, którym udzielono wsparcia w uzyskaniu pomocy w specjalistycznym ośrodku wsparcia – 25
	Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, informacyjnych dla osób doznających przemocy domowej	– Prowadzenie telefonu informacyjno - interwencyjnego dla osób z terenu powiatu łęborskiego.	liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej – 0 liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji – 0
	Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	– Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej	liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – 5 liczba zażaleń do sądu opiekuńczego na odebranie dziecka, o których mowa w art. 12a liczba zażaleń/liczba zawiadomień – 0

OBSZAR III	Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową		
CEL:	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.		
KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI	WSKAŹNIKI - Realizacja za 2024 rok (wg stanu na 31.12.2024 roku)
Tworzenie i rozszerzanie oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowym i wdrażanie do realizacji.	Ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie powiatu łęborskiego, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.	– Opracowanie i zamieszczanie na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Łęborgu informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy domowej.	aktualizowane na stronach internetowych inf. zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc domową – 1
	Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z danego powiatu właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji, komendantom oddziałów Żandarmerii Wojskowej oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku	– Sporządzenie i aktualizacja informatorów dotyczących realizacji programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową – Przesyłanie informatorów z powiatu właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji oraz gminom dwa razy do roku do dnia 30 stycznia i do dnia 15 lipca każdego kolejnego roku	przekazanie podmiotom aktualnego informatora zawierającego bazy teleadresowe w wersji elektronicznej – 9

Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej	Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	– Opracowanie i realizacja programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie lęborskim, przyjętego uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego.	liczba opracowanych programów – 1 liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych – 2 (kontynuacja edycji rozpoczętej w roku 2023 oraz rozpoczęcie nowej edycji w 2024r.)
	Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	– Przeprowadzanie monitoringu i ewaluacji, zgodnie z zapisami przyjętego programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie lęborskim	liczba osób, które przystąpiły do udziału w programie w 2024 roku – 11 liczba osób, które ukończyły program – 3
	Badanie skuteczności programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową poprzez monitorowanie ich zachowań.	– Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programie korekcyjno - edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową	Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym – 11 liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej – 3 z poprzednich edycji
Realizowanie programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań	Opracowanie i realizacja programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową	– Opracowanie i realizacja programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie lęborskim, przyjętego uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego	liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową – 1 liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych – 4 liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne – 2
	Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	– Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programie psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w powiecie lęborskim	liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu psychologiczno - terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej – 0

OBSZAR IV			
Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej			
CEL:			
Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej			
KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI PCPR	WSKAŹNIKI - Realizacja za 2024 rok (wg stanu na 31.12.2024 roku)
Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych pracowników w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	– Sporządzanie corocznie diagnozy potrzeb szkoleniowych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. – Zgłaszanie pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej do udziału w specjalistycznych szkoleniach, warsztatach itp. w zakresie zjawiska przemocy, sposobów jej zapobiegania, świadczenia pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, podejmowania działań wobec osób jej sprawców.	liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych – 1 liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej – 5

Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Wdrożenie instrumentów i narzędzi dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	– Zapewnianie pracownikom realizującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej wsparcia w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia – 5 liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych – 4 liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych – 6
---	--	---	--

2. Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku jest realizatorem Powiatowego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, przyjętego Uchwałą Nr LVII/388/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023 – 2027. Program realizowany jest w oparciu o aktualne Zasady finansowania i Rekomendacje dla podmiotów prowadzących program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową, opracowane przez Pomorski Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej. Realizator programu sporządza końcowe sprawozdane rzeczowo-finansowe z realizacji programu i przedkłada je Radzie Powiatu Lęborskiego wraz ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku składa sprawozdanie merytoryczne oraz rozliczenie kosztów realizacji programu do Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, w przypadku uzyskania środków finansowych z budżetu Państwa, a także sprawozdanie statystyczne Ministerstwu Rodziny i Polityki Społecznej w Centralnej Aplikacji Statystycznej każdego roku kalendarzowego. Program korekcyjno-edukacyjny jest adresowany do pełnoletnich osób stosujących przemoc domową. Uczestnikami programu mogą być osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień. Do programu nie kwalifikują się osoby chore psychicznie, osoby z poważnymi zaburzeniami osobowości i ma na celu w szczególności powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Jednostką odpowiedzialną za realizację programu w Powiecie Lęborskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Może zlecić przeprowadzenie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową podmiotowi zewnętrznemu, posiadającemu odpowiednie uprawnienia oraz kwalifikacje.

W celu pozyskania kandydatów do udziału w programie poinformowano o naborze: Sąd Rejonowy w Lęborku, Prokuraturę Rejonową w Lęborku, Przewodniczących Miejskich/Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych, ośrodki pomocy społecznej powiatu lęborskiego, współpracowano z Przewodniczącymi Miejskich/Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych w celu pozyskania kandydatów do udziału w programie, poprzez nawiązywanie kontaktów z potencjalnymi kandydatami, motywowanie do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym. Informowano również o jego realizacji policję, kuratorów sądowych, gminy powiatu lęborskiego, gminne/miejskie komisje ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, parafie na terenie powiatu lęborskiego. Szczegóły dotyczące planowanej realizacji programu zamieszczono na stronie internetowej PCPR w Lęborku, Starostwa Powiatowego w Lęborku, w lokalnej prasie, na portalu społecznościowym Facebook.

W 2024 roku kontynuowano program korekcyjno - edukacyjny rozpoczęty w 2023 roku oraz rozpoczęto kolejną edycję w roku 2024. Ramy czasowe ww. edycji obejmowały następujący zakres czasowy:

- edycja 2023/2024: od 16.10.2023 r. do 07.03.2024 r.
- edycja 2024/2025: od 13.09.2024 r. do 28.01.2025 r.

Umowy na realizację usług polegających na przeprowadzeniu programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w przypadku obu ww. edycji zawarto z dwoma trenerami.

Edycja 2023/2024:

Do programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową Edycja 2023/2024, realizowanego w okresie od 16.10.2023 r. - 07.03.2024 r. przystąpiło 15 osób (11 mężczyzn i 4 kobiety). Osoby te odbyły spotkania indywidualne (po 1 godzinie zegarowej na uczestnika) i podpisały kontrakt na udział w programie. Od listopada 2023 roku odbywały się zajęcia grupowe programu. Łącznie zrealizowano 17 spotkań (60 godzin zegarowych). Zajęcia odbywały się zgodnie z harmonogramem w Sali szkoleniowej w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. 16 spotkań po 3,5 godziny oraz 1 - 4 godziny). Tematyka zajęć była realizowana zgodnie z ustalonymi przed rozpoczęciem zajęć konspektami.

Program realizacji zajęć:

- 07.11.2023 r. - Organizacja pracy w grupie. „Jak to się stało, że tu jestem” (3,5 godz.)
- 14.11.2023 r. - Czego potrzeba mojej rodzinie do szczęścia? (3,5 godz.)
- 21.11.2023 r. - Moje emocje. (3,5 godz.)
- 28.11.2023 r. - Bilans emocji w moim życiu. (3,5 godz.)
- 05.12.2023 r. - Różnicowanie uczuć. (3,5 godz.)
- 12.12.2023 r. - Złość, agresja, przemoc – czym są? (3,5 godz.)
- 19.12.2023 r. - Złość/agresja/przemoc a mój charakter/moje picie. (3,5 godz.)
- 04.01.2024 r. - Drabina/natężenie złości/agresji przemocy. (3,5 godz.)
- 11.01.2024 r. - Zyski ze zmiany. (3,5 godz.)
- 18.01.2024 r. - Reduktory i monity. (3,5 godz.)
- 25.01.2024 r. - Wyzwalacze i sygnały ostrzegawcze. (3,5 godz.)
- 01.02.2024 r. - Bezpieczne reagowanie. (3,5 godz.)
- 08.02.2024 r. - Już siebie rozumiem. (3,5 godz.)
- 15.02.2024 r. - Akceptuję odmienność. (3,5 godz.)
- 22.02.2024 r. - Porozumiewanie się z drugim człowiekiem. (3,5 godz.)
- 29.02.2024 r. - Mój plan bezpieczeństwa. (3,5 godz.)
- 07.03.2024 r. - Podsumowanie i zakończenie programu. (4 godz.)

Zajęcia odbywały się głównie metodą warsztatową wzbogaconą o formę wykładową. Pojawiły się także techniki pracy właściwe dla dialogu motywującego oraz praca na tzw. wyjątkach, która jest właściwa dla BSFT. W trakcie zajęć wykorzystywano przede wszystkim metodę burzy mózgów oraz pracę na bazie gotowych formularzy. Część zajęć wymagała od uczestników realizacji zadania domowego, które było następnie omawiane na kolejnych zajęciach. Służyło to koncentracji uwagi uczestników programu na procesie zmiany, ale też miało skłonić ich do głębszej refleksji i zastanowienia się nad swoim dotychczasowym postępowaniem. Zadania domowe nie cieszyły się dużą akceptacją i uczestnicy zazwyczaj woleli pracować podczas zajęć niż w domach. Zajęcia przebiegały bez zastrzeżeń. Podczas pierwszych spotkań prowadzący zwracali szczególną uwagę na budowanie atmosfery grupy i pokazywali uczestnikom korzyści, jakie niesie za sobą systematyczne uczestniczenie w zajęciach. Został wspólnie opracowany kontrakt grupy, który zaakceptowali a następnie podpisali wszyscy uczestnicy. Osoby, które dołączyły do programu już po jego rozpoczęciu akceptowały stworzony kontrakt i podpisywali go. Uczestnicy aktywnie brali udział w zajęciach, jednak w początkowej fazie spotkań byli bardziej nastawieni na przekazywanie im wiedzy przez prowadzących niż na pracę własną. Postępowali zgodnie z przyjętym kontraktem, na zajęcia przychodzili punktualnie, jeśli nie mogli w nich uczestniczyć zawsze wcześniej informowali o tym prowadzących lub organizatora PKE. Problemem była słaba frekwencja na zajęciach. U części osób zmieniła się sytuacja osobista (m.in. problem z zapewnieniem opieki nad małoletnimi dziećmi, rozstanie z partnerką, podjęcie pracy poza Lęborkiem, zamknięcie procedury „Niebieskie Karty” czy rozpoczęcie „Szkoły dla rodziców”), co spowodowało, że część uczestników przestała przychodzić na zajęcia. Poza tym zdaniem prowadzących czynnikiem determinującym niską frekwencję była słaba motywacja osób zakwalifikowanych do PKE, którzy po tym jak została w ich rodzinie zakończona procedura „Niebieskie Karty”, zakończone postępowanie sądowe albo jak rozstawali się z partnerką, zaprzestawali regularnego uczestnictwa w zajęciach. Również osoby aktywne zawodowo miały problem z uczestnictwem w zajęciach, zwłaszcza gdy pracowały w delegacji albo zmianowo. Uczestnicy byli aktywni i otwarci na przyjmowanie nowych treści. Wielokrotnie zadawali pytania prowadzącym, co świadczyło o ich zaciekawieniu tematem oraz potrzebie wzbogacenia swojej wiedzy. W ocenie prowadzących atmosfera na zajęciach była bardzo dobra, uczestnicy chętnie zabierali głos, potrafili szczerze mówić o swojej

sytuacji, co może świadczyć o dużym poczuciu bezpieczeństwa w grupie. Nie zgłaszali żadnych uwag, co do zawartości merytorycznej czy organizacyjnej zajęć. Zachowanie i postępowanie uczestników było systematycznie monitorowane. Podsumowując, do udziału w programie Edycja 2023/2024 zostało zakwalifikowanych 15 osób a 3 osoby ukończyły program, osiągając min. 80% obecności na zajęciach).

Edycja 2024/2025

Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową Edycja 2024/2025 był realizowany od 13.09.2024 r. – 28.01.2025 r. Do programu przystąpiło 11 osób (10 mężczyzn i 1 kobieta). Osoby te odbyły spotkania indywidualne (po 1 godzinie zegarowej na uczestnika) i podpisały kontrakt na udział w programie. Od października 2024 roku odbywały się zajęcia grupowe programu. Łącznie zrealizowano 17 spotkań (60 godzin zegarowych). Zajęcia odbywały się zgodnie z harmonogramem w Sali szkoleniowej w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Tematyka zajęć była realizowana zgodnie z ustalonymi przed rozpoczęciem zajęć konspektami.

Program realizacji zajęć:

- 01.10.2024 r. - Organizacja pracy w grupie. „Jak to się stało, że tu jestem” (3 godz.45 min.)
- 08.10.2024 r. - Czego potrzeba mojej rodzinie do szczęścia? (3,5 godz.)
- 15.10.2024 r. - Moje emocje. (3,5 godz.)
- 22.10.2024 r. - Bilans emocji w moim życiu. (3,5 godz.)
- 29.10.2024 r. - Różnicowanie uczuć. (3,5 godz.)
- 05.11.2024 r. - Złość, agresja, przemoc – czym są? (3,5 godz.)
- 12.11.2024 r. - Złość/agresja/przemoc a mój charakter/moje picie. (3,5 godz.)
- 19.11.2024 r. - Drabina/natężenie złości/agresji przemocy. (3,5 godz.)
- 26.11.2024 r. - Zyski ze zmiany. (3,5 godz.)
- 03.12.2024 r. - Reduktory i monity. (3,5 godz.)
- 10.12.2024 r. - Wyzwalacze i sygnały ostrzegawcze. (3,5 godz.)
- 17.12.2024 r. - Bezpieczne reagowanie. (3,5 godz.)
- 02.01.2025 r. - Już siebie rozumiem. (3,5 godz.)
- 07.01.2025 r. - Akceptuję odmienność. (3,5 godz.)
- 14.01.2025 r. - Porozumiewanie się z drugim człowiekiem. (3,5 godz.)
- 21.01.2025 r. - Mój plan bezpieczeństwa. (3,5 godz.)
- 28.01.2025 r. - Podsumowanie i zakończenie programu. (3 godz.45 min.)

Zajęcia odbywały się głównie metodą warsztatową wzbogaconą o formę wykładową. Pojawiły się także techniki pracy właściwe dla dialogu motywującego oraz praca na tzw. wyjątkach, która jest właściwa dla BSFT. W trakcie zajęć wykorzystywano przede wszystkim metodę burzy mózgów oraz pracę na bazie gotowych formularzy. Część zajęć wymagała od uczestników realizacji zadania domowego, które było następnie omawiane na kolejnych zajęciach. Służyło to koncentracji uwagi uczestników programu na procesie zmiany, ale też miało skłonić ich do głębszej refleksji i zastanowienia się nad swoim dotychczasowym postępowaniem. Zadania domowe nie cieszyły się dużą akceptacją i uczestnicy zazwyczaj woleli pracować podczas zajęć niż w domach. Zajęcia przebiegały bez zastrzeżeń. Podczas pierwszych spotkań prowadzący zwracali szczególną uwagę na budowanie atmosfery grupy i pokazywali uczestnikom korzyści, jakie niesie za sobą systematyczne uczestniczenie w zajęciach. Został wspólnie opracowany kontrakt grupy, który zaakceptowali a następnie podpisali wszyscy uczestnicy. Osoby, które dołączyły do programu już po jego rozpoczęciu akceptowali stworzony kontrakt i podpisywali go. Uczestnicy aktywnie brali udział w zajęciach, jednak w początkowej fazie spotkań byli bardziej nastawieni na przekazywanie im wiedzy przez prowadzących niż na pracę własną. Postępowali zgodnie z przyjętym kontraktem,

na zajęcia przychodzili punktualnie, jeśli nie mogli w nich uczestniczyć zawsze wcześniej informowali o tym prowadzących lub organizatora PKE. Problemem była słaba frekwencja na zajęciach. U części osób zmieniła się sytuacja osobista (podjęcie zatrudnienia, rozpoczęcie stacjonarnego leczenia odwykowego, problemy zdrowotne w rodzinie), co spowodowało, że część uczestników przestała przychodzić na zajęcia. Poza tym zdaniem prowadzących czynnikiem determinującym niską frekwencję była słaba motywacja osób zakwalifikowanych do PKE. Również osoby aktywne zawodowo miały problem z uczestnictwem w zajęciach, zwłaszcza gdy pracowały w delegacji albo zmianowo. Uczestnicy byli aktywni i otwarci na przyjmowanie nowych treści. Wielokrotnie zadawali pytania prowadzącym, co świadczyło o ich zaciekawieniu tematem oraz potrzebie wzbogacenia swojej wiedzy. W ocenie prowadzących atmosfera na zajęciach była bardzo dobra, uczestnicy chętnie zabierali głos, potrafili szczerze mówić o swojej sytuacji, co może świadczyć o dużym poczuciu bezpieczeństwa w grupie. Nie zgłaszali żadnych uwag, co do zawartości merytorycznej czy organizacyjnej zajęć. Zachowanie i postępowanie uczestników było systematycznie monitorowane. Podsumowując, do udziału w programie Edycja 2024/2025 zostało zakwalifikowanych 11 osób a 5 osób ukończyło program, osiągając min. 75% obecności na zajęciach).

Przyznana w 2024 roku Powiatowi Lęborskiemu dotacja na realizację programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w wysokości 19 165,00 zł została wykorzystana w całości na wynagrodzenia dla osób przeprowadzających program, w tym:

- kwota 8 165,00 zł została wykorzystana na realizację programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową rozpoczętego w 2023 roku i kontynuowanego w roku 2024,
- kwota 11 000,00 zł została wykorzystana na realizację programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową Edycja 2024/2025.

Całkowity koszt realizacji programów wyniósł odpowiednio:

- edycja 2023/2024: 15 600,00 zł (13 365,00 zł pokryto z przyznanej Powiatowi Lęborskiemu dotacji, w tym w roku 2023: 5 200,00 zł, a w roku 2024: 8 165,00 zł, a 2 235,00 zł z budżetu powiatu – wydatek poniesiony w 2023 roku).
- edycja 2024/2025: 16 320,00 zł (11 000,00 zł pokryto z przyznanej Powiatowi Lęborskiemu dotacji, a 5 320,00 zł z budżetu powiatu)

3. Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową

Powiatowy program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową ustanowiono uchwałą Nr LVIII/389/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 r. w sprawie przyjęcia. Programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie lęborskim na lata 2023 – 2027. Program realizowany jest w oparciu o aktualne *Zasady finansowania i Rekomendacje dla podmiotów prowadzących program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową*, opracowane przez Pomorski Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej. Realizator programu sporządza końcowe sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji programu i przedkłada je Radzie Powiatu Lęborskiego wraz ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Jednostka składa sprawozdanie merytoryczne oraz rozliczenie kosztów realizacji programu do Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, w przypadku uzyskania środków finansowych z budżetu Państwa, a także sprawozdanie statystyczne Ministerstwu Rodziny i Polityki Społecznej w Centralnej Aplikacji Statystycznej każdego roku kalendarzowego. Program psychologiczno - terapeutyczny jest adresowany do pełnoletnich osób stosujących przemoc domową, ma na celu w szczególności powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

W okresie sprawozdawczym informowano o realizacji programu ośrodki pomocy społecznej, sąd, policję, prokuraturę, gminy powiatu łęborskiego, gminne/miejskie komisje ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, parafie na terenie powiatu łęborskiego, informacje dotyczące realizacji programu zamieszczono na stronie internetowej PCPR w Łęborgu, Starostwa Powiatowego w Łęborgu, w lokalnej prasie, na portalu społecznościowym Facebook.

Program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową był realizowany w okresie od 11.09.2024 r. do 22.11.2024 r. Do programu przystąpiły 4 osoby (2 mężczyzn i 2 kobiety), które podpisały kontrakt na udział w programie. Zajęcia odbywały się w Sali szkoleniowej w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu. W ramach programu odbywały się spotkania indywidualne (7 godzin zegarowych) i grupowe (20 godzin zegarowych – 8 spotkań). Zajęcia odbywały się zgodnie z harmonogramem. Tematyka zajęć grupowych była realizowana zgodnie z ustalonymi przed rozpoczęciem zajęć konspektami.

Program realizacji zajęć:

- 26.09.2024 r. - Zajęcia wprowadzające: zawiązanie grupy, dlaczego tu jestem, jakie mam oczekiwania, czego inni oczekują ode mnie (2,5 godz.)
- 03.10.2024 r. - Stosowanie przemocy w moim życiu – rozumienie form przemocy, skutków jej stosowania i wpływu na relacje społeczne (2,5 godz.)
- 10.10.2024 r. - Niebezpieczne myśli, rozwiązywanie problemów, konfliktów z zachowaniem szacunku dla członków rodziny (2,5 godz.)
- 17.10.2024 r. - Prawa dziecka – obowiązki rodziny, nabywanie i utrwalanie umiejętności wychowawczych i rodzinnych opartych na wychowaniu bez przemocy (2,5 godz.)
- 24.10.2024 r. - Wzmacnianie postawy odpowiedzialności za swoje uczucia i zachowania wobec siebie i innych (2,5 godz.)
- 31.10.2024 r. - Stres, asertywność i empatia. (2,5 godz.)
- 07.11.2024 r. - Partnerstwo w związku, przełamywanie stereotypów, postaw, przekonań dotyczących płci, pełnionych ról społecznych. (2,5 godz.)
- 14.11.2024 r. - Zakończenie zajęć, budowanie swojego systemu wsparcia w sytuacjach trudnych w oparciu o swoje zasoby (2,5 godz.)

Zajęcia odbywały się głównie metodą warsztatową wzbogaconą o formę wykładową. Pojawiły się także techniki pracy właściwe dla dialogu motywującego oraz praca na tzw. Wyjątkach, która jest właściwa dla terapii krótkoterminowej skoncentrowanej na rozwiązaniach. W trakcie zajęć wykorzystywano przede wszystkim metodę burzy mózgów oraz pracę na bazie nowych formularzy. Uczestnicy aktywnie brali udział w zajęciach. Postępowali zgodnie z przyjętym kontraktem, na zajęcia przychodzili punktualnie, jeśli nie mogli w nich uczestniczyć zawsze wcześniej informowali o tym prowadząca lub PCPR. Mała liczebność grupy miała wpływ na dynamikę grupy, interakcje między uczestnikami i wymianę informacji zwrotnych między nimi. Uczestnicy byli otwarci na przyjmowanie nowych treści. Wielokrotnie zadawali pytania prowadzącej, co świadczyło o ich zaciekawieniu tematem oraz potrzebie porozmawiania o swoim problemie. W ocenie prowadzącej atmosfera na zajęciach była bardzo dobra, uczestnicy chętnie zabierali głos, potrafili szczerze mówić o swojej sytuacji, co może świadczyć o dużym poczuciu bezpieczeństwa w grupie. Nie zgłaszali żadnych uwag, co do zawartości merytorycznej czy organizacji zajęć. Zachowanie i postępowanie uczestników było systematycznie monitorowane. Ostatecznie program ukończyły 2 osoby, osiągając min. 75% na zajęciach.

W 2024 roku koszt zrealizowanych w ramach programu spotkań indywidualnych i zajęć grupowych wniósł łącznie: 4.050,00 zł (4 000,00 zł pokryto z przyznanej Powiatowi Łęborskiemu dotacji, a 50,00 zł z budżetu powiatu).

4. Program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023-2027

Program służący działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, a następnie zgodnie z nowelizacją ustawy przemocą domową były na bieżąco wdrażane w okresie sprawozdawczym. Cel główny ww. programu stanowi ograniczenie skali i skutków stosowania przemocy w rodzinie, przemocy domowej w powiecie lęborskim przez wspieranie i podejmowanie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy poprzez promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, przemocą domową. Program profilaktyczny skierowany jest do lokalnej społeczności, w szczególności do: rodzin, w szczególności dzieci zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej, rodzin doświadczających przemocy domowej, zwłaszcza dzieci, osób i rodzin uwięzionych w przemoc domową, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej, rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, rodziców bezradnych w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, rodzin niewydolnych wychowawczo, dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym, przedstawicieli władz lokalnych, instytucji i służb wspierających dziecko i rodzinę oraz działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Ww. Program realizowany był we współdziałaniu z lokalnymi samorządami, instytucjami i szeroko rozumianymi podmiotami, które realizują zadania w obszarach przemocy domowej oraz wspierania rodzin. Wskaźniki realizacji Programów w 2024 roku przedstawia poniższa tabela.

Działania Programu w 2024 roku były finansowane z budżetu powiatu oraz Programu Ochrony „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2024. Projekt przygotowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku otrzymał dotację z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów na realizację zadań od czerwca 2024 roku pn. „*Język Komunikacji Bez Przemocy*”. Projekt otrzymał dotację w kwocie 25.650,00 zł., z czego wykorzystano 24.887,10 zł. Całkowity koszt projektu wyniósł 34.235,84 zł.

Cel	Zrealizowane działania
Prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym skierowanych do rodzin z terenu powiatu lęborskiego	– informowano OPS, Sąd, szkoły, przedszkola i żłobki z terenu powiatu lęborskiego oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej, placówki opiekuńczo-wychowawcze i poradnie psychologiczno - pedagogiczne w Lęborku o możliwości wsparcia rodziców w procesie wychowawczym na warsztaty umiejętności „Rodzicielskich - Szkoła dla rodziców”; – podejmowano działania w ramach kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”; – powiatowy konkurs plastyczny pn.: „Słowa mają MOC” dla dzieci ze szkół podstawowych, ponadpodstawowych i placówek opiekuńczo - wychowawczych, – rozesłanie materiałów edukacyjno - informacyjnych dotyczących przeciwdziałania domowej oraz materiałów dotyczących kampanii (pedrive z 3 odcinkami filmu <i>Nieobojetni</i> i długopisy znakowane danymi teledresowymi OIK, ulotki informacyjne) – przeprowadzono sesję ćwiczeń metodą TRE dla młodzieży – która ma na celu pomoc im m.in. w: osiągnięciu równowagi emocjonalnej, autoregulacji, nawiązaniu lepszego dialogu ze swoim ciałem, „wyrzuceniu” z ciała kumulowanego stresu i napięcia, skutków zaburzonej komunikacji, nierozpoznawalnych emocji i traumatycznych przeżyć, poprawie ogólnego samopoczucia oraz w lepszym radzeniu sobie z codziennym stresem. – ;podejmowano działania w ramach kampanii pn.: „Edukacyjna przygoda rodzinną” – skierowanej do rodzin z powiatu lęborskiego w celu propagowania prawidłowych form spędzania czasu wolnego, integracji rodziny, właściwego komunikowania się, impreza integracyjna w formie podróży edukacyjnej do Muzeum Nauki w Gdańsku HEVELIANUM – rozpowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz materiałów informujących o zakresie świadczonej pomocy; – udzielano wsparcia rodzinom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - uwikłanym w przemoc domową, dla wsparcia prawidłowego pełnienia funkcji rodziny przez integrację członków rodziny, naukę właściwego komunikowania się, organizację czasu wolnego w pozytywnych formach poprzez różnego rodzaju zajęcia uspołeczniające – t.j., zorganizowanie edukacyjnej podróży do Muzeum Nauki Hevelianum, udział w warsztatach, wsparcie realizowane było w grupach rodzinnych - rodzic/rodzice wraz z dziećmi;
Udzielanie specjalistycznej pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową	– świadczone poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne/ rodzinne w ramach działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Lęborku; – przeprowadzono poradnictwo prawne indywidualne dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie zakres poradnictwa obejmował w szczególności prawo rodzinne, cywilne, karne m.in.: - o informowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących uprawnieniach lub spoczywających na osobie obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowo administracyjnym, - o wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, - o pomoc w sporządzeniu projektu pisma w sprawach w/w. – zapewniono osobom, które doznały przemocy domowej udział w indywidualnej długoterminowej terapii dla o ofiar przemocy.
Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom w ich prawidłowym funkcjonowaniu - ukierunkowanego na obniżenie ryzyka wystąpienia przemocy domowej	– przeprowadzono Warsztaty umiejętności rodzicielskich - zajęcia grupowe warsztatowe pn. Szkoła dla rodziców (cykl zajęć - 3 edycje w roku - 10 spotkań, łącznie przeprowadzono dla 32 osób); cykl zajęć grupowych dla rodziców/opiekunów dzieci-rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie lub mających trudności z zachowaniami agresywnymi członka rodziny, trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi; – udzielano wsparcia rodzinom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - uwikłanym w przemoc w rodzinie, dla wsparcia prawidłowego pełnienia funkcji rodziny przez integrację członków rodziny, naukę właściwego komunikowania się, organizację czasu wolnego w pozytywnych formach poprzez różnego rodzaju zajęcia uspołeczniające – t.j. zorganizowano edukacyjną wycieczkę do Muzeum Nauki w Gdańsku HEVELIANUM, gdzie uczestnicy brali udział w warsztatach. Forma wsparcia realizowana była w grupach rodzinnych - rodzic/rodzice wraz z dziećmi. Sfinansowanie formy wsparcia odbywało się w formie zakupu biletów wstępu, dojazdu, poczęstunku; zajęcia poprzedzane były psychoedukacyjnym spotkaniem z opiekunami; – przeprowadzono poradnictwo prawne indywidualne dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie – doznających przemocy i zachowań agresywnych; zakres poradnictwa obejmował w szczególności prawo rodzinne, cywilne, karne; – przeprowadzono sesję ćwiczeń metodą TRE dla młodzieży – która ma na celu pomoc im m.in. w: osiągnięciu równowagi emocjonalnej, autoregulacji, nawiązaniu lepszego dialogu ze swoim ciałem, „wyrzuceniu” z ciała kumulowanego stresu i napięcia, skutków zaburzonej komunikacji, nierozpoznawalnych emocji i traumatycznych przeżyć, poprawie ogólnego samopoczucia oraz w lepszym radzeniu sobie z codziennym stresem; – realizowano konsultacje i poradnictwo psychologiczne indywidualne dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie i dotkniętych kryzysem; – przeprowadzano konsultacje i poradnictwo pedagogiczne dostępne dla osób i rodzin w kryzysie, uwikłanych w przemoc, w których występują trudności opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności rodziców/opiekunów oraz rodzin zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej; – przeprowadzano terapie i psychoterapie – indywidualne specjalistyczne, w szczególności terapie TUS dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, terapie psychotraumatologiczną, terapię dla ofiar przemocy domowej, dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie, dotkniętych sytuacją kryzysową z uwzględnieniem konieczności zabezpieczenia długoterminowych terapii i psychoterapii; – prowadzono dwie grupy wsparcia dla kobiet: jedna z doświadczeniem problemów opiekuńczo – wychowawczych, druga grupa z doświadczeniem przemocy, spotkania odbywały się cyklicznie raz w miesiącu dla każdej z grup.

Edukacja i promowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich, wzmocnienie pozytywnych realizacji w rodzinie	– przeprowadzono kampanię informacyjną w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i interwencji kryzysowej „Język Komunikacji”; celem realizacji zadania było przygotowanie, powielenie i rozpowszechnienie informatorów i ulotki na temat przeciwdziałania przemocy domowej oraz gadżetów reklamowych: pendrive i długopisów. Wykonane materiały i gadżety rozpowszechniono i przekazano do ośrodków pomocy społecznej, szkół, przedszkoli i innych miejsc publicznych oraz wśród mieszkańców Powiatu Lęborskiego w ramach kampanii informacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i interwencji kryzysowej „Język komunikacji”, kampanii: „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”, Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę – „Dzieciństwo Bez Przemocy”, w ramach Kampanii Edukacyjno-Informacyjnej PCPR oraz podczas Lęborskich dni Jakubowych; – informowano OPS -ów, Sąd, szkoły, przedszkola i żłobki z terenu powiatu lęborskiego oraz WTZ, placówki opiekuńczo - wychowawcze i poradnię psychologiczno - pedagogiczną w Lęborku o możliwości kierowania rodziców potrzebujących wsparcia w procesie wychowawczym na warsztaty umiejętności „Rodzicielskich – Szkoła dla rodziców”, a także zajęciach profilaktycznych dla dzieci, warsztaty dla par, TRE dla młodzieży, – rozpowszechniono poradniki: „Vademecum AntyPrzemocy w Powiecie Lęborskim”- praktyczny poradnik poświęcony zjawisku przemocy domowej z bazą placówek niosących pomoc ofiarom przemocy, ulotki informujące o zakresie pomocy świadczonej przez OIK oraz gadżetów reklamowych (pendrive i długopisów) z danymi OIK; – umieszczono na stronie internetowej PCPR w Lęborku informacje o kampanii oraz o możliwości skorzystania z bezpłatnego poradnictwa,
Zwiększenie świadomości społecznej o zagrożeniach związanych z występowaniem przemocy domowej	Udział w kampaniach: – „udział w VII Ogólnopolskim Forum Dobrych Praktyk pt.#10sekund – reaguj na przemoc, zorganizowanym w formule online przez Fundację Po drugie; – udział w Międzynarodowym Dniu Zapobiegania Przestępstwom wobec Dzieci – Dzieciństwo Bez Przemocy organizowanym przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę – Nie Czekaj Reaguj – w dniu 19 listopada podświetlono budynek PCPR na czerwono, w całej Polsce ponad 2000 budynków, na znak sprzeciwu krzywdzenia dzieci; – promowanie działań OIK podczas Lęborskich Dni Jakubowych w dniu 20 lipca 2024, informowanie o zakresie działań oraz możliwości skorzystania z nieodpłatnych form pomocy, rozpowszechnienie wśród mieszkańców Lęborka materiałów edukacyjno-informacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej: Vademecum AntyPrzemocy w Powiecie Lęborskim i ulotek; – kampania informacyjno – edukacyjna skierowana do służb pomocowych, organizacji pozarządowych, policji, służby zdrowia, sądów, placówek oświatowych i innych podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, poprzez przekazanie ulotek, pendrive z trzema spotami dotyczącymi sposobów reagowania na przemoc wobec dzieci i długopisów z danymi teled adresowymi OIK prz PCPR Lębork,
Rozwój współpracy ze służbami, instytucjami i podmiotami realizującymi zadania w obszarach problemu przemocy domowej	– przesłanie informacji o nieodpłatnych szkoleniach on-line dla specjalistów , – zorganizowano szkolenia międzyinstytucjonalne o tematyce przemocy domowej, w którym udział wzięło 91 specjalistów: przeznaczone dla resortów m.in.: pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, policji, a w szczególności członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych, pracowników ośrodków pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, nauczycieli, pielęgniarek środowiskowych, specjalistów z Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i dorosłych, kuratorów, dzielnicowych oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych. Szkolenie odbyło się w formie dwóch edycji 5-cio godzinnego wykładu i dyskusji o tematyce: Budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce

Załącznik Nr 4 - sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023-2030

W Powiecie Lęborskim realizowany jest Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, którego podstawą jest art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. 2024, poz. 44, ze zm.). Obecnie obowiązuje Program na lata 2023-2030 przyjęty uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego dnia 23 marca 2023 roku Nr LII/345/2023. Program ten określa zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zatrudnienia i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023-2030 jest skierowany do:

- osób z niepełnosprawnością i ich rodzin,
- kadry pomocy społecznej działającej na rzecz osób z niepełnosprawnością i ich rodzin,
- instytucji, stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością i ich rodzin,
- wolontariuszy,
- placówek służby zdrowia,
- innych podmiotów działających na terenie powiatu lęborskiego.

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przy współpracy m.in. z samorządami powiatowymi, samorządami gminnymi, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Powiatowym Urzędem Pracy w Lęborku, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Lęborku, Miejskimi i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Pomorskim Urzędem Wojewódzkim, Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego, publicznymi i niepublicznymi ośrodkami opieki zdrowotnej, a w szczególności gabinety rehabilitacji leczniczej, fundacjami, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością, Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Lęborku, pracodawcami i organizacjami pracodawców, placówkami oświatowymi, mediami, wolontariuszami i instytucjami i przedsiębiorstwami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Celem Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023-2030 jest podniesienie świadomości społecznej o problemach niepełnosprawnych mieszkańców powiatu lęborskiego, a także zapewnienie im godnego życia i możliwości pełnego i równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Program wyznacza kierunki, w jakich powinny zmierzać działania na rzecz osób niepełnosprawnych zapewniające im godne i aktywne życie, a także pomoc dostosowaną do rzeczywistych potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. Działania realizowane w ramach Programu zmierzają do aktywizacji osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym, społecznym, kulturalnym, sportowym oraz rekreacji i turystyce; podnoszenia świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw, eliminacji zjawiska niechęci czy wrogości do osób niepełnosprawnych, które są przyczyną ich społecznej alienacji.

Zgodnie z rozdziałem VIII pn.: „Monitoring i efekty powiatowego programu” po zakończeniu roku kalendarzowego należy dokonać merytoryczną ocenę realizacji Programu, który to zawiera się w integralnej części sprawozdania z działalności tej jednostki. Źródłem pozyskania danych na potrzeby monitoringu są dane ze sprawozdań z działalności PCPR, Powiatowego Urzędu Pracy w Lęborku, jednostek pomocy społecznej z powiatu lęborskiego oraz statystyk publicznych. Szczegółowe sposoby działania w 2024 roku, realizacji celów oraz oczekiwane rezultaty określa poniższa tabela.

Lp.	Sposób realizacji	Oczekiwane rezultaty	Realizacja Programu
1.	Działanie – Zwiększenie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnością		
	- Realizacja zadań i programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w tym pn. Aktywny samorząd, Program wyrównywania różnic między regionami, „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”, „Door-to-door”. - Zapewnienie dostępu osób z niepełnosprawnością do niezbędnych przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego dla osób z niepełnosprawnością. - Przystosowywanie miejsc zamieszkania oraz otoczenia osób z niepełnosprawnością do ich potrzeb. - Udział osób z niepełnosprawnością w turnusach rehabilitacyjnych. - Wsparcie osób z niepełnosprawnością w zakupie sprzętu mającego na celu likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych. - Funkcjonowanie warsztatów terapii zajęciowej. - Wsparcie osób z niepełnosprawnością w zakupie i utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, zakupie skutera elektrycznego, protezy kończyny oraz sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania związanego z dysfunkcjami funkcjonowania w związku z niepełnosprawnością oraz szkoleń w zakresie obsługi nabytego sprzętu. - Likwidacja barier w budynkach użyteczności publicznej, np. urzędach, placówkach edukacyjnych, służby zdrowia w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania. - Tworzenie warunków sprzyjających tworzeniu spółdzielni socjalnych. - Likwidacja barier transportowych na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz pomoc dla osób z niepełnosprawnością w uzyskaniu prawa jazdy oraz w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu. - Wspieranie przedsięwzięć sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych dla osób niepełnosprawnością i ich otoczenia. - Wspieranie funkcjonowania systemu wsparcia osób z niepełnosprawnością przez organizacje pozarządowe obejmujące swym działaniem osoby z niepełnosprawnością, rodziny dotknięte problemem niepełnosprawności i ich otoczenie m. in. poprzez udzielane granty. - Przygotowanie osób z niepełnosprawnych do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych.	- Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością oraz integracja ich ze środowiskiem lokalnym. - Poprawa jakości pracy kadry pracującej z osobami z niepełnosprawnością. - Obniżenie poczucia wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnością i ich rodzin. - Zwiększenie samodzielności w codziennym funkcjonowaniu osób z niepełnosprawnością. - Wzrost niezależności osób z niepełnosprawnością przez niwelowanie barier w komunikowaniu się i poruszaniu, w placówkach użyteczności publicznej. - Wzrost poziomu usług świadczonych na rzecz osób z niepełnosprawnością w powiecie lęborskim. - Polepszenie funkcjonowania rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnością. - Zapewnienie niezależności osobom z niepełnosprawnościami w zakresie stylu życia i codziennych czynności. - Zapewnienie mieszkalnictwa dostosowanego architektonicznie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. - Dostosowanie budynków użyteczności publicznej w zakresie barier architektonicznych. - Ułatwienie integracji społeczno – zawodowej osób z potrzebami wsparcia w zakresie mobilności poprzez zapewnienie usług indywidualnego transportu.	- ilość programów realizowanych z obszaru rehabilitacji i aktywizacji społeczno – zawodowej - 4 (działania spoza Algorytmu PFRON), - wysokość środków finansowych na rehabilitację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością (działania z Algorytmu PFRON), – 3.454.602,00 zł, - ilość osób korzystających z dofinansowania sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych – 770 os. (1.469.064,84zł), - ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych oraz kwota dofinansowania – 43 os. (322.363,05 zł), - ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania uczestnictwa na turnusach rehabilitacyjnych (wraz z opiekunami) – 120 os., 242.270,00 zł, - ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do likwidacji barier - w komunikowaniu i technicznych oraz kwota dofinansowania – 104 os. (356.120,95 zł), - ilość uczestników WTZ – 30 osób, oraz kwota dofinansowania z PFRON – 1.010.880,00 zł oraz z Powiatu 112.320,00, - wysokość środków finansowych na formy wsparcia osób z niepełnosprawnością w zakupie i utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, zakupie skutera elektrycznego, protezy kończyny oraz sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania i szkoleń w zakresie obsługi nabytego sprzętu – Aktywny Samorząd – 189.315,00zł, - wysokość środków finansowych na formy wsparcia poprzez likwidację barier w budynkach użyteczności publicznej, np. placówkach edukacyjnych, służby zdrowia w zakresie poruszania się i komunikowania – PWRMR– 181.291,23 zł, - liczba utworzonych spółdzielni socjalnych – 0, - ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do likwidacji barier transportowych oraz w uzyskaniu prawa jazdy i w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – 10 os. (29.695,00 zł), - liczba wspartych przedsięwzięć sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych dla osób niepełnosprawnością i ich otoczenia – 5, - liczba wspartych organizacji pozarządowych obejmujących swym działaniem osoby z niepełnosprawnością, rodziny dotknięte problemem niepełnosprawności i ich otoczenie m. in. poprzez udzielane granty - 2, wysokość środków finansowych udzielonego dofinansowania – 12.000,00 zł, - liczba osób niepełnosprawnych przygotowanych do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcia w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych – door-to-door – 94 os., liczba wykonanych przejazdów 144, liczba wykonanych kilometrów – 15.668,00 km

2.	Działanie – Wzrost aktywności osób z niepełnosprawnością na rynku pracy		
	– Realizacja usług rynku pracy, w szczególności pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego. – Prowadzenie i dofinansowanie szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji i kompetencji zawodowych. – Refundacja kosztów wyposażenia nowych stanowisk pracy dla osób z niepełnosprawnością. – Udzielenie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej dla osób z niepełnosprawnością. – Propagowanie i wspieranie działalności innych instytucji i organizacji działających na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością, w szczególności wdrażających projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych. – Wsparcie osób z niepełnosprawnością w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez dofinansowanie opieki dla osoby zależnej. – Funkcjonowanie bazy danych osób poszukujących pracy z niepełnosprawnością. – Promowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością niezależnie od posiadanego przez nich stopnia niepełnosprawności oraz symbolu przyczyny niepełnosprawności. – Rozpowszechnianie informacji wśród pracodawców oraz osób z niepełnosprawnością na temat zadań realizowanych na ich rzecz w ramach aktywizacji zawodowej, przede wszystkim przez Powiatowy Urząd Pracy w Lęborku oraz inne lokalne jednostki i organizacje. – Propagowanie informacji wśród osób z niepełnosprawnością i ich pracodawców o uprawnieniach wynikających z zatrudniania osób z niepełnosprawnością. – Wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących – pracowników i pracodawców. – Funkcjonowanie i rozwój aktywizacji przez warsztaty terapii zajęciowej.	– Wzrost pewności siebie w związku z samodzielnością finansową. – Zwiększenie prawdopodobieństwa rozwoju zawodowego oraz otrzymania awansu osób z niepełnosprawnością. – Wzrost nowotworzonych miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami. – Wzmocnienie potencjału zawodowego osób z niepełnosprawnością. – Podniesienie poziomu kwalifikacji i kompetencji zawodowych osób z niepełnosprawnością. – Nabywanie przez osoby nieaktywne zawodowo, praktycznych umiejętności do wykonywania pracy. – Zwiększenie poziomu aktywnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnością na rynku pracy. – Zmiana świadomości pracodawców na temat zatrudniania osób z niepełnosprawnością. – Polepszenie warunków życia materialnego osób z niepełnosprawnością.	– ilość osób korzystających z dofinansowania instrumentów rynku pracy PUP, w szczególności do stażu oraz kwota dofinansowań - staż: 6 osób (w tym 1 osoba kontynuująca staż rozpoczęty w 2023 roku); kwota wypłaconego stypendium: 63.500,27 zł, szkolenia: 4 osoby, kwota dofinansowań: 14.011,24 zł (koszty: badania lekarskie, stypendia szkoleniowe, dojazdy na szkolenie oraz koszty instytucji szkoleniowych), – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z doradztwa zawodowego PUP – 40os, – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do utworzenia działalności gospodarczej oraz kwota dofinansowań – 1 osoba, kwota dofinansowań ze środków PFRON: 28.000,00 zł, – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z prac społecznie użytecznych z PUP – 2 os., kwota dofinansowania: 2.270,16 zł, – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z prac interwencyjnych z PUP – 10 os., w tym 4 osoby kontynuujące z 2023 roku, kwota dofinansowania: 60, 148,02 zł, – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z robot publicznych z PUP – 5 os., w tym 1 osoba kontynuująca z 2023 roku, kwota dofinansowania: 84.301,81 zł, – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia z PUP – 2 os., 32.163,44 zł – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z bonu zatrudnieniowego dla osoby bezrobotnej do 30 r. ż. z PUP, kwota dofinansowania: 10.395,17 zł, – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających ze zwrotu całości lub części kosztów zatrudnienia w domu pomocy społecznej lub jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z PUP – 1 os., kwota dofinansowania: 4.615,81 zł, – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z refundacji kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego z PUP – 2, 70.000,00 zł – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających ze szkoleń, dofinansowań do studiów, do kursu prawa jazdy, itp. z Aktywnego Samorządu – 92 wnioski; przyznana kwota dofinansowań: 385.980,00 zł, – ilość zakładów pracy chronionej na terenie powiatu lęborskiego – 1, – ilość osób biorących udział w WTZ – 30 osób
3.	Działanie – Ochrona i przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnością		
	– Promowanie konferencji, spotkań oraz szkoleń mających na celu zwiększenie świadomości na temat praw osób z niepełnosprawnością w środowisku. – Rozwój działań informacyjno – edukacyjnych służących upowszechnianiu wiedzy nt. praw i uprawnień osób z niepełnosprawnością, form ich wsparcia oraz występujących problemów. – Prowadzenie pomocy i specjalistycznego poradnictwa dla osób z niepełnosprawnością, w tym prawnej, psychologicznej i zawodowej oraz poprawa dostępu do informacji o przysługujących ulgach, uprawnieniach.	– Podniesienie poziomu wiedzy osób z niepełnosprawnością na temat przysługujących im praw. – Poszerzenie wiedzy osób z niepełnosprawnością i ich rodzin na temat dostępnych form pomocy a także przysługujących im uprawnień.	– liczba działań informacyjno – edukacyjnych służących upowszechnianiu wiedzy nt. praw i uprawnień osób z niepełnosprawnością, form ich wsparcia oraz występujących problemów – 8, – ilość udzielonych porad prawnych na rzecz osób z niepełnosprawnością – 33, – ilość orzeczeń wydanych przez PZOON w Lęborku – 2.605 szt., – ilość wydanych legitymacji dla osób z niepełnosprawnością – 1.105 szt., – ilość wydanych kart parkingowych – 967,

4.	Działanie – Współpraca instytucjonalna – systemowa współpraca instytucji i organizacji na rzecz osób z niepełnosprawnością		
	– Współdziałanie jednostek działających na terenie powiatu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia w celu podnoszenia dostępności i standardów usług dla osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin. – Wspieranie przez władze powiatu i gmin pracy organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością. – Wspieranie przez władze powiatu i gmin pracy organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością. – Zapewnienie funkcjonowania i konsultowanie z Powiatową Radą ds. Osób Niepełnosprawnych działań dotyczących pomocy dla osób z niepełnosprawnością. – Podnoszenie poziomu funkcjonowania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz placówek opiekuńczych i integracyjnych/rehabilitacyjnych. – Współpraca z fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością także funkcjonującymi poza obszarem powiatu. – Podnoszenie kompetencji i wspomaganie kadry pomocy społecznej, placówek oświatowych, leczniczych oraz osób z organizacji pozarządowych, zajmujących się problemami osób z niepełnosprawnością. – Rozwój wolontariatu na rzecz osób z niepełnosprawnością.	– Wzrost poziomu usług świadczonych na rzecz osób z niepełnosprawności w powiecie lęborskim. – Ułatwienie osobom z niepełnosprawnością oraz ich rodzinom dostępu do informacji na temat możliwości korzystania z usług świadczonych na ich rzecz w powiecie lęborskim. – Wzajemne wspieranie się instytucji publicznych i organizacji pozarządowych w zakresie rozwiązywania problemów i wsparcia osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin. – Wzrost liczby organizacji pozarządowych, których działalność będzie dostosowana do zróżnicowanych potrzeb niepełnosprawnych.	– Ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem – 6 organizacji, – wysokość środków finansowych udzielonego wsparcia organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu – 37.876,00 zł, – liczba konsultowanych działań z Powiatową Radą ds. Osób Niepełnosprawnych dotyczących pomocy dla osób z niepełnosprawnością – 3, – ilość osób biorących udział w WTZ – 30 osób
5.	Działanie – Upowszechnianie informacji dotyczących dostępnych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia		
	– Informowanie osób z niepełnosprawnością co do możliwości korzystania przez nich z usług rehabilitacyjnych, m. in. za pośrednictwem lekarzy rodzinnych i specjalistów oraz organizacji pozarządowych, ze szczególnym ukierunkowaniem na rozwój tych działań wobec osób, które po raz pierwszy uzyskały orzeczenie o niepełnosprawności. – Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, kampanii mających na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie niepełnosprawności i wiedzy osób z niepełnosprawnością o przysługujących im formach pomocy i wsparcia.	– Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej, dotyczącej problematyki niepełnosprawności. – Poszerzenie zakresu wiedzy osób niepełnosprawnych na temat dostępnych form pomocy, przysługujących im uprawnieniach i sposobach ich egzekwowanie.	– liczba prowadzonych działań informacyjno – edukacyjnych, kampanii mających na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie niepełnosprawności i wiedzy osób z niepełnosprawnością o przysługujących im formach pomocy i wsparcia – 8
6.	Działanie – Promowanie i kształtowanie pozytywnych postaw wobec osób z niepełnosprawnością		
	– Wspieranie działań mających na celu integrację osób z niepełnosprawnością i ich rodzin ze społecznością lokalną oraz promowanie inicjatyw włączających osoby z niepełnosprawnością w życie społeczne. – Wpływanie na kształtowanie się w społeczeństwie właściwych postaw wobec niepełnosprawności oraz dążenie do pełnej akceptacji udziału osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, w szczególności poprzez publikację informacji o bieżących działaniach na rzecz tego środowiska.	– Podniesienie poziomu integracji osób z niepełnosprawnością i ich rodzin ze środowiskiem lokalnym. – Zmiana w postrzeganiu osób z niepełnosprawnością i ich miejsca w społeczeństwie – w bliższym i dalszym otoczeniu. – Wzrost pozytywnej postawy osób zdrowych wobec	– liczba wspartych działań mających na celu integrację osób z niepełnosprawnością i ich rodzin ze społecznością lokalną oraz promowanie inicjatyw włączających osoby z niepełnosprawnością w życie społeczne - 2

		osób z niepełnosprawnością, a także polepszenie relacji w grupie osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. – Wzrost aktywności społeczności lokalnej na rzecz osób z niepełnosprawnością.	
7.	Działanie – Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością dostępu do edukacji		
	– Funkcjonowanie klas integracyjnych w placówkach oświatowych oraz pomoc dla osób z niepełnosprawnością w uzyskaniu wykształcenia. – Wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w dostępie do edukacji. – Dostosowanie szkół działających na terenie powiatu do specyficznych potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami. – Pomoc w uzyskaniu na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji.	– Umożliwienie podjęcia bądź kontynuacji edukacji na poziomie wyższym osobom z niepełnosprawnością. – Poprawa warunków do psychofizycznego i psychospołecznego rozwoju dzieci i młodzieży szkolnej o różnym poziomie możliwości.	– ilość osób z niepełnosprawnością korzystających ze szkoleń, dofinansowań do studiów, do kursu prawa jazdy, itp. z Aktywnego Samorządu – 92 wnioski; przyznana kwota dofinansowań: 385.980,00 zł, – liczba dostosowanych szkół działających na terenie powiatu do specyficznych potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami z PWRMR – 1
8.	Działanie – Działania profilaktyczne ukierunkowane na promocję zdrowia i edukację prozdrowotną		
	– Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie powstawaniu niepełnosprawności i ograniczaniu jej skutków. – Doskonalenie systemu wykrywania, diagnozowania, orzecznictwa zaburzeń i stymulacji rozwoju w szczególności dzieci i młodzieży. – Udzielanie pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych. – Realizacja działań i poszerzenie dostępu do poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego a także psychoedukacyjnych i socjoterapeutycznych osób z niepełnosprawnością i zagrożonych dysfunkcjami. – Wdrażanie programów przeciwdziałania uzależnieniom – m.in. narkomanii, alkoholizmowi, hazardowi a także ukierunkowanych na zapobieganiu chorobom układu krążenia i nowotworowym. – Wspieranie rehabilitacji prowadzonej przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnością. – Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością, które wymagają całodobowej opieki m.in. pobytu w odpowiednich, dostosowanych do ich potrzeb placówkach, w szczególności zakładzie opiekuńczo – leczniczym, domu pomocy społecznej o odpowiednim profilu i standardzie. – Prowadzenie zajęć, spotkań i warsztatów o tematyce zdrowotnej w szczególności w placówkach edukacyjnych oraz przez organizacje.. – Opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat zdrowego trybu życia.	– Zwiększenie świadomości społecznej na temat przyczyn powstawania chorób i różnego rodzaju niepełnosprawności. – Poprawa funkcjonowania psychofizycznego społeczności lokalnej poprzez aktywność fizyczną zarówno osób zdrowych jak i osób z niepełnosprawnością. – Zwiększenie dostępności do sprzętu rehabilitacyjnego. – Wzrost liczby osób z niepełnosprawnością uczestniczących w turnusach rehabilitacyjnych. – Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnością do usług rehabilitacyjnych i leczniczych. – Poprawienie sprawności psychofizycznej osób z niepełnosprawnością. – Zwiększenie efektywności działań rehabilitacyjnych poprzez wielopłaszczyznową współpracę ośrodków rehabilitacyjnych, leczniczych oraz specjalistów. – Wzrost liczby budynków służby zdrowia pozbawionych barier architektonicznych, urbanistycznych i technicznych.	– liczba prowadzonych działań informacyjno – edukacyjnych, kampanii mających na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie niepełnosprawności – 8, – liczba wspartych rehabilitacji prowadzonych przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnością – 3, – liczba osób z niepełnosprawnością wymagających całodobowej opieki m.in. pobytu w odpowiednich, dostosowanych do ich potrzeb placówkach, np., domu pomocy społecznej o odpowiednim profilu i standardzie – 39 os, – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego – 30 os. (37.412,19 zł), – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz kwota dofinansowań – 740 os. (1.431.652,65 zł), – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych oraz kwota dofinansowań – 76, 174 708 zł???

	– Wykorzystywanie kultury fizycznej jako środka zapobiegającego powstawaniu chorób i niepełnosprawności, a także łagodzenia skutków niepełnosprawności, w tym poszerzenie dostępności do zajęć i bazy rekreacyjno-sportowej. – Pomoc dla osób z niepełnosprawnością w zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny. – Wsparcie osób z niepełnosprawnością w uczestnictwie w turnusach rehabilitacyjnych. – Działalność ośrodków wczesnej interwencji i usług rehabilitacyjnych. – Wspieranie służb zdrowia w zakresie likwidacji barier.		
--	--	--	--

